

ഭൂമി ഏറ്റൊക്കൽ

സാമുഹിക പ്രത്യാജ്ഞാത വിലയിരുത്തൽ
പാത

പാർവ്വതി പുത്തനാർ വികസനവുമായി
ബന്ധപ്പെട്ട് കരികകെം സ്കീൽ ലാറ്റിസ്
പാലത്തിന്റെ നിർമ്മാണം

തിരുവനന്തപുരം ജില്ല

അന്തിമ റിപ്പോർട്ട്

സെന്റ്രൽ സ്റ്റേറ്റ് ലാൻഡ് ആൻഡ് സോഷ്യൽ സ്കീൽസ്,
പാങ്ങാട്, തിരുമല, പി.ഒ, തിരുവനന്തപുരം, 06

പദ്ധതി

പാർപ്പിച്ച പുത്തനാർ വികസനവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട്
കരികകേം സ്കീൽസ് ലാറ്റീസ് പാലത്തിന്റെ നിർമ്മാണം

അർത്ഥനാധികാരി

എക്സിക്യൂട്ടീവ് എൻജിനീയർ, ഇൻലാൻഡ് നാവിഗേഷൻ
(ജലഗതാഗത വിഭാഗം) കൊല്ലം.

തരണാനുമതി

തിരുവനന്തപുരം ജില്ലാകളക്ടറുടെ 20-09-2023 ലെ കെ.2/
573935/2023-ാം നമ്പർ നടപടിക്രമം

വിജ്ഞാപന പ്രസിദ്ധീകരണം

25-09-2023- ലെ 3137-ാം നമ്പർ അസാധാരണ ഗസറ്റ്.

ഭൂമിയേറ്റുക്കൽ അധികാരി

സ്വപ്പുൽ തഹസീൽഡാർ, എൽ.എ, കിഫ്ബി, യുണിറ്റ്
നമ്പർ.2, തിരുവനന്തപുരം

സാമൂഹിക പ്രത്യാജ്ഞാത അവലോകന യൂണിറ്റ്

സെൻ്റർ ഫോർ ലാൻഡ് ആസൈഡ് സോഷ്യൽ സ്കീൽസ്
റ്റി.സി. 39/457, പാങ്ങോട്, തിരുമല.പി.ക, തിരുവനന്തപുരം- 695006
ഇമെയിൽ: classtvpm@gmail.com വെബ്സൈറ്റ്: www.classtvpm.in
ഫോൺ നമ്പർ :9446029769

കുറിപ്പ്

തിരുവനന്തപുരം ജില്ലാക്ലക്ടറുടെ 20-09-2023 കെ.2/573935/23-00
നമ്പർ ഉത്തരവ് പ്രകാരം 25-09-2023-ലെ 3137-ാം നമ്പർ അസാധാരണ ഗസ
റ്റിൽ പ്രസിദ്ധീകരിച്ചിരുന്ന സെക്ഷൻ 4(1) പ്രകാരമുള്ള വിജ്ഞാപനത്തിന്റെ
അടിസ്ഥാനത്തിലാണ് സാമൂഹിക പ്രത്യാഘാത പഠനം ഏറ്റൊന്നുത്തത്. ഈ
വിഷയവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട നിയമത്തിലും, ചടങ്ങളിലും നിഷ്കർഷിച്ചിട്ടുള്ള
എല്ലാ നടപടി ക്രമങ്ങളും പഠന സംഖ്യാ അവലംബിച്ചിരുന്നു. പദ്ധതിയ്ക്ക്
വേണ്ടി ഏറ്റൊന്നേം ഭൂമിയുമായി ബന്ധമുള്ള തൽപ്പര കക്ഷികളും
മായും അധികാര സ്ഥാനങ്ങളുമായും ആശയ വിനിമയം നടത്തി ആവശ്യമായ
വിവരങ്ങൾ പഠന സംഖ്യാ ശേഖരിച്ചു. നിയമം/ചടങ്ങളിലെ വ്യവസ്ഥകളെ
അടിസ്ഥാനമാക്കി പ്രസ്തുത വിവരങ്ങളെ വിശകലനം ചെയ്തു കൊണ്ടാണ്
പഠന റിപ്പോർട്ടിന്റെ കരകൗണ്ടിയായി പ്രസിദ്ധീകരിച്ചിരുന്നത്. പദ്ധതി പ്രദേശം
സന്ദർശിച്ച വേളയിൽ മനസ്സിലാക്കാൻ കഴിഞ്ഞിരുന്നതും, തൽപ്പര കക്ഷികളും
പ്രതികരണങ്ങളിൽ നിന്ന് ലഭ്യമായിട്ടുള്ളതുമായ സ്ഥിതി വിവരക്കണക്കാണ്
പഠന റിപ്പോർട്ട് തയ്യാറാക്കുന്നതിൽ പ്രധാനമായും അടിസ്ഥാനമായി
സ്വീകരിച്ചിട്ടുള്ളത്.

കരക റിപ്പോർട്ടിൽ പ്രതിപാദിച്ചിരുന്ന വിവരങ്ങൾ / അഭിപ്രായങ്ങൾ /
ഗുപാർശകൾ സംബന്ധിച്ച ഭൂവൃദ്ധമകൾക്കും, മറ്റ് തൽപ്പര കക്ഷികൾക്കുമുള്ള
ആവലാതികൾ/ ആക്ഷേപങ്ങൾ രേഖപ്പെടുത്തി അവയ്ക്ക് ദൈവലപ്പുറുടെ മറുപടിയും
ശേഖരിച്ച പരിഹാര മാർഗ്ഗങ്ങൾ ഗുപാർശ ചെയ്യുന്നതിനായി, തൽപ്പര കക്ഷികളെയും
ബന്ധപ്പെട്ട അധികാരികളെയും ഉൾപ്പെടുത്തികൊണ്ട് ഒരു
പൊതു ചർച്ച / പൊതുവാദം സംഘടിപ്പിച്ചിരുന്നു. ഈപ്രകാരം ലഭ്യമായ വിവരങ്ങളും കൂടി പരിഗണിച്ചു കൊണ്ടാണ് പഠന റിപ്പോർട്ട് അന്തിമമാക്കിയിട്ടുള്ളത്.
സാമൂഹിക പ്രത്യാഘാത അവലോകനവും, സാമൂഹിക പ്രത്യാഘാത നിർവ്വഹണ പദ്ധതിയും രണ്ട് ഭാഗങ്ങളായിട്ടാണ് റിപ്പോർട്ടിൽ ഉൾപ്പെടുത്തിയിട്ടുള്ളത്.

തിരുവനന്തപുരം
20/03/2024

സാമൂഹിക പ്രത്യാഘാത അവലോകനവും, സാമൂഹിക പ്രത്യാഘാത നിർവ്വഹണ പദ്ധതിയും രണ്ട് ഭാഗങ്ങളായിട്ടാണ് റിപ്പോർട്ടിൽ ഉൾപ്പെടുത്തിയിട്ടുള്ളത്.

സാമൂഹിക പ്രത്യാഘാത അവലോകനവും, സാമൂഹിക പ്രത്യാഘാത നിർവ്വഹണ പദ്ധതിയും രണ്ട് ഭാഗങ്ങളായിട്ടാണ് റിപ്പോർട്ടിൽ ഉൾപ്പെടുത്തിയിട്ടുള്ളത്.

ഉള്ളടക്കം

ഭാഗം-1

സാമുഹിക പ്രത്യാജ്ഞാത അവലോകനം

അദ്ദോയം	വിഷയം	പേജ് നമ്പർ
1	പദ്ധതി, ബൈവലപ്പുർ, പൊതു ആവശ്യകത	11
2	പദ്ധതിയ്ക്ക് വേണ്ടി ശുപാർശ ചെയ്തിട്ടുള്ള ഭൂവിഭാഗങ്ങൾ മുടുക്കാവാനും സവിശേഷതകളും	13
3	പദ്ധതിയ്ക്ക് അവശ്യം വേണ്ട ഏറ്റവും ചുരുങ്ഗിയ അളവ് ഭൂമിയാണോ എറ്റുകാണ് ശുപാർശ ചെയ്യപ്പെട്ടിട്ടുള്ള തെന്ന് സംഗതി	14
4	പദ്ധതിയ്ക്ക് ഉപയോഗപ്പെടുത്താൻ സാധ്യതയുള്ള സമാന സ്ഥലങ്ങളും അവയുടെ അനുയോജ്യതയും	15
5	പൊതുസ്ഥലമോ, ഉപയോഗിയ്ക്കാതെ കിടക്കുന്ന സ്ഥല മോ പദ്ധതിയ്ക്കായി ഉപയോഗപ്പെടുത്താനുള്ള സാധ്യതയും അപ്രകാരമുള്ള ഭൂമി ബൈവലപ്പുരുടെ കൈവശത്തിലാണോ യെന്ന് സംഗതിയും	15
6	പദ്ധതിയാൽ ബാധിയ്ക്കപ്പെടുന്ന / കുടിയിരിക്കപ്പെടാൻ സാധ്യതയുള്ള വ്യക്തികൾ / കുടുംബങ്ങളുടെ വിവരം	16
7	ബാധിയ്ക്കപ്പെടുന്ന പാർപ്പിട കെട്ടിങ്ങളെ സംബന്ധിച്ച വിവരം	16
8	പദ്ധതിയാൽ ബാധിയ്ക്കപ്പെടുന്ന കച്ചവട സ്ഥാപനങ്ങൾ/ഉപജീവന മാർഗ്ഗങ്ങളെ സംബന്ധിച്ച വിവരങ്ങൾ	18
9	ബാധിയ്ക്കപ്പെടുന്ന പൊതുകെട്ടിങ്ങൾ സെറ്റിൽമെന്റുകൾ ശ്രീ മര്ത്തു പൊതു ആസ്തികൾ എന്നിവ സംബന്ധിച്ച വിവരങ്ങൾ.	18
10	ബാധിയ്ക്കപ്പെടുന്ന പൊതു സാമുഹിക സ്വത്തുകൾ, രോധുകൾ, പാർക്കുകൾ, ദൈയിനേജ് സംവിധാനം, വൈദ്യുത വിതരണം തുടങ്ങിയ സംബന്ധിച്ച വിവരങ്ങം	18
11	ബാധിയ്ക്കപ്പെടുന്ന നൃായ വിലപ്പേശാപ്പുകൾ, ഭക്ഷ്യധാന്യ സംഭരണ ശാലകൾ, ആരാധനാലയങ്ങൾ, ശ്രമശാനം തുടങ്ങിയ സംബന്ധിച്ച വിവരങ്ങം	19
12	ബാധിയ്ക്കപ്പെടുന്ന കുടി വെള്ള ഉറവകൾ, കനുകാലിക ശ്രക്കൂളുള്ള ജലസേനാത്തരം്പുകൾ, പൊതുകുളങ്ങൾ, മേച്ചിൽ പുറങ്ങൾ തോട്ടങ്ങൾ എന്നിവ സംബന്ധിച്ച വിവരങ്ങം.	19
13	പദ്ധതിയാൽ സൃഷ്ടിക്കപ്പെടാൻ സാധ്യതയുള്ള പരോക്ഷ ആലോതങ്ങൾ സംബന്ധിച്ച വിവരം	19
14	ഭൂമിയേറ്റുകൽ ശുപാർശയിൽ, നിയമം / ചട്ടങ്ങൾ അനുശാസനിക്കുന്ന മാനദണ്ഡങ്ങൾ/ വിഷയങ്ങൾ പാലിക്കുന്ന നേഡായെന്ന സംഗതി	20
15	പദ്ധതി സൃഷ്ടിക്കാൻ സാധ്യതയുള്ള പ്രത്യാജ്ഞാതങ്ങളും അവയെ അഭിമുഖീകരിയ്ക്കുന്നതിനുള്ള രീതി, ചെലവ് അതിന് പദ്ധതിയുടെ ആകെ ചെലവിനേലുള്ള പ്രത്യാജ്ഞാതം എന്നിവ സംബന്ധിച്ച വിവരങ്ങം	21
16	പൊതുജനാർഥപ്രായം	22
17	അവലോകന സംഗ്രഹം	22

ഭാഗം.2
സാമുഹിക പ്രത്യാഖ്യാത നിർവ്വഹണ പദ്ധതി

1	നിർവ്വഹണ സംഗ്രഹം	1.1 പദ്ധതിയും പൊതുആവശ്യകതയും	29
		1.2 പദ്ധതിയുടെ സ്ഥാനം	29
		1.3 ഏറ്റുടുക്കുന്ന ഭൂമിയുടെ വലിപ്പവും സവിശേഷതകളും	30
		1.4 പരിഗണിച്ച ഇതര മാർഗ്ഗങ്ങൾ	32
		1.5 സാമുഹിക പ്രത്യാഖ്യാതങ്ങൾ	32
		1.6 ലഭ്യകരണ നടപടികൾ	32
2	വിശദമായ പദ്ധതി വിവരണം	2.1 ദൈവപ്പറുടെ പശ്ചാത്തലവും, ഭരണ/മാനേജമെന്റ് ഘടനയും ഉൾപ്പെടെ പദ്ധതിയുടെ പശ്ചാത്തലം	36
		2.2 നിയമത്തിൽ ലിസ്റ്റ് ചെയ്തിരിക്കുന്ന പൊതു ആവശ്യത്തിനുള്ള മാനദണ്ഡം അളുമായി എപ്രകാരം യോജിക്കുന്നുവെന്നത് ഉൾപ്പെടെയുള്ള പദ്ധതിയുടെ യുക്തി	36
		2.3 പദ്ധതി വലിപ്പം, സ്ഥാനം, ശേഷി, ഉല്പ നം, ഉല്പാദന ലക്ഷ്യങ്ങൾ, ചെലവ്, അപകട സാധ്യതകൾ സംബന്ധിച്ച വിവരം	36
		2.4 ഇതര മാർഗ്ഗങ്ങളുടെ പരിശോധന	36
		2.5 പദ്ധതിയുടെ നിർണ്ണാണ ഘട്ടങ്ങൾ	36
		2.6 പ്രധാന രൂപ കല്പന സവിശേഷതകൾ, വലിപ്പം സംബന്ധിച്ച വിവരം	36
		2.7 അനുബന്ധ അടിസ്ഥാന സ്വന്തതയുള്ള ദീ ആവശ്യകത	37
		2.8 തൊഴിൽ ശക്തി ആവശ്യകത (താൽക്കാലികം/ സ്ഥിരം)	37
		2.9 സാമുഹിക പ്രത്യാഖ്യാത വിലയിരുത്തൽ /പരിസര പ്രത്യാഖ്യാത വിലയിരുത്തൽ നടത്തിയിട്ടുണ്ടെങ്കിൽ വിവരവും, സാങ്കേതിക സ്വന്തതയും സംബന്ധിച്ച വിശദാംഗങ്ങളും	37
		2.10 ബാധകമായ നിയമങ്ങളും നയങ്ങളും	37
3	പഠനസംഘം, സമീപനം, രീതി ശാസ്ത്രം, സാമുഹ്യ പ്രത്യാഖ്യാത വിലയിരുത്തൽ സമയക്രമവും ആസൃതണ വും	3.1 പഠന സംഘാംഗങ്ങളുടെ പട്ടിക	38
		3.2 സാമുഹിക പ്രത്യാഖ്യാത വിലയിരുത്ത ലിനായിവിവരങ്ങൾ ശേഖരിക്കുന്നതിന് അവലംബിച്ച രീതിശാസ്ത്രവും യുക്തിയും	39
		3.3 പഠന സ്വന്ധായത്തിലെ മാതൃകാ പതി ശോധന	39
		3.4 ഉപയോഗപ്പെടുത്തിയിരുന്ന വിവര ഫ്രേഞ്ച് തസ്സുകളുണ്ടാവുമെന്നുള്ള അവലോകനം	39
		3.5 ബന്ധപ്പെട്ട കക്ഷികളുമായുള്ള കൂടിയാലോചന സമയ ക്രമവും പൊതു ചർച്ചയുടെ വിശദാംഗങ്ങളും	40
		4.1 ഭൂപടം, രജിസ്ട്രേകൾ, പ്രാദമിക ഫ്രേഞ്ച് സ്കൂളുകൾ എന്നിവയുടെ അടിസ്ഥാനത്തിലുള്ള വിവരണം	44

4	ഭൂമി വിലയിൽ ത്തൽ	4.2 പദ്ധതിമുഖ്യവേന ആളാതത്തിൽപ്പെടുന്ന മൊത്തതു പ്രദേശം	45
		4.3 പദ്ധതിയ്ക്കാവശ്യമായ മൊത്തതു ഭൂമി	45
		4.4 പദ്ധതി പ്രദേശത്തിന് സമീപം പൊതു ഉപയോഗത്തിലുള്ള സ്ഥലം ഉണ്ടക്കിൽ അതിന്റെ നിലവിലെ ഉപയോഗം	46
		4.5 നിലവിൽ ഏതെങ്കിലുംഭൂമി വാങ്ങുകയോ അന്വാധീനപ്പെടുത്തുകയോ പാട്ടത്തിന് കൊടുക്കുകയോ ഏറ്റൊക്കുകയോ ചെ യ്ക്കിട്ടുണ്ടക്കിൽ പദ്ധതിക്ക് ആവശ്യമുള്ള ഓരോ പ്ലോട്ടിന്റെയും നിർദ്ദിഷ്ട ഉപ യോഗം	46
		4.6 പദ്ധതിക്കായി ഏറ്റൊക്കാൻ ശുപാർശ ചെയ്തിട്ടുള്ള ഭൂമിയുടെ അളവും സ്ഥാനവും	47
		4.7 ഭൂമിയുടെ സ്വഭാവവും, നിലവിൽ ഭൂമിയു ടെ തരവും ഉപയോഗവും, കൂഷി ഭൂമി ആശങ്കിൽ ജലസേചന ലഭ്യതയും വിള വെടുപ്പ് രീതിയും	47
		4.8 കൈവശ ഭൂമിയുടെ വലിപ്പം ഉടമസ്ഥാവ കാശത്തിന്റെ രീതി, ഭൂമി വിതരണം, താ മസ കെട്ടിടങ്ങളുടെ എല്ലാം തുടങ്ങിയവ	47
		4.9 ഭൂമിയുടെ വിലകൾ, ഉടമസ്ഥാവകാശ ത്തിൽ അടുത്ത കാലത്തുണ്ടായ വ്യത്യാ സങ്കൾ അവസാന മൂന്ന് വർഷത്തിൽ ഭൂമിയേന്തെ ഉണ്ടായിട്ടുള്ള കൈമാറ്റവും ഉപയോഗവും	48
		5.1 നേരിട്ട് ബാധിയ്ക്കുന്ന കുടുംബങ്ങളുടെ വിശദാംശങ്ങൾ	49
5	ബാധിത കു ടുംബങ്ങളുടെ യും ആസ്തിക ളുഡേയുംഎല്ല വും മതിപ്പ് വിലയും	5.2 വനാവകാശം നഷ്ടപ്പെടുന്ന പട്ടിക വർഗ്ഗ ക്കാരും മറ്റ് വനവാസികളും ഉൾപ്പെടുന്ന കുടുംബങ്ങളും	49
		5.3 പൊതു വിഭവങ്ങൾ ഉപജീവനമാർഗ്ഗമായി ആശയിച്ചിരുന്നവയിൽ ഭൂമി ഏറ്റൊക്കു ന്നത് മുഖ്യവേന അവ നഷ്ടപ്പെടുന്ന കുടും ബങ്ങൾ	49
		5.4 കേന്ദ്ര - സംസ്ഥാന സർക്കാരുകളുടെ വിവിധ പദ്ധതികൾ പ്രകാരം പതിച്ച് കിട്ടിയ ഭൂമി നഷ്ടപ്പെടുന്ന കുടുംബങ്ങൾ	49
		5.5 ഭൂമി ഏറ്റൊക്കുന്നതിന് മൂന്ന് മൂന്ന് വർഷമോ അതിലധികമോ കാലയളവിൽ നഗര പ്രദേശങ്ങളിൽ താമസിക്കുന്ന കുടുംബങ്ങൾ	49
		5.6 മൂന്ന് വർഷമോ അതിലധികമോ കാലയ ളവിലായി ഏറ്റൊക്കുന്ന ഭൂമി പ്രാഥമിക ജീവനോപാധിയായി ആശയിച്ചിരുന്ന കുടുംബങ്ങൾ	50
		5.7 ഭൂമിഏറ്റൊക്കുന്നില്ലായെങ്കിലും പദ്ധ തിയുടെ പരോക്ക്ഷ ആളാതം അനു ഭവിയ്ക്കേണ്ടി വരുന്ന കുടുംബങ്ങൾ	50

		5.8 ഉൽപാദന സ്വത്തുകളുടെയും പ്രധാന ഭൂമിയുടെയും പട്ടിക	50
6	സാമൂഹ്യ-സാമ്പത്തിക-സാമ്പത്തിക-സാമൂഹിക രൂപരേഖ	6.1 പദ്ധതി പ്രവേശനത്തിലെ ജനസംഖ്യാപരമായ വിശദാംശങ്ങൾ	51
		6.2 വരുമാനം - ഭാരിച്ചു, നിലവാരവും	52
		6.3 ദുർബ്ല വിഭാഗങ്ങൾ	52
		6.4 ഭൂവിനിയോഗവും ഉപജീവനവും	53
		6.5 പ്രാദേശിക സാമ്പത്തിക പ്രവർത്തനങ്ങൾ	53
		6.6 പ്രാദേശിക ഉപജീവനത്തിന് കാരണമാകുന്ന ഘടകങ്ങൾ	53
		6.7 രക്തബന്ധക്രമങ്ങളും സാമൂഹിക സാമ്പത്തിക സംഘടനകളും	53
		6.8 ഭരണ സംഘടനകൾ	54
		6.9 രാഷ്ട്രീയ സംഘടനകൾ	54
		6.10 സാമൂദായികാധിഷ്ഠിത പരിസംഘടനകൾ	54
		6.11 പ്രാദേശിക ചലനാത്മകതയും ചരിത്രപരമായ പരിണാമ പ്രക്രിയയും	54
		6.12 ജീവിത സാഹചര്യങ്ങളുടെ ശുണ്ണ നിലവാരം	54
7	സാമൂഹിക പ്രത്യാഘാത നിർവ്വഹണ പദ്ധതി	7.1 ലാലുകരണ സമീപനം	55
		7.2 ആലൂകാരം ഒഴിവാക്കുന്നതിനോ, ലാലുക റിക്കുന്നതിനോ, നഷ്ടം നികത്തുന്നതിനോ വേണ്ടിയുള്ള നടപടികൾ	56
		7.3 പുനരധിവാസം, പുനഃസ്ഥാപനം, നഷ്ടപരിഹാരം എന്നിവയുമായി ബന്ധപ്പെട്ട നിയമത്തിൽ ഉൾപ്പെടുത്തിയിരിക്കുന്ന നടപടികൾ	57
		7.4 നിർവ്വഹിയ്ക്കുമെന്ന് റിപ്പോർട്ടിൽ തന്നെ അർത്ഥനായികാരി വ്യക്തമാക്കിയിട്ടുള്ള നടപടികൾ	58
		7.5 സാമൂഹിക പ്രത്യാഘാത വിലയിരുത്തൽ വേളയിൽ തിരിച്ചറിഞ്ഞ പദ്ധതി രൂപകല്പനയിലെ മാറ്റങ്ങൾ, വിവിധ ശുപ്പുകളിലുടനീളമുള്ള ആലൂകാരങ്ങളുടെ വ്യാപ്തിയും തീവ്രതയും പരിഹരിക്കുന്നതിന് ആവശ്യമായ അധിക നടപടികൾ	58
		7.6 ഓരോ ലാലുകരണ തന്ത്രത്തിനും വിശദമായ പ്രവർത്തനങ്ങളും സമയപരിധിയും ഉൾപ്പെടുത്തിക്കൊണ്ടുള്ള ലാലുകരണ പദ്ധതി	59
		7.7 ഏറ്റുകാൻ പ്രതിജ്ഞാബദ്ധമാണെന്നും, നിർദ്ദേശിക്കപ്പെട്ടവയിൽ തന്നെ ഏറ്റുകാൻ പ്രതിജ്ഞാബദ്ധമല്ലാത്തതാണെന്നും അർത്ഥനായികാരി സൂചിപ്പിച്ചിട്ടുള്ള നടപടികൾ	63
8	സാമൂഹിക പ്രത്യാഘാത പദ്ധതിയും	8.1 സ്ഥാപന ഘടനകളുടെ വിവരങ്ങൾ ഓരോ ലാലുകരണ നടപടികൾക്കും ഉത്തരവാദിത്വമുള്ള വ്യക്തികളും	64

	നിർവ്വഹണ സ്ഥാപന ചട്ട ക്രൂട്ടും	8.2 സർക്കാർ ഇതര സ്ഥാപനങ്ങളുടെയും പകാളിത്തമായ ഉണ്ടക്കിൽ അത് സംബന്ധിച്ച വിവരം	64
		8.3 ആവശ്യമായ ശേഷിയും, സാങ്കേതിക സഹായം ഉണ്ടക്കിൽ അവ സംബന്ധിച്ച സൂചനയും	64
		8.4 ഓരോ പ്രവർത്തനത്തിനും ആവശ്യമായ അനുയോജ്യ സമയക്രമം	65
9	സാമൂഹിക പ്രത്യാധാരത നിർവ്വഹണ ബഡ്ജറ്റും ആശാസ നടപടികൾ ക്രൂള്ള ദേശാന്തര്മ്മം	9.1 പുനസ്ഥാപന പുനരധിവാസ ചെലവുകൾ	66
		9.2 വാർഷിക ബഡ്ജറ്റും പ്രവർത്തന പദ്ധതിയും	67
		9.3 ഇന്നു തിരിച്ചുള്ള സാമ്പത്തിക ദേശാന്തര്മ്മം	67
10	സാമൂഹിക പ്രത്യാധാരത നിർവ്വഹണ പദ്ധതി-മേൽ നോട്ടീഫിക്കേഷൻ വിലയിരുത്തലും	10.1 നീരീക്ഷണവും മുല്യനിർണ്ണയവും-പ്രധാന സൂചികകൾ	68
		10.2 റിപ്പോർട്ടിംഗ് സംവിധാനവും നീരീക്ഷണ കർത്തവ്യങ്ങളും	68
11	ഭൂമി ഏറ്റൊടുക്കൽ-നേട്ടങ്ങളും കോട്ടങ്ങളും -അപഗ്രഡേഷൻവും ശുപാർശയും	പൊതു ആവശ്യകത, കുറഞ്ഞ സ്ഥാന ഭൂംശമുള്ള ഇതര മാർഗ്ഗം, ഭൂമിയുടെ ഏറ്റവും കുറഞ്ഞ ആവശ്യപ്പെടൽ, സാമൂഹിക പ്രത്യാധാരത്തിന്റെ തീവ്രത, ആവശ്യമായ നടപടികൾ തുടങ്ങിയവ സംബന്ധിച്ച അന്തിമ സംഗ്രഹം	69
12	അനുബന്ധങ്ങൾ		
	1	സെക്ഷൻ 4(1) വിജ്ഞാപനം	74
	2	ബാധിത വ്യക്തികളേയും ചമയങ്ങളേയും സംബന്ധിച്ച വിവരം	76
	3	പദ്ധതിയെ സംബന്ധിച്ച വിശദ വിവരങ്ങൾക്കായി അർത്ഥനാഡികാരിക്ക് 11/10/2023-ൽ നൽകിയിരുന്ന കത്ത്	77
	4	പദ്ധതിയെ സംബന്ധിച്ച അധിക വിവരങ്ങൾക്കായി അർത്ഥനാഡികാരിക്ക് 09/02/2024-ൽ അർത്ഥനാഡികാരിക്ക് നൽകിയിരുന്ന ഓർമ കുറിപ്പ്	79
	5	പൊതുചർച്ചയിലെ ഹാജർ	81

ഭാഗം ഒന്ന്

സാമൂഹിക
പ്രത്യാജ്ഞാത
അവലോകനം

അദ്ധ്യായം 1

പദ്ധതി, ഡെവലപ്മെന്റ്, പൊതു ആവശ്യകത സംബന്ധിച്ച വിവരങ്ങൾ

തിരുവനന്തപുരം ജില്ലയിൽ തിരുവനന്തപുരം താലുക്കിലെ കടകംപള്ളി വില്ലേ ജിൽഫെട്ടുന്ന കരികകെം പ്രദേശത്ത് നാഷണൽ ഹൈവേയുമായി ബന്ധപ്പെട്ട സർവീസ് രോഡിൽ നിന്ന് കരികകെം കേഷ്ട്രത്തിലേക്കുള്ള രോഡിൽ പാർപ്പി പുത്തനാറിന് കുറുകെ സ്റ്റീൽ ലാറ്റീസ് പാലം നിർമ്മിക്കുന്നതിനാണ് ഭൂമിയേറ്റു ക്കൽ ആവശ്യപ്പെട്ടിരിക്കുന്നതെന്നാണ് വിജ്ഞാപനത്തിൽ സുചിപ്പിച്ചിട്ടുള്ളത്. ഉൾനാടൻ ജലഗതാഗത വകുപ്പാണ് നിർദ്ദിഷ്ട പദ്ധതി ഏറ്റുടര്ത്തിട്ടുള്ളത്. തെക്ക് കോവളങ്ങളും വടക്ക് ബേക്കലിനേയും തമിൽ ബന്ധപ്പെട്ടുന്ന പശ്ചിമതീരക നാൽ ജലപാതയുടെ ഭാഗമായിട്ടാണ് പാർപ്പി പുത്തനാറിന് വീതി കുട്ടി ഗതാഗത യോഗ്യമാക്കുന്നത്. ഇതുമായി ബന്ധപ്പെട്ടാണ് പാർപ്പി പുത്തനാറിന് കുറുകെ കരികകെം പ്രദേശത്ത് സ്റ്റീൽ ലാറ്റീസ് പാലം നിർമ്മിക്കേണ്ടി വരുന്നതെന്നും മനസ്സിലാ കേണ്ടി വന്നിട്ടുണ്ട്.

മറ്റാരു ഏതൊരു ഗതാഗത സൗകര്യത്തെക്കാളും യാത്രക്കാർക്ക് സൗകര്യപ്പെടായും, സുരക്ഷിതമായും സഞ്ചരിക്കുന്നതിനും, ചരക്ക് നീക്കേത്തിനും ഉപകരിക്കുന്ന അനാഥാം ഉൾനാടൻ ജലഗതാഗത സംവിധാനം. കുറഞ്ഞ ചെലവിൽ വലിയ അളവിൽ ചരക്ക് നീക്കം സാധ്യമാക്കാമെന്നുള്ളതാണ് ജലഗതാഗത സംവിധാന ത്തിൽ അന്തർലീനമായിരിക്കുന്ന പ്രധാന നേട്ടം. രോധ് സംവിധാനത്തിന്റെ ലഭ്യത അപര്യാപ്തമായ ഒറ്റപ്പെട്ട ദീപുകൾ, കായൽ പ്രദേശങ്ങൾ, ഉപദീപുകൾ എന്നിവട അളവിൽ താമസിച്ച് വരുന്ന ജനവിഭാഗങ്ങളെ സംബന്ധിച്ച് ഏറെ പ്രയോജനം ചെയ്യുന്ന ഗതാഗത സംവിധാനമാണിതെന്നും കാണാവുന്നതാണ്.

പശ്ചിമ തീര കനാൽ ജലപാതയുടെ ഭാഗമായിട്ടാണ് പാർപ്പി പുത്തനാറിന്റെ വീതിയും ആഴവും കുട്ടിയാണ് ജലഗതാഗതത്തിന് യോഗ്യമാക്കാനുള്ള തീരുമാനം എടുത്തിട്ടുള്ളത്. ഇതിന്റെ ഭാഗമായിട്ടാണ് പാർപ്പി പുത്തനാറിന് കുറുകെ വരുന്ന കരികകെം കേഷ്ട്രത്തിലേക്കുള്ള രോഡിനുവേണ്ടി പാലം നിർമ്മിക്കാൻ തീരുമാനിക്കുകയും, സ്റ്റീൽ ലാറ്റീസ് പാലം അവിടെ നിർമ്മിച്ചിട്ടുള്ളതെന്നും മനസ്സിലാക്കേണ്ടി വരുന്നുണ്ട്. പാലത്തിന്റെ നിർമ്മാണം പുർത്തിയായ സാഹചര്യം പരിഗണിക്കുവേണ്ടി ഭൂമിയേറ്റുക്കൽ ശുപാർശയുടെ ആവശ്യകത പഠനസംഘത്തിന് മനസ്സിലാക്കാൻ കഴിഞ്ഞതിരുന്നില്ല. ഇക്കാര്യത്തിൽ പഠനസംഘം ആവശ്യപ്പെട്ടിരുന്ന വിവരങ്ങൾ ഇൻലാൻഡ് നാവിഗേഷൻ അധികാരികൾ രേഖാമുലം ലഭ്യമാക്കിയിട്ടില്ലയെന്നത് വസ്തുതയായി തന്നെ നിലനിൽക്കുന്നുമുണ്ട്.

പാർപ്പി പുത്തനാറിന്റെ തെക്ക് വശത്തായി കരിയ്ക്കെം കേഷ്ട്രവും വടക്ക് വശത്തായി നാഷണൽ ഹൈവേയും സ്ഥിതി ചെയ്യുന്നു. ഹൈവേയക്ക് അനുബന്ധ മായിട്ടുള്ള സർവീസ് രോഡിൽ നിന്ന് പാർപ്പി പുത്തനാറിനും, അതിന്റെ തെക്കേ തീരത്ത് കുട്ടിയുള്ള പൊതു രോധിനും കുറുകെയായി കേഷ്ട്രത്തിലേക്ക് ഒരു രോധ് നിലനിൽക്കുന്നുണ്ട്. കേഷ്ട്രം ട്രസ്റ്റ് വില വാങ്ങിയ സ്വകാര്യ ഭൂവിഭാഗങ്ങൾ ഉപയോഗിച്ച് കൊണ്ടാണ് പ്രസ്തുത രോധ് നിർമ്മിച്ചിട്ടുള്ളതെന്നും അതോടൊപ്പം തന്നെ പുഴയക്ക് കുറുകെ ഒരു ഇരുന്ന് പാലവും കേഷ്ട്രം നിർമ്മിച്ചിട്ടുണ്ടായിരുന്നുവെന്ന് കേഷ്ട്രം ഭാരവാഹികൾ അറിയിച്ചിട്ടുണ്ട്. പ്രസ്തുത ഭൂവിഭാഗങ്ങൾക്ക് കേഷ്ട്രം ട്രസ്റ്റ്

നികുതി അടച്ച് വരുന്നതായും അതിന്റെ ഉടമസ്ഥാവകാശം പുർണ്ണമായും ക്ഷേത്രത്തിന് തന്നെയെന്നുമാണ് ട്രസ്റ്റ് ഭാരവാഹികൾ പഠന സംഘത്തെ അറിയിച്ചിട്ടുള്ളത്. ഈ റോഡിന് അനുസ്യൂതമായിട്ടാണ് പുഴയ്ക്ക് കുറുകെ നിലവിലുണ്ടായിരുന്ന ഇരുന്ന് വാലത്തെ പൊളിച്ച് മാറ്റി സ്ഥീൽ ലാറ്റീസ് പാലം സർക്കാർ നിർമ്മിച്ചിട്ടുള്ളതെന്ന് കാണുന്നു.

പുഴയുടെ തെക്കേ കരയിലുടെയുള്ള പൊതു റോഡിലുടെയാണ് ക്ഷേത്രത്തിലേക്ക് വാഹനങ്ങൾ എത്തുന്നത്. സർവ്വീസ് റോഡിൽ നിന്ന് ക്ഷേത്രത്തിലേക്ക് നിർമ്മിച്ചിട്ടുള്ള സ്വകാര്യ റോഡ് പൊതുജനങ്ങളോ മറ്റ് വാഹനയാത്രക്കാരോ വ്യാപകമായ രീതിയിൽ ഉപയോഗിച്ച് വരുന്നതായി മനസ്സിലാക്കാനും കഴിഞ്ഞിട്ടില്ല. പുഴയുടെ തീരത്തുകൂടിയുള്ള പൊതു റോഡിൽ നിന്ന് ക്ഷേത്രത്തിലേക്ക് തിരിഞ്ഞാണ് വാഹനങ്ങൾ ക്ഷേത്രത്തിലേക്ക് പരിസരത്ത് എത്തുന്നതെന്ന് കാണാൻ കഴിഞ്ഞിട്ടുണ്ട്. ഇപ്പോൾ പൊതു റോഡിൽ നിന്ന് ക്ഷേത്രത്തിലേക്ക് തിരിയുന്ന ഭാഗത്ത് ക്ഷേത്രത്തിലേക്ക് റോഡിന്റെ ഇരുവശത്തുമുള്ള സ്വകാര്യ ഭൂവിഭാഗങ്ങൾ ഏറ്റുടന്തരം കൊണ്ട് ക്ഷേത്രത്തിലേക്ക് റോധും പൊതുരോധും സന്ധിക്കുന്ന ഭാഗം വീതി കൂട്ടി ക്ഷേത്രത്തിലേക്കുള്ള വാഹന ഗതാഗതം എളുപ്പമാക്കുകയാണ് നിർദ്ദിഷ്ട ഭൂമിയേറ്റുകലിലുടെ ലക്ഷ്യമിട്ടിരിക്കുന്നതെന്നാണ് ഡെവലപ്മെന്റ് പ്രതിനിധിയിൽ നിന്ന് പൊതു ചർച്ച വേളയിൽ പഠന സംഘത്തിന് മനസ്സിലാക്കാൻ കഴിഞ്ഞിട്ടുള്ളത്. പുഴയുടെ തീരത്ത് കൂടിയുള്ള റോഡിനെ പൊതുജനങ്ങളും പ്രദേശവാസികളും വ്യാപകമായി ഉപയോഗിക്കുന്നുവെങ്കിലും ക്ഷേത്രത്തിലേക്ക് റോധുമായി സംഗമിക്കുന്ന ഭാഗം വീതി കൂടുന്നത് മുഖ്യമായി പ്രദേശ വാസികൾക്ക് പ്രത്യേകിച്ച് ഏതെങ്കിലും നേട്ടങ്ങൾ ലഭിക്കുമെന്ന് കാണാൻ കഴിയുന്നില്ല.

ഡെവലപ്മെന്റ് പ്രതിനിധി വെളിപ്പെടുത്തിയിട്ടുള്ള പദ്ധതി രൂപരേഖ പ്രകാരം ഇതിനകം നിർമ്മിച്ചിട്ടുള്ള സ്ഥീൽ ലാറ്റീസ് പാലത്തിന്റെ രണ്ട് അഗ്രങ്ങളിലും ബുറും ബാരിയർ നിർമ്മിക്കേണ്ടതുണ്ടെന്ന് കാണുന്നു. എന്നാൽ ഈ പാലത്തിനോട് ചേർന്ന് തന്നെ നിർമ്മിക്കുന്നതിനാൽ, പുഴയുടെ തീരത്തുകൂടിയുള്ള പൊതു റോഡിലെ വാഹനയാത്രയ്ക്ക് നിർദ്ദിഷ്ട പാലത്തിന്റെ നിർമ്മാണം ഒരു തരത്തിലുമുള്ള തടസ്സങ്ങൾ ഉണ്ടാക്കുകയില്ലായെന്നാണ് പഠന സംഘത്തിന് വസ്തുതാപരമായി നിരീക്ഷിക്കാൻ കഴിഞ്ഞിട്ടുള്ളത്. നിർദ്ദിഷ്ട സ്വകാര്യ റോധ് വികസനം ഉൾനാടൻ

ജലഗതാഗത വകുപ്പ് ഏറ്റൊക്കേണ്ടതായ സാഹചര്യം മനസ്സിലാക്കാൻ പഠന സംഘം തിന് സാധിച്ചിട്ടില്ല. ഉൾനാടൻ ജലഗതാഗത സംവിധാനത്തിന് നിർദ്ദിഷ്ട ഭൂമി ഏറ്റോടുക്കൽ കൊണ്ടുള്ള രോഡ് വികസനം ഒരു തരത്തിലും ആവശ്യമുള്ള സംഗതിയാണെന്ന് നിരീക്ഷിക്കാൻ കഴിയുന്നില്ല. ഇലക്ട്രിക് റൂം നിർമ്മിക്കുന്ന കേഷത്രം വകഭൂമിയുടെ ഏറ്റൊടുക്കൽ മാത്രമാണ് ജലഗതാഗതവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട വിഷയവുമായി ബന്ധമുള്ളതെന്നും കാണേണ്ടി വരുന്നുണ്ട്. ഇതൊഴികൈയുള്ള ആവശ്യത്തിന് വേണ്ടിയുള്ള ഭൂമിയേറ്റൊക്കലിൽ പൊതു ആവശ്യകത ഉണ്ടെന്ന് വിലയിരുത്താൻ പഠന സംഘത്തിന് കഴിഞ്ഞിട്ടില്ല.

അദ്ധ്യായം 2

പദ്ധതിയ്ക്ക് വേണ്ടി ശുപാർശ ചെയ്തിട്ടുള്ള ഭൂമിയുടെ വ്യാപ്തിയും സവിശേഷതകളും

ഡെവലപ്പറുടെ അപേക്ഷ പ്രകാരം 07.47 ആർ ഭൂമിയാണ് പദ്ധതി പ്രവർത്തനത്തിന് ആവശ്യമായി വരുന്നതെന്നാണ് വിജ്ഞാപനത്തിൽ സുചിപ്പിച്ചിട്ടുള്ളത് സംയുക്ത പരിശോധനാ വേളയിൽ ഡെവലപ്പറുടെ പ്രതിനിധി കാണിച്ച് തനിരുന്ന അലെൻമെൻഡ്രീസ് വിരുദ്ധമായ റീതിയിലാണ് നിലവിൽ അലെൻമെൻഡ്രീസ് കല്ലുകൾ ഹീൽഡിൽ സ്ഥാപിച്ചിരിക്കുന്നത്. ഇതുമായി ബന്ധപ്പെട്ട അലെൻമെൻഡ്രീസ് സ്കെച്ച്, ഡിറേറ്റിയിൽവെ ഓപാജക്ക് റിപ്പോർട്ട് (ഡി.പി.ആർ) തുടങ്ങിവയ്ക്കുന്നും തന്നെ ഡെവലപ്പർ തയ്യാറാക്കിയിട്ടുണ്ടെന്ന് മനസ്സിലാക്കാൻ പഠനസംഘത്തിന് കഴിഞ്ഞിട്ടില്ലായെന്നതും വസ്തുതയായി തന്നെ നിലനിൽക്കുന്നുണ്ട്. ആദ്യം തീരുമാനിച്ചിരുന്ന അലെൻമെൻഡ്രീസ് മാറ്റി പുതിയ അലെൻമെൻഡ്രീസ് തീരുമാനിച്ചതോടുകൂടി വിജ്ഞാപനത്തിലെ ചില സർവൈ നമ്പരുകൾ ഒഴിവായതായും എന്നാൽ വേറെ സർവൈ നമ്പരുകളിൽപ്പെട്ട ഭൂവിഭാഗങ്ങൾ ഏറ്റൊക്കേണ്ടിവരുന്നതായും കാണുന്നുണ്ട്. കേഷത്രം നികുതി അടച്ച് ഉടമസ്ഥാവകാശം അവകാശപ്പെടുന്ന ഭൂവിഭാഗങ്ങൾ കൂടി ഏറ്റൊടുത്താൽ മാത്രമേ ഈ പദ്ധതി പൂർത്തിയാക്കാൻ കഴിയുകയുള്ളൂവെന്നത് കൊണ്ട് അവയുമായി ബന്ധപ്പെട്ട സർവൈ നമ്പരുകളില്ലാം റിക്രിസിഷനിൽ ഉൾപ്പെടുത്തിപരിഷ്കരിച്ച അർത്ഥാന പത്രവും, സർക്കാർ ഭരണാനുമതിയും ആവശ്യമുണ്ടെന്നും കാണുന്നുണ്ട്. അതുകൊണ്ട് തന്നെ ഏറ്റൊക്കേണ്ട ഭൂമിയുടെ വിസ്തീർണ്ണം അർത്ഥനാപത്രത്തിൽ സുചിപ്പിച്ചിരിക്കുന്നതിനെക്കാൾ വലിയ വ്യത്യാസം വരാനുള്ള സാധ്യതയും പഠന സംഘം നിരീക്ഷിക്കുന്നുണ്ട്.

അലെൻമെൻഡ്രീനകത്ത് വരുന്ന സ്വകാര്യ ഭൂവിഭാഗങ്ങൾ ആർ വ്യക്തികളുടെ /കേഷത്രത്തിന്റെ കൈവശത്തിലും ഉടമസ്ഥതയിലുമാണെന്നാണ് മനസ്സിലാക്കാൻ കഴിഞ്ഞിട്ടുള്ളത്. ഇവയിലെ മുന്ന് ഭൂവിഭാഗങ്ങളിൽ സ്ഥിതിചെയ്യുന്ന പാർപ്പിട കെട്ടിടങ്ങളും ഒരു ചുറ്റുമതിലിനേയും ദോഷകരമായി ബാധിക്കുന്ന സാഹചര്യമുണ്ട്. മറ്റ് രണ്ടുണ്ണം യാതൊരു തരത്തിലുള്ള ചമയങ്ങളില്ലാത്തതും കൂഷി ചെയ്യാതെ ഒഴിഞ്ഞ് കിടക്കുന്നവയാണെന്നും കാണുന്നുണ്ട്. ഒരു ഭൂവിഭാഗം സമീപ പ്രദേശത്തുള്ള കേഷത്രവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട ഭൂമിയാണെന്നും അതിൽ പാലവും ബാരിയരും ലിഫ്റ്റ് ചെയ്യുന്ന സംവിധാനവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട ഇലക്ട്രിക് റൂം ഇതിനകം തന്നെ ഡെവലപ്പർ നിർമ്മിച്ചിട്ടുള്ളതായും കാണാൻ കഴിഞ്ഞിട്ടുണ്ട്. ഇവ ഏറ്റൊക്കേണ്ട മുഖ്യമായ പാർപ്പിട കെട്ടിടങ്ങളിൽ നിന്നും നാല് കുടുംബങ്ങളെ കൂടിയെയാണ്പിക്കേണ്ട ഗുരുതരമായ ആശാനത്തും/വിഷയങ്ങളും ഉണ്ടാകുന്നുണ്ട്. പ്രദേശ വാസികൾക്ക് പ്രത്യേകിച്ച് എന്തെങ്കിലും നേട്ടങ്ങൾ പ്രദാനം ചെയ്യാത്ത നിർദ്ദിഷ്ട ഭൂമിയെ

റേഡുക്കൽ പ്രദേശത്ത് ഗുരുതര സാമൂഹിക ആലാതങ്ങൾ സ്വീച്ചടിക്കുന്നുവെന്നാണ് ഫെം സംഘം വിലയിരുത്തുന്നത്.

അദ്ധ്യായം 3

പദ്ധതിയ്ക്ക് അവഗ്യം വേണ്ട ചുരുങ്ങിയ അളവ് ഭൂമിയാണോ എറ്റുക്കാൻ ശിപാർശ ചെയ്യപ്പെട്ടിട്ടുള്ളതെന്ന സംഗതി

പാർപ്പിതി പുത്തനാറിന്റെ വികസനത്തിന് 35 മീറ്റർ വീതിയിൽ ഭൂമിയേറ്റുക്കാൻ തീരുമാനിച്ചിട്ടുണ്ടെന്ന് മനസ്സിലാക്കിയിട്ടുണ്ട്. രണ്ട് കരകളിലും 5 മീറ്റർ വീതിയുള്ള രോഡും നിർമ്മിക്കുന്നുണ്ടെന്ന് ദേവലപ്പുറിന്റെ പ്രതിനിധിയിൽ നിന്ന് അറിയാൻ കഴിഞ്ഞിട്ടുണ്ട്. ഇപ്രകാരം 25 മീറ്റർ വീതിയിലാണ് കനാൽ വികസിപ്പിക്കുന്നതെന്നും മനസ്സിലാക്കേണ്ടി വരുന്നുണ്ട്. ഇപ്രകാരം പാർപ്പിതി പുത്തനാർ വികസിപ്പിക്കുന്നേം അതിനുസ്യൂതമായ രീതിയിൽ പാലവും അനുബന്ധ ചമയങ്ങളും നിർമ്മിക്കുന്നതിന് ആവശ്യമായ ഭൂമിയാണ് എറ്റുക്കാൻ തീരുമാനിച്ചിട്ടുള്ളതെന്നാണ് പ്രാഥമികമായി പഠനസംഘം മനസ്സിലാക്കിയിരുന്നത്. പദ്ധതിയുമായി ബന്ധപ്പെട്ട വിശദ വിവരങ്ങൾക്ക് വേണ്ടി ദേവലപ്പുരുമായി 11/10/2023-ൽ രേഖാമുലം ബന്ധപ്പെട്ടിരുന്നുവെക്കിലും ദേവലപ്പുർ അതിന് വേണ്ടതെ ഗതരവം/പ്രാധാന്യം കൊടുത്ത് പ്രതികരിച്ചിട്ടില്ല.

കേഷ്ട്രത്തിന്റെ ഉടമസ്ഥതയിലുള്ള രോഡിലാണ് പുഴയ്ക്ക് കുറുകെ സ്റ്റീൽ ലാറ്റീസ് പാലം നിർമ്മിച്ചിട്ടുള്ളത്. ലിഫ്റ്റിംഗ് സ്റ്റോക്കറുമുള്ള പാലത്തിന്റെ ആവശ്യത്തിനായി ഇലക്ട്രിക് റൂം സ്ഥീപത്തുള്ള കേഷ്ട്രതോ വക ഭൂമിയിൽ ദേവലപ്പുർ നിർമ്മിച്ചിട്ടുള്ളതായി കാണുന്നുണ്ട്. ഉൾനാടൻ ജലഗതാഗത സംവിധാനം സജീകരിക്കുന്നതിന്റെ ഭാഗമായി പാർപ്പിതി പുത്തനാർ വികസിപ്പിക്കുന്നതിനാൽ അതിന് അനുസ്യൂതമായ രീതിയിൽ സ്റ്റീൽ ലാറ്റീസ് പാലം നിർമ്മിക്കേണ്ടതിന്റെ ആവശ്യകത ബോധ്യപ്പെടുന്നുണ്ട്. ഏന്നാൽ പൊതു രോഡിൽ നിന്ന് കേഷ്ട്രതോ വക രോഡിലേക്ക് വലിയ വാഹനങ്ങളുടെ യാത്ര സുവകരമാക്കുന്നതിന് ബൈൽ മാത്രതുകൾ നിർമ്മിക്കുവാനുള്ള തീരുമാനത്തിൽ പൊതു ആവശ്യകത ബോധ്യപ്പെടാൻ കഴിഞ്ഞിട്ടില്ല.

പ്രദേശവാസികൾ ആരും ആവശ്യപ്പെടുന്ന ഒരു വികസനം പദ്ധതിയായി ഇതിനെ കാണാൻ പഠന സംഘത്തിന് കഴിയുന്നില്ല. ഈ കേഷ്ട്രത്തിന്റെ മാത്രം ആവശ്യമായതിനാൽ സർക്കാർ ചെലവിൽ ഈ പദ്ധതി എറ്റുകുക്കേണ്ട കാര്യമില്ല ദേവനാണ് പൊതുവേ നിരീക്ഷിക്കാൻ കഴിഞ്ഞിട്ടുള്ളത്. സ്റ്റീൽ ലാറ്റീസ് പാലവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട ഇലക്ട്രിക് റൂം നിർമ്മിച്ചിട്ടുള്ള കേഷ്ട്രതോ വക ഭൂമി സർക്കാർ എറ്റുകുവുന്നതിൽ പൊതുആവശ്യകത ഉണ്ടെന്ന് നിരീക്ഷിക്കാൻ കഴിയുന്നുണ്ട്. ഏന്നാൽ ഈ ഭൂവിഭാഗത്തെ എറ്റുകുക്കുന്നതിനുവേണ്ടിയുള്ള അപേക്ഷ ദേവലപ്പുർ ജില്ലാക്കൂട്ടർക്ക് കൊടുത്തിട്ടില്ല അമവാ ഈ ഭൂവിഭാഗവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട സർവ്വേ നമ്പർ അപേഷയിൽ /അർത്ഥനാപത്രത്തിൽ ഉൾപ്പെടുത്തിയിട്ടില്ല.

കൂടാതെ ബൈൽ മാത്രതുകൾ നിർമ്മിക്കുന്നതിന് വളവ് വരുന്ന ഭാഗത്ത് സാധാരണയായി ത്രികോണാകൃതിയിൽ ചുരുങ്ങിയ അളവ് ഭൂമിയാണ് എറ്റുക്കാൻ കുള്ളതെന്നും കാണേണ്ടി വരുന്നു. ഏന്നാൽ ഒരു മാനദണ്ഡവുമില്ലാതെ ദീർഘചതുരാകൃതിയിലുള്ള നാല് കെവഴ ഭൂവിഭാഗങ്ങൾ പൂർണ്ണമായും എറ്റുകുക്കാൻ ശുപാർശ ചെയ്തത് മുഖ്യമായ പദ്ധതിയ്ക്ക് വേണ്ട ചുരുങ്ങിയ അളവ് ഭൂമിയാണോ

എറ്റടുക്കാൻ ശുപാർശ ചെയ്യപ്പെട്ടിരിക്കുന്നതെന്ന നിയമം അനുശാസിക്കുന്ന വിഷയത്തിൽ പദ്ധതികൾ അനുകൂലമായ വിലയിരുത്തൽ സാധ്യമല്ലായെന്നതാണ് വസ്തുതയായി നിലനിൽക്കുന്നത്.

അദ്ദോയം 4

പദ്ധതിയ്ക്ക് ഉപയോഗപ്പെടുത്താൻ സാധ്യതയുള്ള സമാന സ്ഥലങ്ങളും അവയുടെ അനുയോജ്യതയും

ഒരു പദ്ധതിയ്ക്ക് വേണ്ടി ഭൂമിയേറ്റുക്കുന്ന അവസരത്തിൽ, അവയുടെ സ്ഥാനം/ലോക്കേഷൻ നിർണ്ണയിക്കുന്ന സംഗതിയിൽ ചില മാനദണ്ഡങ്ങൾ പരിഗണിയ്ക്കണമെന്ന് ഭൂമിയേറ്റുക്കൽ നിയമത്തിൽ നിഷ്കർഷിക്കുന്നുണ്ട്. ഭൂമിയേറ്റുക്കൽ മുഖ്യമായ പ്രദേശത്ത് സ്വീകൃതിക്കാൻ സാധ്യതയുള്ള ആഭ്യാതങ്ങൾ പരമാവധി കുറയുന്ന തരത്തിൽ പൊതുസ്ഥലങ്ങളോ, ഉപയോഗിക്കാതെ കിടക്കുന്ന ഭൂവിഭാഗങ്ങളോ പരമാവധി ഉപയോഗപ്പെടുത്താനുള്ള സാധ്യത പരിശോധിയ്ക്കണമെന്ന് നിയമം വിഭാവനം ചെയ്യുന്നുണ്ട്.

വിദ്യുത സ്ഥലങ്ങളിൽ നിന്നും കേഷ്ട്രത്തിലേക്ക് വരുന്ന വലിയ വാഹനങ്ങൾക്ക് കേഷ്ട്രം വക രോധിലേക്ക് വള്ളം കയറുന്നതിന് സഹായകരമായ റീതിയിൽ പൊതു രോധും കേഷ്ട്രം രോധും സംഗമിക്കുന്ന സ്ഥാനങ്ങളിൽ വീതി കൂടുന്നതിനാണ് ഭൂമിയേറ്റുക്കൽ ശുപാർശ ചെയ്തിരിക്കുന്നത്. ഇതിന് ഉൾനാടൻ ജലഗതാഗത സംവിധാനവുമായി യാതൊരു ബന്ധവും പ്രത്യേക്ഷിക്കാതിൽ കാണുന്നില്ല. ഇപ്പകാരം ഈ ഭൂമിയേറ്റുക്കലിൽ ഒരു പൊതു ആവശ്യം അന്തർലീനമല്ലാത്തതിനാൽ സമാന സ്ഥലങ്ങളുടെ പരിശോധനയ്ക്ക് വലിയ പ്രസക്തിയില്ലായെന്നാണ് പഠന സംഘം നിരീക്ഷിച്ചിട്ടുള്ളത്.

അദ്ദോയം 5

പൊതുസ്ഥലമോ, ഉപയോഗിയ്ക്കാതെ കിടക്കുന്ന സ്ഥലമോ പദ്ധതിയ്ക്കായി ഉപയോഗപ്പെടുത്താനുള്ള സാധ്യതയും അപ്രകാരമുള്ള ഭൂമി ബൈവലപ്പീരുടെ കൈവശത്തിലാണോയെന്ന സംഗതിയും

നിലവിലുള്ള രോധും, അതിൽ നിന്നുള്ള നടപ്പാതകളും, പാർപ്പതി പുത്തനാറും, ബൈവ രോധുകളുമാണ് പൊതു സ്ഥലമായി പദ്ധതി പ്രദേശത്ത് കാണാൻ കഴിയുന്നത്.

ശുപാർശ ചെയ്തിരിക്കുന്ന ഭൂമിയേറ്റുക്കൽ മുഖ്യമായ നടപ്പിലാക്കുന്ന രോധവികസനം കേഷ്ട്രത്തിന്റെ ആവശ്യത്തിന് മാത്രമാണ് ഉപയോഗപ്പെടുന്നതെന്നാണ് നിരീക്ഷിക്കാൻ കഴിഞ്ഞിട്ടുള്ളത്. പ്രദേശവാസികൾക്ക് നിർദ്ദിഷ്ട രോധവികസനം കൊണ്ട് പ്രത്യേകിച്ച് യാതൊരു നേടവും ലഭ്യമാക്കുന്നില്ലായെന്നാണ് നിരീക്ഷിക്കുന്നത്. അതുകൊണ്ട് തന്നെ ഒരു പൊതു ആവശ്യം സാക്ഷാത്കരിക്കുന്നതിന് വേണ്ടി യാല്ലാതെ ശുപാർശ ചെയ്തിട്ടുള്ള ഭൂമിയേറ്റുക്കലായതിനാൽ ഇതിന് വേണ്ടി പൊതു സ്ഥലമോ, ഉപയോഗിക്കാതെ കിടക്കുന്ന സ്ഥലമോ ഉപയോഗപ്പെടുത്താ

നൂള്ള സാധ്യതയും അപകാരമുള്ള ഭൂമി വെവലപ്പർ കൈവശത്തിലാണോയെന്ന സംഗതിയും സംബന്ധിച്ച അവലോകനത്തിന് യാതൊരു പ്രസക്തിയും കാണുന്നില്ല.

അദ്ദോയം 6

പദ്ധതിയാൽ ബാധിയ്ക്കപ്പെടുന്ന / കുടിയിറക്കപ്പെടാൻ സാധ്യതയുള്ള വ്യക്തികൾ / കുടുംബങ്ങളുടെ വിവരം

പദ്ധതിയ്ക്ക് വേണ്ടി ഏറ്റുകൊണ്ട് ശുപാർശ ചെയ്തിരിക്കുന്ന ഭൂവിഭാഗങ്ങൾ ആർ വ്യക്തികളുടെ / കേഷത്തിന്റെ ഉടമസ്ഥയിലും കൈവശത്തിലുമാണെന്നാണ് പരിശോധനയിൽ മനസ്സിലാക്കാൻ കഴിഞ്ഞിട്ടുള്ളത്. ഇവയിലെ മുൻ്ന് ഭൂവിഭാഗങ്ങളിൽ സ്ഥിതി ചെയ്യുന്ന പാർപ്പിട കെട്ടിങ്ങളെ പൂർണ്ണമായി ദോഷപ്പെടുത്തുന്നതിനാൽ അവയിൽ താമസിക്കുന്ന 04 കുടുംബങ്ങളെ പുനരധിവസിപ്പിക്കേണ്ട ഗവർണ്ണറുമായ സാഹചര്യം നിലനിൽക്കുന്നുണ്ട്.

പ്രദേശവാസികൾക്ക് ഏതെങ്കിലും തരത്തിൽ ഗുണം ചെയ്യുന്ന ഒരു വികസന പദ്ധതിയായി ഇതിനെ കാണാൻ കഴിയുന്നില്ല. അതുകൊണ്ട് തന്നെ പാർപ്പിട കെട്ടിങ്ങൾ നഷ്ടപ്പെടാൻ സാധ്യതയുള്ള ബാധിത സമൂഹം നിർദ്ദിഷ്ട പദ്ധതിയുമായി ഒരു തരത്തിലും സഹകരിക്കുന്ന സാഹചര്യം നിലവിൽ പ്രദേശത്ത് കണുന്നില്ല. ഏറ്റുകൊണ്ട് ഭൂമിയുമായി ബന്ധപ്പെട്ട വിവരങ്ങളോ, കുടിയോഴിപ്പിക്കപ്പെടുന്ന കുടുംബങ്ങളുടെ സാമ്പത്തിക-സാമ്പംഖാരിക-സാമൂഹിക നിലവാരങ്ങൾ തിടപ്പെടുത്തുന്നതിന് സഹായകരമായ രീതിയിൽ പ്രതികരിക്കുന്നതിനോ, കുടുംബ പശ്ചാത്യലം, കുടുംബാംഗങ്ങൾ ഏന്നിവ സംബന്ധിച്ച വിവരങ്ങൾ, തൊഴിൽ, ഉപജീവന മാർഗ്ഗങ്ങൾ തുടങ്ങി യാതൊരു വിധ വിവരങ്ങളും പഠന സംഘവുമായി പങ്കുവയ്ക്കാൻ / കൈമാറാൻ അവർ തയ്യാറായിട്ടില്ല.

ഭൂവൃദ്ധമകൾക്ക് വ്യക്തമായ അവകാശങ്ങൾ പ്രദാനം ചെയ്യുന്ന നിലവിലെ ഭൂമിയേറ്റുകൾ നിയമമനുസരിച്ച് കുടിയിറക്കപ്പെടുന്ന ബാധിത സമൂഹത്തിന്റെ സഹകരണമില്ലാതെ ഭൂമി ഏറ്റുകൊണ്ടുകൾ നടപടികൾ സുതാരൂമായ രീതി പൂർത്തിയാക്കാനോ, പുനരധിവാസ-പുനഃസ്ഥാപന പാക്കേജ് തർക്കരഹിതമായി നടപ്പിലാക്കാനോ കഴിയില്ലായെന്ന സംഗതി ശ്രദ്ധേയമായ ഒരു വിഷയമായി തന്നെ കാണേണ്ട സാഹചര്യവും നിലനിൽക്കുന്നുണ്ട്.

അദ്ദോയം 7

ബാധിയ്ക്കപ്പെടുന്ന പാർപ്പിടകെട്ടിങ്ങളെ സംബന്ധിച്ച വിവരം

അലൈൻമെന്റീനകത്ത് ഉൾപ്പെട്ട വരുന്ന സ്വകാര്യ ഭൂവിഭാഗങ്ങൾ ആർ വ്യക്തികളുടെ / കേഷത്തിന്റെ കൈവശത്തിലും ഉടമസ്ഥതയിലുമാണെന്നാണ് മനസ്സിലാക്കാൻ കഴിഞ്ഞിട്ടുള്ളത്. ഇവയിലെ മുൻ്ന് ഭൂവിഭാഗങ്ങളിൽ സ്ഥിതിചെയ്യുന്ന പാർപ്പിട കെട്ടിങ്ങളേയും ഒരു ചുറുമതിലിനേയും ദോഷകരമായി ബാധിക്കുന്ന സാഹചര്യമുണ്ട്. മറ്റ് രണ്ടുണ്ണം യാതൊരു തരത്തിലുള്ള ചമയങ്ങളുമില്ലാതെ ഒഴിഞ്ഞ് കിടക്കുന്നവയാണെന്നുണ്ട്. ഒരു ഭൂവിഭാഗം സമീപ പ്രദേശത്തുള്ള കേഷത്വവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട ഭൂമിയാണെന്നും അതിൽ ഒരു പുതിയ കെട്ടിടം

നിർമ്മിച്ചിട്ടുള്ളതായും കാണുന്നുണ്ട്. നാല് കുടുംബങ്ങൾക്കു കൂടിയെഴുപ്പിക്കുന്ന തരത്തിൽ മുന്ന് പാർപ്പിട കെട്ടിടങ്ങളെ പുർണ്ണമായി ബാധിക്കുന്ന/ദോഷപ്പെടുത്തുന്ന സ്ഥിതി വിശ്രഷ്ടം പദ്ധതി സൃഷ്ടിക്കുന്ന ഗുരുതര സാമൂഹിക ആഘാതമായി തന്നെ പട്ട സംഘം വിലയിരുത്തുന്നുണ്ട്.

എന്നാൽ പാർപ്പിട കെട്ടിടങ്ങൾ നഷ്ടപ്പെടാൻ സാധ്യതയുള്ള ബാധിത സമൂഹം നിർദ്ദിഷ്ട പദ്ധതിയുമായി ഒരു തരത്തിലും സഹകരിക്കുന്ന സാഹചര്യം നിലവിൽ പ്രവേശത്ത് കണ്ണുനില്ല. എറ്റവുംകുറഞ്ഞ ഭൂമിയുമായി ബന്ധപ്പെട്ട വിവരങ്ങളോ, കൂടിയെഴുപ്പിക്കപ്പെടുന്ന കുടുംബങ്ങളുടെ സാമ്പത്തിക - സാംസ്കാരിക -സാമൂഹിക നിലവാരങ്ങൾ തിട്ടപ്പെടുത്തുന്നതിന് സഹായകരമായ രീതിയിൽ പ്രതികരിക്കുന്നതിനോ, കുടുംബ പദ്ധതലാം കുടുംബാംഗങ്ങളെ സംബന്ധിച്ച വിവരങ്ങൾ തൊഴിൽ, ഉപജീവന മാർഗ്ഗങ്ങൾ തുടങ്ങി യാതൊരു വിധ വിവരങ്ങളും പട്ട സംഘവുമായി പങ്കുവയ്ക്കാൻ/ കൈമാറാൻ അവർ തയ്യാറായിട്ടില്ല.

അദ്ദോയം 8

പദ്ധതിയാൽ ബാധിയ്ക്കപ്പെടുന്ന കച്ചവട സ്ഥാപനങ്ങൾ/ ഉപജീവന മാർഗ്ഗങ്ങൾ സംബന്ധിച്ച വിവരങ്ങൾ

പദ്ധതിയ്ക്ക് വേണ്ടി ഏറ്റൊക്കാൻ തീരുമാനിച്ചിട്ടുള്ള ഭൂവിഭാഗങ്ങൾ ആർ കൈവശങ്ങളിലുള്ളവയാണ്. ഈതിൽ കേഷത്രം വക ഭൂമിയും ഉൾപ്പെടുന്നുണ്ട്. ഈവയിൽ ഒന്നിലും തന്ന കച്ചവട /വാണിജ്യ സ്ഥാപനങ്ങളോ, ഏതെങ്കിലും തരത്തിലുള്ള തൊഴിൽ സംരംഭങ്ങളോ സ്ഥിതി ചെയ്യുന്നില്ല. അതുകൊണ്ട് തന്ന പദ്ധതിക്ക് വേണ്ടി ശുപാർശ ചെയ്തിട്ടുള്ള ഭൂവിഭാഗങ്ങൾ ഏറ്റൊക്കുന്നത് മുഖ്യം ആരുടെ രൈക്കിലും ഉപജീവന മാർഗ്ഗത്തെ ഭോഷപ്പെടുത്തുന്ന സാഹചര്യം പ്രദേശത്ത് സൃഷ്ടിക്കുന്നില്ലായെന്ന് നിരീക്ഷിക്കാൻ കഴിഞ്ഞിട്ടുണ്ട്. എന്നാൽ ഏറ്റൊക്കാൻ ശുപാർശ ചെയ്തിട്ടുള്ള ഭൂവിഭാഗങ്ങളിൽ ഏറിയകുറുക്കുന്ന ഒരു പൊതുആവശ്യം സാക്ഷാത്കരിക്കാൻ വേണ്ടിയാണെന്ന് കാണാൻ കഴിഞ്ഞിട്ടില്ല.

അദ്ദോയം 9

ബാധിയ്ക്കപ്പെടുന്ന പൊതു കെട്ടിടങ്ങൾ, സെറ്റിൽമെന്റുകൾ മറ്റ് പൊതു ആസ്തികൾ എന്നിവ സംബന്ധിച്ച വിവരങ്ങൾ

അലൈൻമെന്റീനകത്ത് വരുന്ന സ്വകാര്യ ഭൂവിഭാഗങ്ങൾ അഞ്ച് വ്യക്തികളുടെ കൈവശത്തിലും ഉടമസ്ഥതയിലുമാണെന്നാണ് മനസ്സിലാക്കാൻ കഴിഞ്ഞിട്ടുള്ളത്. കുടാതെ കരിയ്ക്കുകുമ്പും കേഷത്രം വക ഭൂമിയും അലൈൻമെന്റീനകത്ത് ഉൾപ്പെട്ട് വരുന്നുണ്ട്. ഏറ്റൊക്കേണ്ട ഭൂവിഭാഗങ്ങളിൽ മുന്ന് പാർപ്പിട കെട്ടിടങ്ങൾ സ്ഥിതി ചെയ്യുന്നതും അവ പുർണ്ണമായി ബാധിയ്ക്കപ്പെടുന്ന അവസ്ഥയിലുമാണെന്നാണ് കാണാൻ കഴിഞ്ഞിട്ടുള്ളത്. ഒരു പാർപ്പിട കെട്ടിടത്തിന്റെ അനുബന്ധമായി നിർമ്മിച്ചിട്ടുള്ള ചുറുമതിലിനേയും നിർദ്ദിഷ്ട ഭൂമിയേറ്റൊക്കൽ ഭോഷകരമായി ബാധിക്കുന്നുണ്ട്. കേഷത്രം വക ഭൂമിയിൽ ലിഫ്റ്റിംഗ് സൗകര്യമുള്ള പാലത്തിന്റെ ആവശ്യത്തിനായി ഇലക്ട്രിക് റൂം ഡെവലപ്പർ തന്നെ നിർമ്മിച്ചിട്ടുള്ളതായി കാണുന്നുണ്ട്. ഈതിന് വേണ്ടി കേഷത്രം ട്രസ്റ്റ് രേഖാ മുലം അനുവാദം നൽകിയിട്ടുള്ളതായും അറിയുന്നു.

നിർദ്ദിഷ്ട ഭൂമിയേറ്റൊക്കൽ ഏതെങ്കിലും തരത്തിലുള്ള പൊതു കെട്ടിടങ്ങളേയോ, സെറ്റിൽമെന്റുകളേയോ പൊതു ആസ്തികളേയോ ബാധിക്കുന്ന സ്ഥിതി വിശേഷം പ്രദേശത്ത് ഉണ്ടാകുന്നില്ലായെന്നാണ് നിരീക്ഷിച്ചിട്ടുള്ളത്.

അദ്ദോയം 10

ബാധിയ്ക്കപ്പെടുന്ന പൊതു സാമൂഹിക സ്വത്തുകൾ, രോഡുകൾ, പാർക്കുകൾ, ദൈയിനേജ് സംവിധാനം, വൈദ്യുത വിതരണം തുടങ്ങിയവ സംബന്ധിച്ച വിവരങ്ങൾ

രോധ് വികസനമെന്ന പ്രസ്തുത പദ്ധതിയ്ക്ക് വേണ്ടി ഏറ്റൊക്കാൻ ശുപാർശ ചെയ്തിരിക്കുന്ന ഭൂവിഭാഗങ്ങളിൽ പൊതു സാമൂഹിക സ്വത്തുകളോ, പാർക്കുകളോ, ദൈയിനേജ് സംവിധാനമോ നിലനിൽക്കുന്നില്ല. പാർപ്പതി പുത്ര

നാറിന് കുറുക്കയുള്ള ക്ഷേത്രം രോധിലാണ് പാലം നിർമ്മിച്ചിട്ടുള്ളത്. ആർ, ആറ്റ് പുറമ്പോകൾ രോധ്യ് പുറമ്പോകൾ തുടങ്ങിയ ഭൂവിഭാഗങ്ങൾ ഭാഗികമായി ഉപയോഗിച്ച് കൊണ്ടാണ് പാലം നിർമ്മിച്ചിരിക്കുന്നത്. പദ്ധതികൊണ്ട് വിഭാവനം ചെയ്തിട്ടുള്ള നിർമ്മാണ പ്രവർത്തനം നിലവിലുള്ള വൈദ്യുത വിതരണ സംവിധാനത്തിൽ പുനർക്കൂടീകരണം ആവശ്യമായി വരുമോയെന്ന് മനസ്സിലാക്കാൻ തക്ക കൃത്യമായ അലെൻമെൻ്റ് സ്കേച്ച് ഉൾപ്പെടയുള്ള വിവരങ്ങൾ ആവശ്യപ്പെട്ടിരുന്നതുപോലെ ബൈബലപ്പർ ലഭ്യമാക്കാത്തതിനാൽ പഠന സംഘത്തിന് കഴിഞ്ഞിട്ടില്ല.

അദ്ദോയം 11

**ബാധിയ്ക്കപ്പെടുന്ന നൃായ വിലപ്പോസ്തുകൾ, ഭക്ഷ്യധാന്യ
സംഭരണ ശാലകൾ, ആരാധനാലയങ്ങൾ, ശ്രമശാനം
തുടങ്ങിയവ സംബന്ധിച്ചവിവരങ്ങം**

ക്ഷേത്രം വകു ഭൂമി ഉൾപ്പെടെ ഏറ്റുടക്കാൻ ശുപാർശ ചെയ്തിട്ടുള്ള ഭൂവിഭാഗങ്ങൾ 6 കൈവശങ്ങളായിട്ട് സ്ഥിതി ചെയ്യുന്നവയാണ്. ഇവയിൽ ഒന്നിലും തന്നെ കച്ചവട /വാണിജ്യ സ്ഥാപനങ്ങളോ, തൊഴിൽ സംരംഭങ്ങളോ സ്ഥിതി ചെയ്യുന്നില്ല. ഇവ ഏറ്റുടക്കുന്നത് മുഖേന ആരുടെയെങ്കിലും ഉപജീവന മാർഗ്ഗത്തെ ഭോഷപ്പെടുത്തുന്ന സാഹചര്യവും നിലനിൽക്കുന്നില്ല.

ഏതേങ്കിലും തരത്തിലുള്ള ഭക്ഷ്യധാന്യ സംഭരണശാലകളോ, ആരാധനാലയങ്ങളോ, ശ്രമശാനമോ തുടങ്ങിയവയെന്നും തന്നെ ഏറ്റുടക്കാൻ ശുപാർശ ചെയ്തിട്ടുള്ള ഭൂവിഭാഗങ്ങളിൽ/അലെൻമെൻ്റിനുള്ളിൽ സ്ഥിതി ചെയ്യുന്നില്ല.

അദ്ദോയം 12

**ബാധിയ്ക്കപ്പെടുന്ന കുടിവെള്ള ഉറവകൾ, കനുകാലികൾക്കുള്ള
മേച്ചിൽപ്പുറങ്ങൾ, ജലസേംതസ്സുകൾ, പൊതുകുളങ്ങൾ,
തോടങ്ങൾ എന്നിവ സംബന്ധിച്ച വിവരങ്ങം.**

നിലവിലുള്ള രോധിൻ്റെ ഇരുവശത്തുമുള്ള സ്വകാര്യ ഭൂവിഭാഗങ്ങൾ ഏറ്റുടക്കാനാണ് ശുപാർശ ചെയ്യപ്പെട്ടിട്ടുള്ളത്. ഏറ്റുടക്കാൻ ശുപാർശ ചെയ്തിട്ടുള്ള സ്വകാര്യ ഭൂവിഭാഗങ്ങളിലോ, പൊതു സ്ഥലങ്ങളിലോ കുടിവെള്ള ഉറവകൾ, കനുകാലികൾക്കുള്ള മേച്ചിൽപ്പുറങ്ങൾ, ജലസേംതസ്സുകൾ, പൊതുകുളങ്ങൾ, തോടങ്ങൾ തുടങ്ങിവയെന്നും തന്നെ സ്ഥിതി ചെയ്യുന്നതായി കാണുന്നില്ല.

അദ്ദോയം 13

**പദ്ധതിയാൽ സൃഷ്ടിക്കപ്പെടാൻ സാധ്യതയുള്ള പരോക്ഷ
ആശാനങ്ങൾ സംബന്ധിച്ച വിവരം**

പദ്ധതി യാമാർത്ഥമാകുന്നതോടെ പ്രദേശവാസികൾ ഉൾപ്പെടയുള്ള ജനസമൂഹത്തിന് പ്രയോജനങ്ങളാണ് അനുഭവ വേദ്യമാകുന്നതെന്ന് കണ്ണെത്താൻ പഠന സംഘത്തിന് കഴിഞ്ഞിട്ടില്ല. കടക്കംപള്ളി വില്ലേജിൽപ്പെടുന്ന കരികകെം പ്രദേശത്ത് നാഷണൽ ഹൈവേയിൽ നിന്ന് കരികകെം ക്ഷേത്രത്തിലേക്കുള്ള രോധിൽ പാർപ്പിച്ച പുത്രനാറിന് കുറുകെ പാലം നിർമ്മിക്കുന്നതിനാണ് നിർദ്ദിഷ്ട ഭൂമിയേറ്റ്

ടുകലിലുടെ വിഭാവനം ചെയ്യുന്നതെന്നാണ് വിജ്ഞാപനത്തിൽ സുചിപ്പിച്ചിട്ടുള്ളത്. എന്നാൽ ഭൂമിയേറ്റടുക്കാതെ തന്നെ പാലത്തിന്റെ നിർമ്മാണം ഇതിനകം 90 ശതമാനവും പുർത്തിയായിട്ടുള്ളതായി മനസ്സിലാക്കുന്നുണ്ട്. പരിശോധനയിൽ നിർദ്ദിഷ്ട ഭൂമിയേറ്റടുക്കൽ മുഖ്യ ഏതെങ്കിലും തരത്തിലുള്ള പരോക്ഷ ആഘാതങ്ങൾ പ്രവേശാത്ത് സൃഷ്ടിക്കാൻ സാധ്യതയുള്ളതായി നിരീക്ഷിക്കുന്നില്ല. എന്നാൽ നാല് കുടുംബങ്ങളെ കുടിയൊഴിപ്പിക്കുന്ന തരത്തിൽ 03 പാർപ്പിട കെട്ടിങ്ങളെ പുർണ്ണമായി ബാധിക്കുന്ന/അോഷ്ഠപ്പെടുത്തുന്ന സ്ഥിതി വിശേഷം പലതി സൃഷ്ടിക്കുന്ന ഗുരുതരമായ പ്രത്യുക്ഷ സാമൂഹിക ആഘാതമായി തന്നെ പഠന സംഘം വിലയിരുത്തുന്നുണ്ട്.

അദ്ധ്യായം 14

ഭൂമിയേറ്റടുക്കൽ ശുപാർശയിൽ, നിയമം / ചട്ടങ്ങൾ അനുശാസിക്കുന്ന മാനദണ്ഡങ്ങൾ/ വ്യവസ്ഥകൾ പാലിക്കുന്നുണ്ടായെന്ന സംഗതി

ശുപാർശ ചെയ്തിട്ടുള്ള ഭൂമിയേറ്റടുക്കൽ പൊതു ആവശ്യം നിരവേറ്റാൻ ഉപയുക്തമാണോ, ഉപയുക്തമാണെങ്കിൽ അതിന് വേണ്ട ഏറ്റവും കുറഞ്ഞ വിസ്തീർണ്ണത്തിലാണോ ഭൂമി ഏറ്റടുക്കുന്നത്, സാമൂഹിക ആഘാതം താരതമ്യേന കുറവ് വരുന്ന സമാനരമായ മറ്റ് സ്ഥലങ്ങൾ/ ഭൂവിഭാഗങ്ങൾ പരിശാസിക്കുകയും അവ പലതികൾ അനുയോജ്യമല്ലായെന്ന് കണ്ണെത്തിയിരുന്നോ, പലതിയ്ക്ക് ഉപയോഗിക്കാൻ തക്ക ഭൂമി യൊവലപ്പെടുടെ കൈവശത്തിലുണ്ടായെന്നും നിയമം/ചട്ടങ്ങൾ നിഷ്കർഷിക്കുന്ന വിഷയങ്ങൾ പഠന സംഘം പരിശോധിച്ചിരുന്നു.

നാഷണൽ ഹൈവേയിൽ നിന്ന് കരിയ്ക്കുകും ശ്രീ ചാമുണ്ഡിശ്വരീ ക്ഷേത്രത്തിലേക്കുള്ള രോധിന് കുറുകെയായിയാണ് പാർപ്പി പുത്തനാർ ഒഴുകുന്നത്. ജലഗതാഗത സാക്രാന്തത്തിനായി പാർപ്പി പുത്തനാറിന്റെ വീതിയും ആശവും വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നോ അതിന് അനുസ്യൂതമായ രീതിയിൽ സ്ഥീൽ ലാറ്റീസ് പാലത്തിന്റെ ആവശ്യകത പ്രവേശാത്ത് ഉണ്ടായിരുന്നു. ഈത് കണക്കിലെടുത്ത് പുശ്യുടെ വികസനം നടത്തുന്നതിന് മുമ്പായി തന്നെ സ്ഥീൽ ലാറ്റീസ് പാലത്തിന്റെ നിർമ്മാണം ഏകദേശം 90% പുർത്തിയാക്കി കഴിഞ്ഞ സാഹചര്യമാണ് നിലനിൽക്കുന്നത്. പുതിയതായി നിർമ്മിച്ചിട്ടുള്ള പാലത്തിന്റെ വീതിയ്ക്കുന്നുസ്യൂതമായി തന്നെ പാലത്തിന്റെ രണ്ട് അംഗങ്ങളിലും എത്തി ചേർന്നിട്ടുള്ള ക്ഷേത്രം വക രോധി ഭാഗങ്ങൾക്കും വീതി ഉള്ളതിനാൽ അവയെ വീതി കുടുംബ വിഷയം ഉണ്ടാകുന്നില്ലായെന്നാണ് നിരീക്ഷിച്ചിട്ടുള്ളത്.

ക്ഷേത്രത്തിന്റെ ഉടമസ്ഥതയിലുള്ള രോധിലാണ് പുശ്യുടെ കുറുകെ സ്ഥീൽ ലാറ്റീസ് പാലം നിർമ്മിച്ചിട്ടുള്ളത്. ലിഫ്ടീംഗ് സാക്രാന്തമുള്ള പാലത്തിന്റെ ആവശ്യത്തിനായി ഇലക്ട്രിക് റൂം സമീപത്തുള്ള ക്ഷേത്രം വക ഭൂമിയിൽ യൊവലപ്പെട്ട നിർമ്മിച്ചിട്ടുള്ളതായി കാണുന്നുണ്ട്. ഉൾനാടൻ ജലഗതാഗത സംവിധാനം സജീകരിക്കുന്നതിന്റെ ഭാഗമായി പാർപ്പി പുത്തനാർ വികസിപ്പിക്കുന്നതിനാൽ അതിന് അനുസ്യൂതമായ രീതിയിൽ സ്ഥീൽ ലാറ്റീസ് പാലം നിർമ്മിക്കേണ്ടതിന്റെ ആവശ്യകത യോധ്യപ്പെടുന്നുണ്ട്. എന്നാൽ പൊതു രോധിൽ നിന്ന് ക്ഷേത്രം വക രോധിലേക്ക്

വലിയ വാഹനങ്ങളുടെ യാത്ര സുവകരമാക്കുന്നതിന് ബെൽ മാത്രതുകൾ നിർമ്മിക്കുവാനുള്ള തീരുമാനത്തിൽ പൊതു ആവശ്യകത ബോധ്യപ്പേടാൻ കഴിഞ്ഞിട്ടില്ല.

പ്രദേശവാസികൾ ആരും ആവശ്യപ്പെടുന്ന ഒരു വികസന പദ്ധതിയായി ഇതിനെ കാണാൻ പഠന സംഘത്തിന് കഴിഞ്ഞിട്ടില്ല. ഈ കൈപ്പെടുത്തിക്കേണ്ട ആവശ്യം/ഉപയോഗമായതിനാൽ സർക്കാർ ചെലവിൽ ഈ പദ്ധതി ഏറ്റുകേണ്ട കാര്യമില്ലയെന്നാണ് പൊതുവേ നിരീക്ഷിക്കാൻ കഴിഞ്ഞിട്ടുള്ളത്. എന്നാൽ സ്ഥീൽ ലാറ്റീസ് പാലവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട ഇലക്ട്രിക്ക് റൂം നിർമ്മിച്ചിട്ടുള്ള കൈപ്പെടുത്തം വക ഭൂമി സർക്കാർ ഏറ്റുകേണ്ടകുന്നതിൽ പൊതുആവശ്യകത ഉണ്ടെന്ന് നിരീക്ഷിക്കാൻ കഴിയുന്നുണ്ട്.

അദ്ദേഹം 15

പദ്ധതി സൃഷ്ടിക്കാൻ സാധ്യതയുള്ള പ്രത്യാജ്ഞാതങ്ങളും അവയെ അഭിമുഖീകരിയ്ക്കുന്നതിനുള്ള രീതി, ചെലവ് അതിന് പദ്ധതിയുടെ ആകെ ചെലവിനേലുള്ള പ്രത്യാജ്ഞാതം സംബന്ധിച്ച വിവരങ്ങൾ

അലൈൻമെന്റീനകത്ത് വരുന്ന സ്വകാര്യ ഭൂവിഭാഗങ്ങൾ അഞ്ച് വ്യക്തികളുടെ കൈവശത്തിലും ഉടമസ്ഥതയിലുമാണെന്നാണ് മനസ്സിലാക്കാൻ കഴിഞ്ഞിട്ടുള്ളത്. കൂടാതെ കരിയ്ക്കുകും കൈപ്പെടുത്തം വക ഭൂമിയും അലൈൻമെന്റീനകത്ത് ഉൾപ്പെട്ട് വരുന്നുണ്ട്. ഏറ്റുകേണ്ട ഭൂവിഭാഗങ്ങളിൽ മുന്ന് പാർപ്പിട കെട്ടിടങ്ങൾ സ്ഥിതി ചെയ്യുന്നതും അവ പുർണ്ണമായി ബാധിയ്ക്കപ്പെടുന്ന അവസ്ഥയിലുമാണെന്നാണ് കാണാൻ കഴിഞ്ഞിട്ടുള്ളത്. ഒരു പാർപ്പിട കെട്ടിടത്തിന്റെ അനുബന്ധമായി നിർമ്മിച്ചിട്ടുള്ള ചുറുമതിലിനേയും നിർദ്ദിഷ്ട ഭൂമിയേറ്റുക്കൽ ദോഷകരമായി ബാധിക്കുന്നുണ്ട്.

മുന്ന് ഭൂവിഭാഗങ്ങളിലുള്ള പാർപ്പിട കെട്ടിടങ്ങളെ പുർണ്ണമായി ദോഷപ്പെട്ടുതുന്നതിനാൽ അവയിൽ താമസിക്കുന്ന 04 കുടുംബങ്ങളെ പുനരധിവസിപ്പിക്കേണ്ട സാഹചര്യം നിലനിൽക്കുന്നുണ്ട്. അതുകൊണ്ട് തന്നെ സാമൂഹിക പ്രത്യാജ്ഞാതങ്ങളെ അഭിമുഖീകരിക്കുന്നതിന് പുനരധിവാസ-പുനസ്ഥാപന പാക്കേജ് പ്രകാരമുള്ള ആശാസ നടപടികൾ പ്രദാനം ചെയ്യുന്ന വിഷയവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് കാര്യമായ ചെലവ് പദ്ധതിയിൽ ഉണ്ടാകുമെന്ന് തന്നെ പഠന സംഘം നിരീക്ഷിക്കുന്നുണ്ട്. എന്നാൽ പ്രദേശവാസികൾ ആരും ആവശ്യപ്പെടുന്ന ഒരു വികസനം പദ്ധതിയായി ഇതിനെ കാണാൻ പഠന സംഘത്തിന് കഴിഞ്ഞിട്ടില്ല. ഈ കൈപ്പെടുത്തിക്കേണ്ട മാത്രം ആവശ്യം/ ഉപയോഗത്തിലായതിനാൽ സർക്കാർ ചെലവിൽ ഈ പദ്ധതി ഏറ്റുകേണ്ട കാര്യമില്ലയെന്ന് പൊതുവേ നിരീക്ഷിക്കാൻ കഴിഞ്ഞിട്ടുള്ളത്. സ്ഥീൽ ലാറ്റീസ് പാലവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട ഇലക്ട്രിക്ക് റൂം നിർമ്മിച്ചിട്ടുള്ള കൈപ്പെടുത്തം വക ഭൂമി സർക്കാർ ഏറ്റുകേണ്ടകുന്നതിൽ പൊതുആവശ്യകത ഉണ്ടെന്ന് നിരീക്ഷിക്കാൻ കഴിയുന്നുണ്ട്. എന്നാൽ ഈ ഭൂവിഭാഗത്തെ ഏറ്റുകേണ്ടകുന്നതിനുവേണ്ടിയുള്ള അപേക്ഷ ജില്ലാക്കൗൺസിൽക്ക് ബൈബലപ്പൂർ കൊടുത്തിട്ടില്ലായെന്നാണ് കാണുന്നത് അമീവാ ഈ ഭൂവിഭാഗവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് സർവ്വേ നമ്പർ അപേക്ഷയിൽ /അർത്ഥനാ പത്രത്തിൽ ഉൾപ്പെടുത്തിയിട്ടില്ലായെന്നാണ് കാണാൻ കഴിയുന്നത്.

അദ്ധ്യായം 16

പൊതുജനാഭിപ്രായം

പ്രദേശവാസികൾ നിർദ്ദിഷ്ട പദ്ധതിയെ സാഗരം ചെയ്യുന്ന ഒരു സാഹചര്യം പ്രദേശത്ത് നിലനിൽക്കുന്നില്ല. ബാധിത ഭൂവൃതമകളിൽ നാല് വ്യക്തികൾ നിർദ്ദിഷ്ട ഭൂമിയേറ്റുകലിനേയും പദ്ധതിയേയും വളരെ ശക്തമായി തന്നെ എതിർക്കുകയും പട്ട സംഘത്തിനോട് ഒരു തരത്തിലും സഹകരിക്കാത്ത നിലയിലുമാണ്. പാർപ്പിതി പുത്തനാറിന്റെ വികസനത്തിന് തന്നെ അവരുടെ ഭൂമിയേറ്റുകുന്നതിന് വേണ്ടിയുള്ള നടപടികളുമായി സഹകരിച്ചിട്ടുണ്ടെന്നും ബാധിത ഭൂവൃതമകൾ പ്രതികരിച്ചിട്ടുണ്ട്. പുഴയുടെ വികസനത്തിന് വേണ്ടതായ ഭൂമിയേറ്റുകലും അതിന്റെ വികസനവും പുർത്തിയായതിന് ശേഷം മാത്രം കേഷ്ട്രത്തിലേക്കുള്ള രോധ് വികസനത്തിന് ഭൂമി വിട്ട് തരുന്ന കാര്യത്തിൽ സഹകരിക്കാമെന്നാണ് പാർപ്പിട കെട്ടിടങ്ങൾ നഷ്ടപ്പെടുന്ന ബാധിത ഭൂവൃതമകൾ പൊതുവായി അഭിപ്രായപ്പെട്ടിട്ടുള്ളത്.

നിർദ്ദിഷ്ട ഭൂമിയേറ്റുകൾ സംബന്ധിച്ച് പ്രദേശവാസികൾ, സാമൂഹിക-രാഷ്ട്രീയ പ്രവർത്തകർ തുടങ്ങി വിവിധ വിഭാഗത്തിലുള്ള ജനസമൂഹവുമായി പട്ട സംഘം സംബന്ധിച്ചിരുന്നു. കേഷ്ട്രം വക രോധ് സർക്കാർ ചെലവിൽ വികസിപ്പിക്കുന്നത് മുമ്പേ പ്രദേശവാസികൾക്ക് യാതൊരു പ്രയോജനവും ലഭിക്കുന്നില്ലായെന്നും ഇതുമുമ്പേ വിഭൂത സ്ഥലങ്ങളിൽ നിന്ന് കേഷ്ട്രത്തിലെത്തുന്ന വലിയ വാഹനങ്ങൾക്ക് സൗകര്യപൂർവ്വം സമ്മരിക്കാൻ കഴിയുമെന്നുള്ള നേട്ടമാണ് ഉണ്ടാകുന്നതെന്നുമാണ് അവരുടെ പ്രതികരണങ്ങളിൽ നിന്ന് അറിയാൻ കഴിഞ്ഞിട്ടുള്ളത്. മുന്ന് പാർപ്പിട കെട്ടിടങ്ങളുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് നാല് കൂടുംബങ്ങളെ കുടിഡ്യാഴിപ്പിക്കുന്ന തരത്തിൽ ശുരൂതരമായ ആല്പാതങ്ങളാണ് ഈ ഭൂമിയേറ്റുകൾ പ്രദേശത്ത് സ്വീകരിക്കുന്നതെന്നും, പുഴയിലുടെയുള്ള ജലഗതാഗതവുമായി ബന്ധമില്ലാത്ത പ്രവൃത്തിയാണിതെന്നും, ആരുടെയോക്കയോ സമർദ്ദങ്ങൾ കൊണ്ടാണ് പൊതുജനങ്ങൾ/പ്രദേശവാസികൾ ആവശ്യപ്പെടാത്തതും, എന്നാൽ കേഷ്ട്രത്തിന് മാത്രം പ്രയോജനം ലഭിക്കുന്നതുമായ ഈ പദ്ധതിയുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് മുന്നോട്ടേ പോകുന്നതെന്നുമാണ് പട്ട സംഘത്തിന് പ്രദേശത്ത് നിന്നും അറിയാൻ കഴിഞ്ഞിട്ടുള്ളത്. ഈ വിഷയത്തിൽ ബന്ധപ്പെട്ടോട് രേഖാമുലം ആവശ്യപ്പെട്ടിരുന്ന വിശദപിവരങ്ങൾ അമീവാ മറുപടി നാളിതുവരെ പട്ട സംഘത്തിന് ലഭിച്ചിട്ടില്ലായെന്നത് വസ്തുതയായി നിലനിൽക്കുകയും ചെയ്യുന്നുണ്ട്.

അദ്ധ്യായം 17

അവലോകന സംഗ്രഹം

ഉൾനാടൻ ജലഗതാഗതത്തിന്റെ ഭാഗമായി കോവളം മുതൽ ബേക്കൽവരെയുള്ള ജലഗതാഗതത്തിനുവേണ്ടി പാർപ്പിതി പുത്തനാറിന്റെ വീതിയും ആഴവും വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നതിനുള്ള നടപടികൾ പുരോഗമിച്ച് വരുന്നതായി മനസ്സിലാക്കുന്നുണ്ട്. ഇപ്പകാരം പാർപ്പിതി പുത്തനാർ വികസിപ്പിക്കുമ്പോൾ നാഷണൽ ഹൈവേയുമായി ബന്ധപ്പെട്ട സർവ്വീസ് രോധിൽ നിന്ന് കരികകെം കേഷ്ട്രത്തിലേക്കുള്ള രോധ് രണ്ടായി മുറിയുന്നതിനാൽ പ്രസ്തുത പ്രദേശത്ത് ജലഗതാഗതത്തിന് തടസ്സമുണ്ടാക്കാത്ത തരത്തിലും എന്നാൽ രോധുകളെ തമ്മിൽ ബന്ധപ്പെട്ടിക്കുന്ന തരത്തിലും നൂറിൽ ലാറ്റിസ് പാലത്തിന്റെ നിർമ്മാണം അത്യാവശ്യമുള്ള സംഗതിയാണെന്ന് തന്നെ

നിരീക്ഷിക്കുന്നുണ്ട്. പാലത്തിന്റെ നിർമ്മാണം ഏകദേശം പുർത്തിയായതായി കാണുന്നുണ്ട്. ഇപ്രകാരം നിർമ്മിച്ചിട്ടുള്ള പാലത്തിന്റെ വീതിയ്ക്കനുസൃതമായി തന്നെ പാലത്തിന്റെ രണ്ട് അഗ്രങ്ങളിലും എത്തി ചേർന്നിട്ടുള്ള രോധ് ഭാഗങ്ങൾ സ്ഥിതി ചെയ്യുന്നതിനാൽ അവയെ വീതി കുട്ടേണ്ട വിഷയം ഉണ്ടാകുന്നില്ലായെന്നും നിരീക്ഷിക്കാൻ കഴിഞ്ഞിട്ടുണ്ട്. കൂടാതെ ഈത് കേഷത്രം വക സ്വകാര്യ രോധാണ്ണനുള്ളത് ശ്രദ്ധയമായ സംഗതിയാണെന്ന് വിലയിരുത്തുന്നുമുണ്ട്.

ഉർന്നാടൻ ജലഗതാഗത സംവിധാനത്തിന്റെ ഭാഗമായിട്ട് പാർപ്പിതി പുത്തനാറിന് കുറുക്കെയായി സ്ഥീൽ ലാറ്റീസ് പാലം നിർമ്മിക്കുന്നതിന് വേണ്ടിയാണ് ഭൂമിയേറ്റുക്കുന്നതെന്നാണ് ജില്ലാകളക്കർക്ക് നൽകിയിട്ടുള്ള അപേക്ഷയിൽ ബൈവലപ്പും സുചിപ്പിച്ചിരിക്കുന്നത്. എന്നാൽ നിർദ്ദിഷ്ട പ്രദേശത്ത് സ്ഥീൽ ലാറ്റീസ് പാലം ഇതിനകം തന്നെ നിർമ്മിച്ച് കഴിയുകയും അത് പൊതുജനങ്ങളുടെ ഉപയോഗത്തിനായി അനുവദിക്കുകയും ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. സ്ഥീൽ ലാറ്റീസ് പാലം ഉയർത്തുന്നോൾ ഇരുക്കരകളിലും വാഹനങ്ങളെ തടയുന്നതിന് വേണ്ടിയുള്ള ബും ബാരിയിൽന്നെ നിർമ്മാണമാണ് ഇനി അവശേഷിക്കുന്നത്. പാലവും ബാരിയറും ലിഫ്റ്റ് ചെയ്യുന്നതിനുള്ള സംവിധാനവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് ഒരു ഇലക്ട്രിക് റൂം കേഷത്രം ട്രസ്റ്റിന്റെ ഉടമസ്ഥതയിലുള്ളതും പാലത്തിന് സമീപത്തുള്ളതുമായ ഭൂവിഭാഗത്തിൽ ഇതിനകം തന്നെ ബൈവലപ്പർ നിർമ്മിച്ചിട്ടുള്ളതായും കാണാൻ കഴിഞ്ഞിട്ടുണ്ട്. ഈതിന് കേഷത്രം ട്രസ്റ്റിന്റെ മുൻകൂർ അനുമതി ലഭിച്ചിട്ടുണ്ടെന്നും ബൈവലപ്പറുടെ പ്രതിനിധി അറിയിച്ചിട്ടുണ്ട്.

പുഴയുടെ തീരത്തുകൂടിയുള്ള പൊതു രോധിൽ നിന്ന് കേഷത്രം വക രോധി ലേക്ക് വള്ളണ്ടാണ് വാഹനങ്ങൾ കേഷത്ര പരിസരത്ത് എത്തുന്നതെന്ന് കാണാൻ കഴിഞ്ഞിട്ടുണ്ട്. ഇപ്രകാരം പൊതു രോധിൽ നിന്ന് കേഷത്രം രോധിലേക്ക് തിരിയുന്ന ഭാഗത്ത് കേഷത്രം രോധിന്റെ ഇരുവശത്തുമുള്ള സ്വകാര്യ ഭൂവിഭാഗങ്ങൾ ഏറ്റുടന്തെ കൊണ്ട് കേഷത്രം രോധും പൊതുരോധും സന്ധിക്കുന്ന ഭാഗം വീതികുട്ടി കേഷത്രത്തിലേക്കുള്ള വാഹന ഗതാഗതം എല്ലാപ്രമാക്കുകയാണ് നിർദ്ദിഷ്ട ഭൂമിയേറ്റുകലിലൂടെ പ്രധാനമായും ലക്ഷ്യമിട്ടിരിക്കുന്നതെന്ന് ബൈവലപ്പറുടെ പ്രതിനിധിയിൽ നിന്ന് പൊതു ചർച്ച വേളയിൽ പഠന സംഘത്തിന് മനസ്സിലാക്കാൻ കഴിഞ്ഞിട്ടുള്ളത്.

സ്വകാര്യ രോധുമായി ബന്ധപ്പെട്ട വികസനത്തിന് വേണ്ടിയുള്ള നിർദ്ദിഷ്ട ഭൂമിയേറ്റുകൾ സംബന്ധിച്ച് ഭൂമി വിവരങ്ങൾ ഉർപ്പട്ടുത്തിക്കാണ്ടുള്ള റവന്യൂ വകുപ്പിന്റെ ഭരണാനുമതി, പദ്ധതിയുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് ഏറ്റുടുക്കേണ്ട ഭൂവിഭാഗങ്ങളുടെ അതിർത്തികൾ സുചിപ്പിക്കുന്ന അലൈൻമെന്റ് സർക്കാർ, ഏറ്റുടുക്കേണ്ട മുഴുവൻ ഭരണ ഭൂവിഭാഗങ്ങളുടെയും സർവ്വകൾ ഉർപ്പട്ടുത്തിയിട്ടുള്ള അർത്ഥനാപത്രം തുടങ്ങിയവയുടെ പകർപ്പുകളും പദ്ധതിയെ സംബന്ധിച്ച് ബൈവലപ്പറോട് രേഖാ മുലം ആവശ്യപ്പെട്ടിരുന്ന വിവരങ്ങളും പഠന സംഘത്തിന് ലഭ്യമാകാത്ത സാഹചര്യവും ശ്രദ്ധയമായ സംഗതിയായി തന്നെ നിലനിൽക്കുകയാണ്. നിർദ്ദിഷ്ട സ്വകാര്യ രോധ് വികസനം അർത്ഥനാഡികാരി ഏറ്റുടുക്കേണ്ടതായ സാഹചര്യം മനസ്സിലാക്കാൻ പഠന സംഘത്തിന് സാധിച്ചിട്ടില്ല.

പ്രദേശവാസികൾക്ക് യാതൊരു പ്രയോജനവും പ്രദാനം ചെയ്യാത്ത ഈ പദ്ധതിയെ അവർ സ്വഗതം ചെയ്യുന്ന സാഹചര്യമില്ല. വിദൂര സ്ഥലങ്ങളിൽ നിന്ന് കേഷത്രത്തിലെത്തുന്ന വലിയ വാഹനങ്ങളുടെ യാത്രയ്ക്ക് മാത്രമാണ് ഏതെങ്കിലും തരത്തി

ലുള്ള പ്രയോജനം ഈത് മുവേന ലഭിക്കുന്നതെന്നുമുള്ള പൊതു അഭിപ്രായത്തെ തള്ളിക്കളയാൻ തക്ക സാഹചര്യങ്ങൾ പ്രദേശത്ത് നിലവിലില്ലായെന്നാണ് പഠനസംഘത്തിന് നിരീക്ഷിക്കാൻ കഴിഞ്ഞിട്ടുള്ളത്. ഉർന്നാടൻ ജലഗതാഗത സംവിധനത്തിന് നിർദ്ദിഷ്ട ഭൂമി ഏറ്റുകൂടൽ കൊണ്ടുള്ള രോധ് വികസനം ഒരു തരത്തിലും ആവശ്യമുള്ള സംഗതിയാണെന്ന് നിരീക്ഷിക്കാൻ കഴിഞ്ഞിട്ടില്ല.

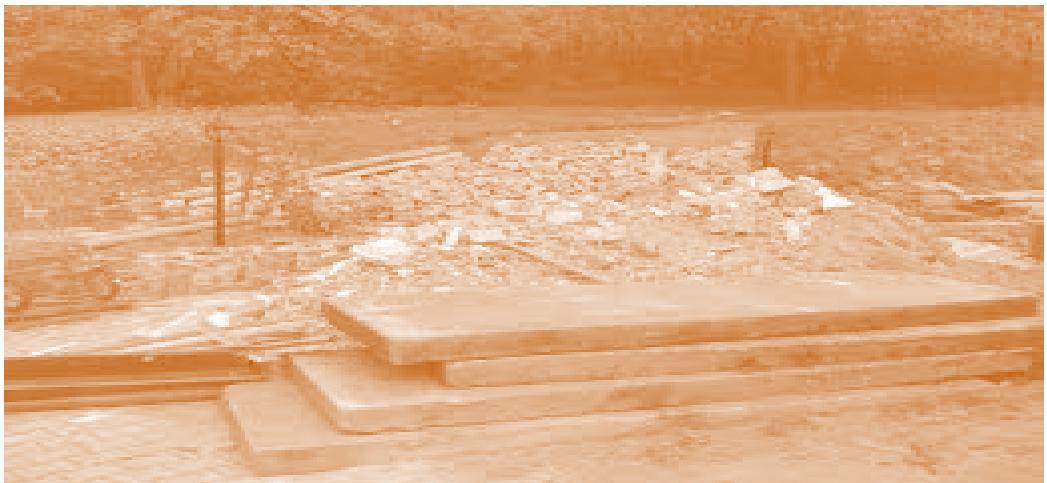
ഈ സാഹചര്യങ്ങൾ പരിഗണിക്കുന്നേം, കേഷ്ട്രം വക രോധുമായി ബന്ധപ്പെട്ട ജംഗ്ഷൻ വികസനത്തിന് നിർദ്ദിഷ്ട സ്ഥീൽ ലാറ്റീസ് പാലത്തിന്റെയോ, ബുംബാരിയൻിന്റെയോ നിർമ്മാണവുമായി പ്രത്യുക്ഷത്തിൽ യാതൊരു ബന്ധമില്ലാത്തതിനാലും, പ്രദേശവാസികൾക്ക് ഒരു നേര്വവും പ്രദാനം ചെയ്യാത്ത ഈ പദ്ധതികൾ വേണ്ടിയുള്ള ഭൂമിയേറ്റുകൂടൽ മുവേന 04 കുടുംബങ്ങളെ കുടിയോഴിപ്പിക്കുന്ന തരത്തിൽ ഗുരുതരമായ ആര്യാതങ്ങൾ പ്രദേശത്ത് സുഷ്ടിക്കുന്നതിനാലും രോധ് വികസനത്തിന് വേണ്ടിയുള്ള ഭൂമിയേറ്റുകൂടൽ ശുപാർശയെ സംബന്ധിച്ച് പഠനസംഘത്തിന് അനുകൂലമായി പ്രതികരിക്കുന്നതിനോ/അംഗീകരിക്കുന്നതിനോ സാധിക്കാത്ത സാഹചര്യമാണ് നിലനിൽക്കുന്നത്. എന്നാൽ സ്ഥീൽ ലാറ്റീസ് പാലവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട ഇലക്ട്രിക് റൂം നിർമ്മിച്ചിട്ടുള്ള കേഷ്ട്രം വക ഭൂമി സർക്കാർ ഏറ്റുകൂടുന്നതിൽ മാത്രമാണ് പൊതു ആവശ്യകത ഉള്ളതായി നിരീക്ഷിക്കാൻ കഴിയുന്നത്. എന്നാൽ ഈ ഭൂവിഭാഗത്തെ ഏറ്റുകൂടുക്കുന്നതിനുവേണ്ടിയുള്ള അപേക്ഷ ഡെവലപ്പർ ജില്ലാക്കൂളക്കർക്ക് കൊടുത്തിട്ടില്ല അമുഖം ഈ ഭൂവിഭാഗവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട സർവ്വേ നമ്പർ അപേഷയിൽ /അർത്ഥനാപത്രത്തിൽ ഉർപ്പടുത്തിയിട്ടില്ലായെന്ന സവിശേഷമായ സാഹചര്യവുമാണ് നിലനിൽക്കുന്നത്.

കേഷ്ട്രം വക രോധിന്റെ വികസനം ഏറ്റുകേണ്ടത് കേഷ്ട്രം ട്രസ്റ്റാണും, അവരുടെ ആവശ്യപ്രകാരം പ്രദേശവാസികൾ ഭൂമി വിലയ്ക്ക് നൽകാത്തതിനാൽ, സമീപത്ത് നിർമ്മിയ്ക്കുന്ന സ്ഥീൽ ലാറ്റീസ് പാലവുമായി ഇതിനെ ബന്ധപ്പെട്ടുത്തി സർക്കാർ ചെലവിൽ ഈത് സാധ്യമാക്കാനുള്ള ഗുഡ് നീക്കമാണിതെന്ന പ്രദേശ വാസികളുടെ അഭിപ്രായത്തെ തള്ളിക്കളയാൻതുക്കെ ഒരു സാഹചര്യവും പദ്ധതിരുപ്പരവയിൽ നിന്ന് കണ്ടെത്താൻ പഠനസംഘത്തിന് കഴിഞ്ഞിട്ടില്ല.

പദ്ധതിയെ സംബന്ധിക്കുന്ന വിശദ വിവരങ്ങളും, ഏറ്റുകൂക്കാൻ ശുപാർശ ചെയ്തിരിക്കുന്ന ഭൂമിയുടെ അളവും നമ്പാനവും സംബന്ധിച്ചും ഡെവലപ്പറോട് രേഖാമൂലം ആവശ്യപ്പെട്ടിരുന്ന വിവരങ്ങൾ ലഭ്യമാകാത്തതിനാൽ നിർദ്ദിഷ്ട ഭൂമിയേറ്റുകൂടലിന്റെ ആവശ്യകത സംബന്ധിച്ച് അവലോകനം, നിയമം/ചടങ്ങളിലെ വ്യവസ്ഥകൾ പ്രകാരം സാങ്കേതികമായി/ശരിയായ രീതിയിൽ നടത്താൻ വളരെയധികം ബുദ്ധിമുട്ടേണ്ടി വന്നിട്ടുണ്ടെന്നുള്ളത് വസ്തുതയായി തന്നെ നിലനിൽക്കുന്നുമുണ്ട്. ഡെവലപ്പർക്ക് നൽകിയിരുന്ന കത്തുകളുടെ പകർപ്പുകൾ അനുബന്ധങ്ങളായി ചേർത്തിട്ടുണ്ട്.

ഭാഗം

രണ്ട്

സാമൂഹിക പ്രത്യാജ്വാത
നിർവ്വളണ പദ്ധതി

അതുമുഖ്യം

സർക്കാരിന്റെ പൊതു ആവശ്യങ്ങൾക്കായി ഭൂമി ഏറ്റൊക്കുന്നതിന്, 1894 ലെ ഭൂമി ഏറ്റൊക്കൽ നിയമമാണ് പ്രാബല്യത്തിൽ ഉണ്ടായിരുന്നത്. ഈ നിയമ പ്രകാരമുള്ള ഭൂമി ഏറ്റൊക്കലിൽ ഭൂവൃദ്ധകൾക്ക് മതിയായ നഷ്ടപരിഹാരം ലഭിക്കുന്നില്ലായെന്ന ആക്ഷേപം പരക്കെ ഉണ്ടായിരുന്നു. കൂടാതെ പ്രസ്തുത നിയമം കൊള്ളോണിയൽ സ്വാഭാവമുള്ളതാണെന്നും അതിൽ ഏറ്റൊക്കൽ മുഖ്യമായ നഷ്ടപരിഹാരം കുടിയിരക്കപ്പെടുന്നവർക്കും ഉപജീവനം നഷ്ടപ്പെടുന്നവർക്കും യാതൊരു ആശാസ നടപടികളും വിഭാവനം ചെയ്യുന്നില്ലായെന്നുമുള്ള പരാതികളും ഉണ്ടായിരുന്നു. ഇതിന് പരിഹാരമായി, “ഭൂമി ഏറ്റൊക്കലിൽ ന്യായമായ നഷ്ട പരിഹാരത്തിനും സുതാര്യതയ്ക്കും, പുനരധിവാസത്തിനും, പുനഃസ്ഥാപനത്തിനുമുള്ള അവകാശ നിയമം” എന്ന പേരിൽ കേന്ദ്ര സർക്കാർ 2013-ൽ ഒരു നിയമം നിർമ്മിക്കുകയും 01.01.2014 മുതൽ പ്രാബല്യത്തിൽ വരുത്തുകയും ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. ഈ നിയമത്തിലെ വ്യവസ്ഥകൾ പ്രകാരം ഭൂവൃദ്ധകൾക്കുള്ള നഷ്ടപരിഹാരം ഗണ്യമായി വർദ്ധിപ്പിക്കുക മാത്രമല്ല, തൊഴിലാളികളും, വാടകക്കാരും ഉൾപ്പെടെ ബാധിതരാകുന്ന ഓരോ കുടുംബത്തിനും മതിയായ പുനരധിവാസവും പുനഃസ്ഥാപനവും നൽകണമെന്ന് നിർദ്ദേശിച്ചുകൊണ്ട്, പ്രസ്തുത ഭൂമിയെ ആശയിച്ചിരുന്നവർക്ക് നീതി ലഭ്യമാക്കുന്നതിൽ പ്രത്യേക ശ്രദ്ധ ചെലുത്തുകയും ചെയ്തിട്ടുണ്ട്.

2013-നിയമത്തിലെ വ്യവസ്ഥകൾ അനുസരിച്ച്, പൊതു ആവശ്യങ്ങൾക്കായി ഭൂമി ഏറ്റൊക്കുന്നോൾ ഭൂമിയുടെ അളവ് ബാധകമാക്കാതെ തന്നെ പദ്ധതി മുഖ്യമായ ഉണ്ടാക്കാൻ സാധ്യതയുള്ള സാമൂഹിക പ്രത്യാഘാതങ്ങൾ ഒരു സ്വത്രത ഏജൻസിയെ കൊണ്ട് അവലോകനം നടത്താനും സാമൂഹിക പ്രത്യാഘാത നിർമ്മാണ പദ്ധതി തയ്യാറാക്കാനുമുള്ള നടപടികൾ സ്വീകരിക്കേണ്ടതുമുണ്ട്. ഏറ്റൊക്കാൻ ശുപാർശ ചെയ്തിരിക്കുന്ന ഭൂമി ഉപയോഗിച്ചുള്ള പദ്ധതി പൊതു ആവശ്യം നിരോധാനും ഉപയുക്തമാണോ?, ഏറ്റൊക്കാൻ ശുപാർശ ചെയ്തിരിക്കുന്ന ഭൂമി പൊതു ആവശ്യം സാക്ഷാത്കരിക്കുന്നതിനുള്ള ഏറ്റവും കുറത്തെ വിസ്തീർണ്ണത്തിലാണോ?, പദ്ധതിയ്ക്ക് വേണ്ടി ഇതര സ്ഥലങ്ങൾ പരിശോധിക്കുകയും അവ ഉപയുക്തമല്ലായെന്ന് കണക്കത്തുകയും ചെയ്തിട്ടുണ്ടോ?, പദ്ധതിയുടെ മൊത്തം നേട്ടങ്ങൾ സാമൂഹിക പ്രത്യാഘാതങ്ങളും ചെലവിനേയും, ബാധിയ്ക്കപ്പെടുന്ന / സ്ഥാനഭ്യംശം സംഭവിക്കുന്ന കുടുംബങ്ങളുടെ മുള്ളവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട ആഘാതങ്ങളും ചെലവിനേയും മറികടക്കുന്നുണ്ടോ? തുടങ്ങിയ വിഷയങ്ങൾ നീതീകരിക്കേണ്ടതുണ്ടെന്നും നിയമം അനുശാസിക്കുന്നുണ്ട്. അതിനാൽ ഭൂമി ഏറ്റൊക്കുന്നതിന്റെ മലമായി

ബാധിത സമൂഹത്തിന് ഉണ്ടാകുന്ന പ്രത്യാസ്ഥാതങ്ങൾ വിലയിരുത്തുന്നതിനും നിർബന്ധയിക്കുന്നതിനുമായിട്ടുള്ള ഒരു ഉപകരണമാകുകയെന്നതാണ് സാമൂഹിക പ്രത്യാസ്ഥാത വിലയിരുത്തൽ യുണിറ്റിന്റെ ഉത്തരവാദിത്വമായി കാണേണ്ടിവരുന്നത്. ആയത് പുർണ്ണമായും നിരവേറ്റാൻ ആത്മാർത്ഥമായി പരിശോമിച്ചിട്ടുണ്ട്.

ദിവ്യ
പഠന യൂണിറ്റ് ചെയർമാൻ

അദ്ധ്യായം 1

നിർവ്വഹണ സംഗ്രഹം

മനുഷ്യ സമൂഹത്തിന്റെ ജീവിതത്തിനും നിലനിൽപ്പിനും പരിമിത വിഭവത്തിനും ഭൂമി എപ്പോഴും നിർബ്ലായകമായ പങ്ക് വഹിക്കുന്നുണ്ട്. ഒരു സാമ്പത്തിക ആസ്തിയെന്ന റീതിയിൽ ഭൂമിയ്ക്ക് പ്രമാ സ്ഥാനമാണ് നൽകിയിട്ടുള്ളത്. രോധ്, ദയിൽവേ, ജലസേചനം, പാലങ്ങൾ തുടങ്ങിയ അടിസ്ഥാന സ്വഭവരൂ വികസനത്തിനുള്ള നികോഷപം ഏതൊരു രാജ്യത്തിന്റെയും വികസനത്തിന് അതി പ്രധാനമാണ്. അടിസ്ഥാന സ്വഭവരൂങ്ങളുടെ വികസനത്തിന് പ്രാഥമ്യികമായി വേണ്ടത് വലിയ അളവിലുള്ള ഭൂമിയുടെ ലഭ്യതയാണ്. അതിനാൽ ഭൂമി ഏറ്റുടുക്കൽ ഏന്നത് അടിസ്ഥാന സ്വഭവരൂ വികസനത്തിന്റെ അളവ് കോലായി തന്നെ കാണേണ്ടി വരുകയും ചെയ്യുന്നുണ്ട്.

1.1 പദ്ധതിയും പൊതു ആവശ്യകതയും

തിരുവനന്തപുരം ജില്ലയിൽ തിരുവനന്തപുരം താലുക്കിലെ കടകംപള്ളി വില്ലേ ജിൽപ്പട്ട കരികകെം പ്രദേശത്ത് നാഷണൽ ഹൈവേയിൽ നിന്ന് കരികകെം കേഷ്ട്രത്തിലേക്കുള്ള രോധിൽ പാർപ്പി പുത്തനാറിന് കുറുകെ പാലം നിർമ്മിക്കുന്നതിനാണ് നിർദ്ദിഷ്ട ഭൂമിയേറ്റുടുക്കലിലുടെ വിഭാവനം ചെയ്യുന്നതെന്നാണ് സെക്ഷൻ 4(1) വിജ്ഞാപനത്തിൽ സൂചിപ്പിച്ചിട്ടുള്ളത്.

കേരളത്തിന്റെ തെക്കേ അറ്റത്തുള്ള കോവള്ളത്തെയും വടക്ക് ബേക്കലിനേയും തമിൽ ബന്ധിപ്പിക്കുന്ന തരത്തിൽ പശ്ചിമ തീര കനാൽ ജലപാതയുടെ നിർമ്മാണം പുരോഗമിച്ച് വരുകയാണ് പ്രസ്തുത ജലപാതയുടെ നിർമ്മാണവുമായി ബന്ധപ്പെട്ടാണ് പാർപ്പി പുത്തനാറിന്റെ വീതി കുട്ടി വികസിപ്പിക്കുന്നത്. അതിന്റെ ഭാഗമായിട്ടാണ് പാർപ്പി പുത്തനാറിന് കുറുകെ വരുന്ന കരികകെം കേഷ്ട്രത്തിലേക്കുള്ള രോധിനുവേണ്ടി പാലം നിർമ്മിക്കാൻ തീരുമാനിക്കുകയും സ്റ്റീൽ ലാറ്റീസ് പാലം അവിടെ നിർമ്മിച്ചുള്ളതെന്നും മനസ്സിലാക്കേണ്ടി വരുന്നുണ്ട്. പാലത്തിന്റെ നിർമ്മാണം പുർത്തിയായ സാഹചര്യം പരിഗണിക്കുന്നോൾ ഭൂമിയേറ്റുടുക്കൽ ശൃംഖലയുടെ ആവശ്യകത സംബന്ധിച്ച് പഠനസംഘം രേഖാമുലം ആവശ്യപ്പെട്ടിരുന്ന വിവരങ്ങൾ ഇൻലാൻഡ് നാവിഗേഷൻ അധികാരികൾ ലഭ്യമാക്കിയിട്ടില്ല. പാർപ്പി പുത്തനാറിന്റെ തെക്കേക്കരയിലുടെ നിലനിൽക്കുന്ന പൊതു രോധുമായി സംഗമിക്കുന്ന കേഷ്ട്രം വക രോധ് ജംഗ്‌ഷൻ വീതികുടാനാണ് പ്രധാനമായും ഭൂമിയേറ്റുടുക്കുന്നതെന്ന് പൊതുചർച്ചയിൽ പങ്കെടുത്തിരുന്ന ബൈബലപ്പൂരുടെ പ്രതിനിധിയിൽ നിന്ന് അറിയാൻ കഴിഞ്ഞിരുന്നു. ഏന്നാൽ ഈ കേഷ്ട്രത്തിലേക്കുള്ള വാഹനഗതാഗതത്തിന് സഹായകരമാകുന്നതിന്പുറം പ്രദേശവാസികൾക്ക് ഗുണം ചെയ്യുന്ന ഒരു പൊതു ആവശ്യമായി കാണാനോ, ഇതിന് ഉൾനാടൻ ജലഗതാഗതവുമായി ഏതെങ്കിലും ബന്ധമുണ്ടെന്നോ വിലയിരുത്താൻ കഴിഞ്ഞിട്ടില്ല.

1.2 പദ്ധതിയുടെ സ്ഥാനം

തിരുവനന്തപുരം ജില്ലയിൽ തിരുവനന്തപുരം താലുക്കിലെ കടകംപള്ളി വില്ലേ ജിൽപ്പട്ടനാ കരികകെം പ്രദേശത്താണ് പദ്ധതി നടപ്പിലാക്കുന്നത്. കഴക്കുട്ടം - കോവള്ളം ബൈപാസ് രോധിൽ വെൺപാലവെട്ടത്തിനും ചാക്കകും മധ്യഭാഗത്ത് നിന്ന് തെക്കോട്ട് കരിയകെം ശ്രീ ചാമുണ്ഡിശ്വരീ കേഷ്ട്രത്തിലേക്കുള്ള

രോഡിൽ ഉദ്ദേശം 20 മീറ്റർ ചെല്ലുവോഫാണ് പാർപ്പിതി പുത്തനാർ ഒഴുകുന്നത്. ഈ പുഴയ്ക്ക് കുറുകെ പ്രസ്തുത രോഡിലാണ് പാലം നിർമ്മിച്ചിരിക്കുന്നത്.

1.3 ഏറ്റൊക്കുന്ന ഭൂമിയുടെ വലിപ്പവും സവിശേഷതകളും

പൊന്നും വിലയ്ക്കേടുകേണ്ടുന്ന ഭൂമിയുടെ വിസ്തീർണ്ണമാണ് വലിപ്പം എന്നത് കൊണ്ട് വിവക്ഷിക്കുന്നത്. ബെവലപ്പുറുടെ അപേക്ഷ പ്രകാരം 07.47 ആൽ ഭൂമിയാണ് പദ്ധതി പ്രവർത്തനത്തിന് ആവശ്യമായി വരുന്നതെന്നാണ് വിജ്ഞാപന ത്തിൽ സുചിപ്പിച്ചിട്ടുള്ളത് സംയുക്ത പരിശോധനാ വേളയിൽ ബെവലപ്പുറുടെ പ്രതി നിധി കാണിച്ച് തന്നിരുന്ന അലൈൻമെന്റിന് വിരുദ്ധമായ രീതിയിലാണ് നിലവിൽ അലൈൻമെന്റ് കല്ലുകൾ സ്ഥാപിച്ചിരിക്കുന്നത്. ഈമായി ബന്ധപ്പെട്ട അലൈൻമെന്റ് സ്കേച്ച്, ഡിറേയിൽഡ് ഓപാജക്ക് റിപ്പോർട്ട് (ഡി.പി.ആർ) തുടങ്ങിവയ്ക്കാനും തന്ന ബെവലപ്പുർ തയ്യാറാക്കിയിട്ടുണ്ടെന്ന് മനസ്സിലാക്കാൻ പഠനസംഘത്തിന് കഴിഞ്ഞിട്ടില്ലായെന്നതും വസ്തുതയായി തന്ന നിലനിൽക്കുന്നുണ്ട്. ആദ്യം തീരുമാ നിച്ചിരുന്ന അലൈൻമെന്റ് മാറ്റി പുതിയ അലൈൻമെന്റ് തീരുമാനിച്ചതോടുകൂടി വിജ്ഞാപനത്തിലെ ചില സർവൈ നമ്പരുകൾ ഒഴിവായതായും എന്നാൽ വേരെ സർവൈ നമ്പരുകളിൽപ്പെട്ട ഭൂവിഭാഗങ്ങൾ ഏറ്റൊക്കേണ്ടിവരുന്നതായും കാണുന്നുണ്ട്. അതുകൊണ്ട് തന്ന ഏറ്റൊക്കേണ്ട ഭൂമിയുടെ വിസ്തീർണ്ണം അർത്ഥനാപത്ര ത്തിൽ സുചിപ്പിച്ചിരിക്കുന്നതിനെക്കാൾ വലിയ വ്യത്യാസം വരാനുള്ള സാധ്യതയും പഠന സംഘം നിരീക്ഷിക്കുന്നുണ്ട്.

അലൈൻമെന്റിനുകൂടി വരുന്ന സ്വകാര്യ ഭൂവിഭാഗങ്ങൾ അഞ്ച് വ്യക്തികളുടെയും കേഷ്ട്രത്തിനേറ്റയും കൈവശത്തിലും ഉടമസ്ഥതയിലുമാണെന്നാണ് മനസ്സിലാക്കാൻ കഴിഞ്ഞിട്ടുള്ളത്. ഇവയിലെ മുന്ന് ഭൂവിഭാഗങ്ങളിൽ സ്ഥിതിചെയ്യുന്ന പാർപ്പിട കെട്ടിടങ്ങളേയും ഒരു ചുറ്റുമതിലിനേയും ദോഷകരമായി ബാധിക്കുന്ന സാഹചര്യമുണ്ട്. മറ്റ് രണ്ടുണ്ണം ധാതോരു തരത്തിലുള്ള ചമയങ്ങളിലൂത്തതും കൂഷി ചെയ്യാതെ ഒഴിവുകൊണ്ട് കിടക്കുന്നവയാണെന്നും കാണുന്നുണ്ട്. ഒരു ഭൂവിഭാഗം സമീപ പ്രദേശത്തുള്ള കേഷ്ട്രവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട ഭൂമിയാണെന്നും അതിൽ പാലവും ബാരിയറും ലിഫ്റ്റ് ചെയ്യുന്ന സംവിധാനവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട ഇലക്ട്രിക്ക് റൂം ഇതിനകം തന്ന ബെവലപ്പുർ നിർമ്മിച്ചിട്ടുള്ളതായും കാണാൻ കഴിഞ്ഞിട്ടുണ്ട്. ഇവ ഏറ്റൊക്കുന്നത് മുമ്പേ മുന്ന് പാർപ്പിട കെട്ടിടങ്ങളിൽ നിന്നായി നാല് കുടുംബങ്ങളെ കുടിയോഴിപ്പിക്കേണ്ട ഗുരുതരമായ ആളാത്തങ്ങൾ/വിഷയങ്ങൾ ഉണ്ടാകുന്നുണ്ട്.

വിജ്ഞാപനം പകാരമുള്ള ഭൂമി വിവരം താഴെ ചേർക്കുന്നു

ജില്ല : തിരുവനന്തപുരം

താലുക്ക് : തിരുവനന്തപുരം

വിലേജ് : കടകംപള്ളി

ക്രമ നമ്പർ	സർവൈ നമ്പർ	വിവരണം	വിസ്തീർണ്ണം (ആർ)
1	1722	പുരയിടം/ നിലം	1.44
2	1737	പുരയിടം	1.80
3	2021	പുരയിടം	2.93
4	2023		
5	2025	പുരയിടം/ നിലം	1.30
			7.47 (ആർ)

എറ്റടുക്കേണ്ടുന്ന ഭൂവിഭാഗങ്ങളുടെ അലൈൻമെന്റ് തിടപ്പ് ടുത്തുന്നതിന് വേണ്ടി കൃത്യമായ അറിയിപ്പ് നൽകികൊണ്ട് 09/10/2023 ത് പട്ട സംഘം പദ്ധതി പ്രദേശം സന്ദർശിച്ചിരുന്നു. എറ്റടുക്കുന്ന ഭൂവിഭാഗങ്ങളുടെ അതിർത്തി സുചിപ്പിക്കുന്ന തരത്തിൽ പ്രദേശത്ത് കല്ലുകളോ, എന്തുകിലും മാർക്കുകളോ സ്ഥാപിച്ചിട്ടില്ലായെന്നാണ് കാണേണ്ടി വന്നിരുന്നത്. അർത്ഥനാഡികാരിയുടെ പ്രതിനിധിയായി ഓവർസിയർ സ്ഥലത്ത് ഹാജരായി – അലൈൻമെന്റിനെ സംബന്ധിച്ച് ഒരുഎക്കദേശ രൂപം കാണിച്ച് തരുകയും ചെയ്തിരുന്നു. എക്കദേശ ധാരണ വച്ച് കൊണ്ട് പട്ടവുമായി മുന്നോട് പോകാൻ കഴിയാത്തത് കൊണ്ട് അലൈൻമെന്റിൽ വ്യക്തത വരുത്തിത്തരാൻ 11/10/2023-ൽ ബന്ധപ്പെട്ട് അധികാരികളോട് രേഖാമുലം ആവശ്യപ്പെടുകയും ചെയ്തിരുന്നു.

16/01/2024-ൽ അലൈൻമെന്റ് മാർക്കുകൾ ഫീൽഡിൽ സ്ഥാപിക്കുന്നതാണെന്ന് സ്വീപ്പഷ്ടൽ തഹസീൽഭാരിൽ നിന്ന് അറിയിപ്പ് കിട്ടിയതിനെ തുടർന്ന് 22/01/2024-ൽ വീണ്ടും പട്ടയതി പ്രദേശം സന്ദർശിച്ചു. എന്നാൽ ഡെവലപ്പറുടെ പ്രതിനിധി നേരത്തെ കാണിച്ച് തന്നിരുന്ന അലൈൻമെന്റിൽ നിന്ന് കാര്യമായി വ്യതിചലിച്ച് കൊണ്ടാണ് കല്ലുകൾ സ്ഥാപിച്ചിരിക്കുന്നതെന്ന് മനസ്സിലാക്കേണ്ടി വന്നിരുന്നു. മുന്ന് പാർപ്പിട കെട്ടിടങ്ങളെ ഭാഗികമായി ദോഷപ്പെടുത്തുന്ന നിലയിൽ നിന്ന് മാറി മുന്ന് പാർപ്പിട കെട്ടിടങ്ങളെ പൂർണ്ണമായി ബാധിക്കുന്ന തരത്തിലും, ഒരു ഭൂവിഭാഗത്തെ എറ്റടുക്കലിൽ നിന്ന് പൂർണ്ണമായി ഒഴിവാക്കിയതായും കാണുന്നുണ്ട്. കൂടാതെ പുഴയുടെ മറുകരയിലുള്ള ക്ഷേത്രം വക ഭൂമിയുൾപ്പെടെ രണ്ട് ഭൂവിഭാഗങ്ങൾ അധികമായി എറ്റടുക്കേണ്ടതായി വരുന്നുവെന്നും മനസ്സിലാക്കേണ്ടി വന്നിരുന്നു. അതിനാൽ വ്യാപാരപനത്തിൽ പരാമർശിച്ചിട്ടുള്ള സർവ്വ നമ്പരുകളിൽ പരിഷ്കരണം വേണ്ടിവരുമോയെന്നും സംശയിക്കുന്നുണ്ട്. എറ്റടുക്കേണ്ടുന്ന ഭൂവിഭാഗങ്ങളെ സംബന്ധിച്ച് വിവരങ്ങൾ/രേഖകൾ കൈമാറാൻ ബാധിച്ച വ്യക്തികൾ തയ്യാറാക്കാത്തതിനാൽ ഇതിൽ കൃത്യത വരുത്താൻ പട്ട സംഘത്തിന് കഴിയാത്ത സാഹചര്യമാണ് ഉണ്ടായിട്ടുള്ളത്. പദ്ധതിയെ സംബന്ധിച്ച് വിശദവിവരങ്ങൾ ഡെവലപ്പറോട് ആവശ്യപ്പെട്ടിരുന്നുവെകിലും ഒരുമകുറിപ്പ് നൽകിയിട്ടും ലഭ്യമായിട്ടില്ല. പട്ട തത്തിന് ആവശ്യമായ അലൈൻമെന്റ് സ്കേച്ചോ മറ്റ് പിവരങ്ങളോ ബന്ധപ്പെട്ട് അധികാരികളിൽ നിന്ന് ലഭിച്ചിട്ടില്ലായെന്നത് വന്നതുതയായി തന്നെ നിലനിൽക്കുന്നുണ്ട്.

1.4 പരിശോച്ച ഇതരമാർഗ്ഗങ്ങൾ

ജല ഗതാഗത പാത ഒരുക്കുന്ന നടപടികളുടെ ഭാഗമായി പാർപ്പിതി പുത്തനാർ വീതിയും ആഴവും കൂടി വികസിപ്പിക്കുന്നതുകൊണ്ടാണ് കരികകെം പ്രദേശത്ത് നാഷണൽ ഹൈവേയുമായി ബന്ധപ്പെട്ട സർവ്വീസ് രോഡിൽ നിന്ന് കരികകെം കേഷ്ട്രത്തിലേക്കുള്ള റോഡ് രണ്ടായി മുറിഞ്ഞ് പോകുന്നത്. ഇപ്പോൾ പുംബയുടെ രണ്ട് കരകളിലായി എത്തി നിൽക്കുന്ന പ്രസ്തുത റോഡ് ഭാഗങ്ങളെ തമ്മിൽ ബന്ധിപ്പിക്കുന്നതിനാണ് പാർപ്പിതി പുത്തനാറിന് കുറുകെ പാലം നിർമ്മിച്ചിരിക്കുന്നത്. അതുകൊണ്ട് തന്നെ ഇതര സ്ഥലങ്ങളുടെ പതിശോധനയ്ക്ക് ഇനി വലിയ പ്രസക്തിയുള്ളതായി കാണുന്നില്ല.

1.5 സാമൂഹിക പ്രത്യാഹാരങ്ങൾ

അലൈൻമെന്റീനകത്ത് വരുന്ന സ്വകാര്യ ഭൂവിഭാഗങ്ങൾ അഞ്ച് വ്യക്തികളുടെ കൈവശത്തിലും ഉടമസ്ഥതയിലുമാണെന്നാണ് മനസ്സിലാക്കാൻ കഴിഞ്ഞിട്ടുള്ളത്. കൂടാതെ കരിയ്ക്കെം കേഷ്ട്രം വക ഭൂമിയും അലൈൻമെന്റീനകത്ത് ഉൾപ്പെട്ട് വരുന്നുണ്ട്. ഏറ്റുടുക്കേണ്ട ഭൂവിഭാഗങ്ങളിൽ മുന്ന് പാർപ്പിട കെട്ടിടങ്ങൾ സ്ഥിതി ചെയ്യുന്നതും അവ പുർണ്ണമായി ബാധിയ്ക്കപ്പെടുന്ന അവസ്ഥയിലുമാണെന്നാണ് കാണാൻ കഴിഞ്ഞിട്ടുള്ളത്. പാർപ്പിട കെട്ടിടത്തിന് അനുബന്ധമായി നിർമ്മിച്ചിട്ടുള്ള ഒരു ചുറുമതിലിനേയും നിർദ്ദിഷ്ട ഭൂമിയേറ്റുക്കൽ ദോഷകരമായി ബാധിക്കുന്നുണ്ട്. കേഷ്ട്രം വക ഭൂമിയിൽ വാർത്ത ഒരു കെട്ടിടം സ്ഥിതി ചെയ്യുന്നുണ്ട്. ഇവയിൽ ഒന്നിലും തന്നെ കച്ചവട /വാണിജ്യ സ്ഥാപനങ്ങളോ, തൊഴിൽ സംരംഭങ്ങളോ സ്ഥിതി ചെയ്യുന്നില്ല. ഇവ ഏറ്റുകുന്നത് മുഖേന ആരുടെയെങ്കിലും ഉപജീവന മാർഗ്ഗത്തെ ദോഷപെടുത്തുന്ന സാഹചര്യം നിലനിൽക്കുന്നില്ല.

ബാധിത ഭൂവുടമകൾക്ക് നഷ്ടപ്പെടുന്ന ഭൂമിക്കും ചമയങ്ങൾക്കും ന്യായമായതും സ്വീകാര്യവുമായ നഷ്ട പരിഹാരം നൽകുന്നത് കൂടാതെ കൂടിയിരിക്കപ്പെടുന്ന കൂടുംബങ്ങളെ സംബന്ധിച്ച് പുനരധിവാസ-പുനഃസ്ഥാപന പാക്കേജ് പ്രകാരമുള്ള ആശാസ നടപടികൾ കൂടി പ്രദാനം ചെയ്തുകൊണ്ടാണ് സാധാരണയായി ദുരീകരണം നടത്തുന്നതെന്നും നിരീക്ഷിക്കുന്നുണ്ട്. എന്നാൽ ശുപാർശ ചെയ്തിട്ടുള്ള ഭൂമിയേറ്റുക്കൽ പ്രദേശ വാസികൾക്ക് ഏതെങ്കിലും പ്രയോജനം/നേടങ്ങൾ പ്രദാനം ചെയ്യുന്ന ഒരു പൊതു ആവശ്യം സാക്ഷാത്കരിക്കുന്നതിനാണെന്ന് പറഞ്ഞുള്ളതിന് നിരീക്ഷിക്കാൻ കഴിഞ്ഞിട്ടില്ല.

1.6 ലഭ്യകരണ നടപടികൾ

അടിസ്ഥാന സൗകര്യ വികസനത്തിനുള്ള ഭൂമിയേറ്റുക്കൽ പൊതുവായി സുഷ്ടിക്കുന്ന ആലുവയ്ക്കായ വാസസ്ഥലം, തൊഴിൽ സ്ഥലം, കച്ചവട സ്ഥാപനം എന്നിവയിൽ നിന്നുള്ള സ്ഥാനഭ്യംശം വക്തികൾക്ക് മാത്രമല്ല, പൊതു സമൂഹത്തിനും വലിയ ഭീഷണിയാണ്. ഇത് കൂടുംബങ്ങൾ, ശോത്രങ്ങൾ, ശ്രമീകരണമുഖങ്ങൾ തുടങ്ങിയ സമൂഹാലംനയെയും ബാധിക്കാറുണ്ട്. ഒഴിപ്പിയ്ക്കപ്പെടുന്ന വ്യക്തികളെ അവരുടെ പാർപ്പിടം, സ്ഥാപനങ്ങൾ, തൊഴിൽ ശാലകൾ എന്നിവയിൽ നിന്ന് മാറാൻ നിർബന്ധിയ്ക്കപ്പെടുന്നതിനാൽ ഇത് മുഴുവൻ സമൂഹങ്ങളുടെയും സമന്വയത്തിനുള്ള വലിയ ഒരു ഭീഷണിയായിട്ടു കാണാൻ കഴിയുകയുള്ളൂ.

ശുപാർശ ചെയ്തിട്ടുള്ള ഭൂവിഭാഗങ്ങൾ എറ്റൊക്കുന്നത് മുഖ്യമാണ് പാർപ്പിട കെട്ടിടങ്ങളെ പുർണ്ണമായി ബാധിയ്ക്കപ്പെടുന്ന അവസ്ഥയുണ്ടാണ് കാണാൻ കഴിഞ്ഞിട്ടുള്ളത്. കേഷ്ട്രം വക ഭൂമിയിൽ സ്ഥിതി ചെയ്യുന്ന വാർത്ത ഒരു കെട്ടിടം ദിവലപ്പുർ തന്നെ നിർമ്മിച്ചിട്ടുള്ളതയും അത് ഇലക്ട്രിക് റൂമായി ഉപയോഗിക്കുന്നതിനാണെന്നും മനസ്സിലാക്കാൻ കഴിയുന്നുണ്ട്. ഒരു പാർപ്പിട കെട്ടിടത്തിന്റെ അനുബന്ധമായി നിർമ്മിച്ചിട്ടുള്ള ചുറ്റുമതിലിനേയും നിർദ്ദിഷ്ട ഭൂമിയേറ്റൊക്കൽ ദോഷകരമായി ബാധിക്കുന്നുണ്ട്. പൊതു ആവശ്യം സാക്ഷാത്കരിക്കുന്നതിനു വേണ്ടിയുള്ള ഭൂമിയേറ്റൊക്കൽ മുഖ്യമാണ് നഷ്ടപ്പെടുന്ന ഭൂമിയ്ക്കും, ചമയങ്ങൾക്കും ന്യായമായ നഷ്ടപരിഹാരം നൽകിക്കാണും, കൂടിയിരിക്കപ്പെടുന്ന കൂടുംബങ്ങളെ സംബന്ധിച്ച് പുനരധിവാസ-പുനഃസ്ഥാപന പാശ്ചജ്ജ പ്രകാരമുള്ള ആശ്രാസ നടപടികൾ കൂടി പ്രദാനം ചെയ്തുകൊണ്ടുമാണ് സാധാരണയായി ദുരീകരണം നടത്തുന്നതെന്ന് നിരീക്ഷിക്കുകയും ചെയ്യുന്നുണ്ട്. ഇവിടെ പൊതു ആവശ്യകത വിശദീകരിക്കാൻ/മനസ്സിലാക്കാൻ കഴിഞ്ഞിട്ടില്ലായെന്നത് വസ്തുതയായി തന്നെ നില നിൽക്കുകയും ചെയ്യുന്നുണ്ട്.

എറ്റൊക്കുന്ന ഭൂമിയ്ക്ക് നഷ്ടപരിഹാരം തിടപ്പെടുത്തുന്നതിന്, 2013 ലെ നിയമത്തിൽ 26 മുതൽ 30 വരെയുള്ള വകുപ്പുകളിൽ നടപടി ക്രമങ്ങൾ നിർദ്ദേശിക്കുന്നുണ്ട്. ഭൂമിയുടെ കമ്പോളവിലയും, ശ്രാം പ്രദേശമാണകിൽ, നഗര പ്രദേശത്ത് നിന്ന് ഇതിലേക്കുള്ള ദൂരത്തെ അടിസ്ഥാനപ്പെടുത്തി 1 മുതൽ 2 വരെയുള്ള ഘടകം കൊണ്ട് കമ്പോള വിലയെ ഗുണിച്ച് കിട്ടുന്ന തുകയും, ഭൂമിയിലുള്ള ചമയങ്ങളുടെ വിലയും ചേരുമ്പോൾ ലഭിക്കുന്ന നഷ്ട പരിഹാരവും, അതിന്റെ 100 ശതമാനം തുക സാലേഷ്യമായും ചേർത്ത് കിട്ടുന്ന ആകെ തുകയാണ് അവാർഡ് തുകയെന്ന രീതിയിൽ ഭൂവൃദ്ധകൾക്ക് നിയമ പ്രകാരം ലഭിക്കുന്നത്.

ഇതിന്റെ ആദ്യ പടിയായി ഭൂമിയുടെ കമ്പോള വില തിടപ്പെടുത്തുന്നു. ഇതിന് മുന്ന് മാർഗ്ഗങ്ങൾ നിയമങ്ങളിൽ പ്രതിപാദിക്കുകയും, അവയിൽ നിന്ന് കൂടുതൽ വില ലഭ്യമാക്കാനുള്ള മാർഗ്ഗം സീകരിയ്ക്കാമെന്നും നിർദ്ദേശിക്കുന്നുണ്ട്. സാധാരണയായി സമീപ പ്രദേശങ്ങളിലെ സമാന സ്വഭാവത്തിലുള്ള ഭൂമികളിൽ കഴിഞ്ഞ മുന്ന് വർഷത്തിനുള്ളിൽ രജിസ്റ്റർ ചെയ്തിട്ടുള്ള വില കൂടുതൽ കാണിച്ചിട്ടുള്ള 50 ശതമാനം ആധാരങ്ങളിലോ, വില്പന കരാറുകളിലോ സുചിപ്പിച്ചിട്ടുള്ള വില്പന വിലയുടെ ശരാശരിയാണ് കമ്പോള വിലയായി പരിഗണിക്കുന്നത്. എന്നാൽ ഈ നടപടികളിൽ പ്രധാനമായും താഴെ വിവരിക്കുന്ന തരം ചില ആകേഷപങ്ങൾ ഭൂവൃദ്ധമകൾക്കിടയിൽ നിലനിൽക്കുന്നതായി സോഖ്യപ്പെടുന്നുണ്ട്.

1. പ്രദേശത്ത് നിലനിൽക്കുന്ന ഭൂമിവിലയെക്കാൾ കുറഞ്ഞ തുകയാണ് രജിസ്റ്റർ ചെയ്യുന്ന ആധാരങ്ങളിലും വില്പന കരാറുകളിലും സാധാരണയായി സുചിപ്പിയ്ക്കാറുള്ളത്
2. സർക്കാർ നിശ്ചയിച്ചിട്ടുള്ള ന്യായ വിലപോലും പലപ്പോഴും യഥാർത്ഥ വുമായി പൊരുത്തപ്പെടുന്നില്ല.
3. പ്രദേശത്ത് നിലനിൽക്കുന്ന മാർക്കറ്റ് വില സുചിപ്പിച്ചിട്ടുള്ള വിലയാധാരങ്ങൾ ലഭിക്കുന്ന സന്ദർഭങ്ങളിൽ പോലും സാങ്കേതിക കാരണങ്ങളാൽ ആവ തശ്യപ്പെടുന്നു.
4. ഭൂമിയോട് ചേർന്നുള്ള കെട്ടിടങ്ങൾ, മറ്റ് ചമയങ്ങൾ, ദേഹണ്ഡങ്ങൾ എന്നിവയക്കും ന്യായമായ വില തിടപ്പെടുത്തി ലഭ്യമാക്കുന്നില്ല.

5. ഏറ്റൊക്കുന്ന ഭൂമിയും മറ്റ് ആസ്തികളുമായി ഉടമയ്ക്കുള്ള വൈകാര്യക്ക് ബന്ധം പലപ്പോഴും പരിഗണിക്കുന്നില്ല.

ഇക്കാര്യത്തിൽ നിയമം ഉദ്ദേശിക്കുന്ന രീതിയിൽ, കുടിയോഴിപ്പിക്കപ്പെടുന്നതും അല്ലാത്തതുമായ ഭൂവൃദ്ധമകൾക്ക് നിയമം അനുശാസിക്കുന്ന തരത്തിൽ ന്യായമായതും സ്വീകാര്യവുമായ നഷ്ടപരിഹാരം ലഭ്യമാക്കുന്നതിന് വേണ്ടിയുള്ള നടപടികളാണ് സ്വീകരിക്കേണ്ടതായിട്ടുള്ളതെന്നാണ് പഠനസംഘത്തിന് അഭിപ്രായപ്പെടാനുള്ളത്. കുടാതെ ബാധിയ്ക്കപ്പെടുന്ന കുടുംബങ്ങളുടെ ഭാഗത്ത് നിന്ന് വിഷയത്തെ സമീപിക്കുകയും അവരെ കുടെ വിശ്വസ്തിലെടുത്ത് കൊണ്ടുള്ള നടപടികൾക്കെക്കൊള്ളുകയും ചെയ്താൽ തന്നെ ആഖാതങ്ങൾക്ക്/വ്യാകുലതകൾക്ക് ഒരു പരിധി വരെ ആശ്രസം ലഭിക്കുമെന്ന് തിരിച്ചിരിയേണ്ടതുമുണ്ട്.

നിയമത്തിൽ/ നയത്രീമാനത്തിലെ പ്രധാന ആശാസനനടപടികൾ

2013 ലെ നിയമത്തിൽ, വകുപ്പ് 31 പ്രകാരം ബാധിക്കപ്പെടുന്ന കുടുംബങ്ങൾക്ക് (ഭൂവൃദ്ധമകൾക്കും ഏറ്റൊക്കുന്ന ഭൂമിയെ പ്രാഥമിക ഉപജീവനത്തിനായി ആശയിക്കുന്ന കുടുംബങ്ങളും ഉൾപ്പെടെ) പുനരധിവാസ - പുനഃസ്ഥാപന അവകാശം ലഭിക്കുന്നുണ്ട്. ഇതനുസരിച്ച് ഏറ്റൊക്കുന്ന ഭൂമിയുമായി ബന്ധപ്പെട്ട നഷ്ടപരിഹാരത്തിന് (അവാർഡ് തുക) പുറമേ പുനരധിവാസ-പുനഃസ്ഥാപന പാക്കേജും രണ്ടാം പട്ടികയായി നിയമത്തിൽ ചേർത്തിട്ടുണ്ട്. എന്നാൽ ഈ വിഷയത്തിൽ ആനുകൂല്യങ്ങൾ കുറേകൂടി മെച്ചപ്പെടുത്തിക്കൊണ്ട് സംസ്ഥാന സർക്കാർ ഒരു നയ രൂപീകരണവും നടത്തിയിട്ടുണ്ട്. 29-12-2017 ലെ സ.ഉ. (എം.എസ്) 448/2017/റവ പ്രകാരമുള്ള പ്രസ്തുത നയ രൂപീകരണത്തിലെ / പാക്കേജിലെ പ്രധാനപ്പെട്ട വ്യവസ്ഥകൾ താഴെ വിവരിക്കുന്നവയാണ്.

1. കുടിയോഴിപ്പിക്കുന്ന കേസുകളിൽ ഗ്രാമ പ്രദേശത്തിലെ വീടാണ് നഷ്ടപ്പെട്ടുന്നതെങ്കിൽ ഇന്തിരാ ആവാസ് യോജനയുടെ വ്യവസ്ഥകളുമുമ്പ് നിർമ്മിച്ചിട്ടുള്ള ഒരു വീടോ, പട്ടണ പ്രദേശത്തുള്ള വീടാണ് നഷ്ടപ്പെടുന്നതെങ്കിൽ 50 ചതുരശ്ര മീറ്ററിൽ കുറയാത്ത തരം വിസ്തീർണ്ണമുള്ള ഒരു വീടോ നൽകുന്നതാണ്.
2. പ്രാഥമിക വിജ്ഞാപനം പുറപ്പെടുവിക്കുന്നതിന് തോട്ട് മുന്ത് മുന്ത് വർഷക്കാലമായി ബാധിത പ്രദേശത്ത് തുടർച്ചയായി താമസിച്ച് വരുന്നതും എന്നാൽ സന്തമായി വീടും പറമ്പും ഇല്ലാത്തതുമായ കുടിയിരിക്കപ്പെടുന്ന കുടുംബങ്ങൾക്കും ടി ആനുകൂല്യം ലഭിക്കുന്നതാണ്.
3. മുകളിൽ വിവരിച്ച ഗുണനിലോക്താക്കൾ വീട് തെരഞ്ഞെടുക്കാതെ പക്ഷം ഗ്രാമ പ്രദേശം, പട്ടണപ്രദേശം എന്ന വ്യത്യാസമില്ലാതെ സാമ്പത്തിക സഹായമായി മുന്ത് ലക്ഷം രൂപ രൂത്തവണയായി നൽകുന്നതാണ്.
4. തൊഴിൽ ഉറപ്പ് വരുത്തേണ്ടുന്ന സാഹചര്യങ്ങളിൽ, നടപ്പിലാക്കുന്ന പദ്ധതി മുമ്പേ നീക്കാൻ സൃഷ്ടിക്കപ്പെടുകയാണെങ്കിൽ, ബാധിയ്ക്കപ്പെടുന്ന കുടുംബത്തിലെ ഒരംഗത്തിനെങ്കിലും ആവശ്യമായ തൊഴിൽ പരിശീലനം നൽകിയ ശേഷം പദ്ധതിയിലോ മറ്റൊരെങ്കിലും പ്രോജക്ടിലോ ജോലി നൽകുന്നതിന് വ്യവസ്ഥ ചെയ്യുകയോ, അല്ലെങ്കിൽ അതുവേണ്ടി ലക്ഷം രൂപ രൂത്തവണയായി നൽകുകയോ അല്ലെങ്കിൽ പ്രതിമാസം 3000/- രൂപായിൽ കുറയാതെ ലഭിക്കുന്ന വിധത്തിൽ 20 വർഷത്തേക്കുള്ള ആന്‌സുറി പോളിസികൾ നൽകുകയോ ചെയ്യുന്നതാണ്.

5. ഏറ്റൊക്കുന്ന ഭൂമിയിൽ നിന്ന് കുടിയിരിക്കപ്പെടുന്ന കുടുംബങ്ങൾക്ക് ഒരു വർഷ തേക്ക് അവാർഡ് തീയതി മുതൽ മാസങ്ങളാറും 5000/- രൂപ ഉപജീവന ശ്രദ്ധാർഹി നൽകുന്നതാണ്.
6. കുടിയിരിക്കപ്പെടുന്ന കുടുംബങ്ങൾക്ക്, താമസം മാറുന്നതിനും വസ്തു വകകൾ മാറ്റുന്നതിനുമായി 50,000/-രൂപയുടെ ഒറ്റത്തവണ സാമ്പത്തിക സഹായം നൽകുന്നതാണ്.
7. കനുകാലികളോ, ചെറുപീടികകളോ ഉള്ള ബാധികപ്പെട്ട ഓരോ കുടുംബത്തിനും കനുകാലി ഷൈല്/പീടിക പുനഃസ്ഥാപിക്കുന്നതിനായി 50,000/-രൂപയുടെ ഒറ്റത്തവണ ധനസഹായം നൽകുന്നതാണ്.
8. കുടിയിരിക്കപ്പെട്ടുന്ന ഓരോ കുടുംബത്തിനും പുനഃസ്ഥാപന അലവൻസായി 50,000/- രൂപ ഒറ്റത്തവണയായി നൽകുന്നതാണ്.
9. കമ്പനികൾ, ബാങ്കുകൾ, ധനകാര്യസ്ഥാപനങ്ങൾ, 2000/-ചതുരശ്ര അടിയിൽ കുടുതൽ തറ വിസ്തീർണ്ണം വരുന്ന വലിയ ഷോപ്പുകൾ എന്നിവ ഒഴികെയുള്ള, ബാധിക്കുന്നതെന്ന് കുടിയിരിക്കപ്പെടുന്ന വാടക വാണിജ്യകാർക്ക് 2 ലക്ഷം രൂപയുടെ ഒറ്റത്തവണ സാമ്പത്തിക സഹായം നൽകുന്നതാണ്.
10. ബാധിയ്ക്കപ്പെട്ടുന്ന പ്രദേശത്ത് നിന്നും കുടിയിരിക്കപ്പെടുന്ന വാണിജ്യ സ്ഥാപനങ്ങളിലെ തൊഴിലാളികൾക്ക് ഉപജീവനം നഷ്ടപ്പെടുന്നതിനാൽ വ്യവസ്ഥകൾക്ക് വിധേയമായി ആർ മാസക്കാലയളവിലേക്ക് 6,000/-രൂപ പ്രതിമാസ സാമ്പത്തിക സഹായം നൽകുന്നതാണ്.
11. ബാധിയ്ക്കപ്പെട്ടുന്ന പ്രദേശത്ത് വാടകകൾ താമസിച്ചു വരുന്നതും കുടിയിരിക്കപ്പെടുന്നതുമായ കുടുംബങ്ങൾക്ക് വ്യവസ്ഥകൾക്ക് വിധേയമായി പുതിയ താമസ സ്ഥലം കണ്ടെത്തി താമസം മാറുന്നതിനായി 30,000/-രൂപയുടെ ഒറ്റത്തവണ ധനസഹായം നൽകുന്നതാണ്. തുടങ്ങിയവ.

അല്പാധികാരിയായം 2

പദ്ധതി വിവരങ്ങൾ

ഒരു രാജ്യത്തിന്റെ വികസനത്തിൽ, അടിസ്ഥാന സ്വാക്ഷര്യ വികസനമാണ് പ്രാധാന്യം കൊണ്ടിട്ടുള്ളത്. സർക്കാർ സ്ഥാപിച്ചിട്ടുള്ളതോ അല്ലെങ്കിൽ സർക്കാർ ഉടമസ്ഥതയിലുള്ളതോ ആയ സ്ഥാപനങ്ങളുടെ വികസനത്തിനോ, രോധ്, പാലാങ്കൾ, ദൈർഘ്യവേദികൾ തുടങ്ങിയ അടിസ്ഥാന സ്വാക്ഷര്യ നിർമ്മാണത്തിനോ വേണ്ടിയുള്ള ഭൂമിയേറ്റുക്കൽ ന്യായമായതും ഒഴിവാക്കാൻ സാധിക്കാത്തതുമാണ്.

രോധ് ദൈർഘ്യം പരിഗണിയ്ക്കുന്നേം മറ്റ് സാമ്പാദനങ്ങളെ അപേക്ഷിച്ചു മികവ് പുലർത്തുന്ന ഒരു പ്രദേശമാണ് കേരളം. എന്നാൽ രോധുകളുടെ ഗുണ നിലവാരം പ്രതീക്ഷിക്കുന്ന തരത്തിൽ മെച്ചപ്പെടുത്തി നിലനിറുത്താൻ പലപ്പോഴും കഴിയുന്നില്ലായെന്നുള്ള ഒരു വികാരം/അഭിപ്രായം ജനങ്ങളുടെ ഇടയിൽ നിലനിൽക്കുന്നുണ്ട്. അതുകൊണ്ട് തന്നെ നിലവിലുള്ള രോധുകളുടേയും പാലങ്ങളുടേയും ഗുണ നിലവാരം മെച്ചപ്പെടുത്തലും നവീകരണവുമാണ് രോധ് വികസനത്തിൽ പ്രധാനമായും ഉള്ളത് നൽകിയിട്ടുള്ളതെന്നാണ് കാണാൻ സാധിക്കുന്നത്.

ഇതോടൊപ്പം തന്നെ ജലഗതാഗത സംവിധാനങ്ങളും പ്രയോഗത്തിൽ കൊണ്ടുവരാനുള്ള നടപടികൾ സ്വീകരിച്ച് വരുന്നതായി കാണേണ്ടി വരുന്നുണ്ട്.

2.1. ബൈവലപ്പുറുടെ പദ്ധതിലെവും, ഭരണം/ മാനേജ്മെന്റ് ഘടനയും ഉൾപ്പെടെ പദ്ധതിയുടെ പദ്ധതിലെ

ഉൾനാടൻ ജലഗതാഗത വിഭാഗം കൊല്ലം ജില്ലാ എക്സിക്യൂട്ടീവ് എൻജിനീയർാണ് ഈ പദ്ധതിയുടെ ബൈവലപ്പുറി/അർത്ഥാനാധികാരിയായിട്ടുള്ളത്. ബൈവലപ്പുറുടെ പദ്ധതിലെവും, ഭരണം/ മാനേജ്മെന്റ് ഘടനയും ഉൾപ്പെടെ പദ്ധതിയുടെ പദ്ധതിലെ സംബന്ധിച്ച് പഠന സംഘം രേഖാമൂലം ആവശ്യപ്പെട്ടിരുന്ന വിവരങ്ങൾ/ മറുപടി ബൈവലപ്പുറിൽ നിന്ന് ലഭ്യമായിട്ടില്ല.

2.2 നിയമത്തിൽ ലിസ്റ്റ് ചെയ്തിരിക്കുന്നപൊതുആശൃതത്തിനുള്ള മാനദണ്ഡങ്ങളുമായി എപ്പോറും യോജിക്കുന്നുവെന്നതുശ്രദ്ധേയയുള്ള പദ്ധതിയുടെ അക്കദിക്ഷാ

അടിസ്ഥാന സാകര്യങ്ങളുടെ വികസനത്തിന്റെ പരിധിയിൽപ്പെട്ടുന്ന പാലത്തിന്റെ നിർമ്മാണമാണ് പദ്ധതി കൊണ്ട് വിഭാവനം ചെയ്യുന്നതാണെന്നാണ് വിജ്ഞാപനത്തിൽ സുചിപ്പിച്ചിരുന്നത്. എന്നാൽ കരിയക്കുകും കേഷ്ട്രത്തിലേക്ക് കേഷ്ട്രത്തിൽ തന്നെ നിർമ്മിച്ചിട്ടുള്ള സ്വകാര്യ രോധുമായി ബന്ധപ്പെട്ട വികസനമാണ് നിർദ്ദിഷ്ട ഭൂമിയേറ്റുകലില്ലെന്ന വിഭാവനം ചെയ്തിട്ടുള്ളതെന്നാണ് പൊതു ചർച്ചാ പേരുകളിൽ ബൈവലപ്പുറുടെ പ്രതിനിധിയിൽ പ്രതിനിധി അറിയിച്ചത്. കേഷ്ട്ര പരിസരത്ത് അവസാനിക്കുന്നതും കേഷ്ട്രത്തിൽ വക രോധുമായി ബന്ധപ്പെട്ട ഈ വികസനം മുഖ്യമായും കേഷ്ട്രത്തിലെത്തുന്ന വലിയ വാഹനങ്ങൾക്ക് എഴുപ്പുത്തിൽ കടന്ന് പോകുന്നതിനും പാർക്ക് ചെയ്യുന്നതിനും സഹായകരമാകുമെന്നതിന്പുറം പ്രദേശവാസികൾക്ക് എന്നെങ്കിലും പ്രയോജനം പ്രദാനം ചെയ്യുമെന്ന് കാണാൻ കഴിയില്ലായെന്നാണ് പഠനസംഘം നിരീക്ഷിക്കുന്നത്. അതുകൊണ്ട് തന്നെ സ്വകാര്യ രോധ് വികസനവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട ഭൂമിയേറ്റുകലിൽ പൊതു ആവശ്യകത വെളിവാകുന്നില്ലായെന്നാണ് വിലയിരുത്തുന്നത്. പദ്ധതിയെ സംബന്ധിച്ച് ബൈവലപ്പുരോക്ക് ആവശ്യപ്പെട്ടിരുന്ന വിശദ വിവരങ്ങൾ ബൈവലപ്പുറിലെ കാരണവും ഗൗരവമായി തന്നെ പഠന സംഘം പരിഗണിച്ചിട്ടുണ്ട്.

2.3 പദ്ധതി വലിപ്പം, സ്ഥാനം, ശൈലി, ഉൽപ്പന്നം, ഉൽപാദന ലക്ഷ്യങ്ങൾ, ചെലവ്, അപകട സാധ്യതകൾ

ഇക്കാര്യത്തിൽ ബൈവലപ്പുറുടെ മറുപടി പഠന സംഘത്തിന് ലഭ്യമായിട്ടില്ല

2.4 ഇതര മാർഗ്ഗങ്ങളുടെ പരിശോധന

ഇക്കാര്യത്തിൽ ബൈവലപ്പുറുടെ മറുപടി ലഭ്യമായിട്ടില്ല.

2.5 പദ്ധതിയുടെ നിർമ്മാണ ഘട്ടങ്ങൾ

ഇക്കാര്യത്തിൽ ബൈവലപ്പുറുടെ മറുപടി ലഭ്യമായിട്ടില്ല.

2.6. പ്രധാന രൂപകല്പന, സവിശേഷതകൾ, വലിപ്പം, സാകര്യങ്ങൾ സംബന്ധിച്ച വിവരങ്ങൾ

ഇക്കാര്യത്തിൽ ബൈബലപ്പറുടെ മറുപടി പഠന സംഘത്തിന് ലഭ്യമായിട്ടില്ല.

2.7 അനുബന്ധ അടിസ്ഥാന സൗകര്യങ്ങളുടെ ആവശ്യകത സംബന്ധിച്ച വിവരണം

അനുബന്ധ അടിസ്ഥാന സൗകര്യങ്ങളുടെ ആവശ്യകത സംബന്ധിച്ച ബൈബലപ്പറുടെ മറുപടി ലഭ്യമായിട്ടില്ല.

2.8 തൊഴിൽ ശക്തി ആവശ്യകതകൾ (താല്കാലികവും, സ്ഥിരമായതും)

പലതിയ്ക്ക് വേണ്ടി പ്രത്യോക്കമായ റീതിയിലുള്ള തൊഴിൽ ആവശ്യകതകളെ സംബന്ധിച്ച ബൈബലപ്പറുടെ മറുപടി പഠന സംഘത്തിന് ലഭ്യമായിട്ടില്ല.

2.9 സാമൂഹ്യ പ്രത്യാഖ്യാത വിലയിരുത്തൽ/പരിസ്ഥിതി പ്രത്യാഖ്യാത വില തിരുത്തൽ നടത്തിയിട്ടുണ്ടെങ്കിൽ, വിവരവും സാങ്കേതിക സൗകര്യം സംബന്ധിച്ച വിശദാംശങ്ങളും

ബൈബലപ്പറുടെ അഭിപ്രായം ഇക്കാര്യത്തിൽ ലഭ്യമായിട്ടില്ല. എന്നാൽ നിർദ്ദിഷ്ട പലതിയുമായി ബന്ധപ്പെട്ട്, ഇപ്പോൾ നടന്നുവരുന്ന പഠനം അല്ലാതെ സാമൂഹിക പ്രത്യാഖ്യാത വിലയിരുത്തൽ പഠനമോ, പരിസ്ഥിതി പ്രത്യാഖ്യാത വില തിരുത്തൽ പഠനമോ നടന്നിട്ടില്ലായെന്നാണ് അനേകംണ്ടത്തിൽ അറിയാൻ കഴിഞ്ഞിട്ടുള്ളത്.

2.10 ബാധകമായ നിയമങ്ങളും നയങ്ങളും

പലതിയുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് (രോധിന്റെ വികസനം) അനുവർത്തിക്കുന്ന നിയമം/ചടങ്ങളെ സംബന്ധിച്ച ബൈബലപ്പറു ഒരു വിവരവും പഠന സംഘത്തിന് കൈമാറിയിട്ടില്ല. എന്നാൽ ഭൂമി ഏറ്റുടുക്കൽ നടപടികൾക്കായി താഴെ വിവരിക്കുന്ന നിയമവും ചടങ്ങളുമാണ് ഭൂമിയേറ്റുടുക്കൽ അധികാരി അനുവർത്തിക്കുന്നത്.

1. Right to Fair Compensation and Transparency in Land Acquisition, Rehabilitation and Resettlement Act, 2013.
2. Kerala Right to Fair Compensation and Transparency in Land Acquisition, Rehabilitation and Resettlement Rules, 2015.

പഠനത്തിന് വേണ്ടി ആവശ്യപ്പെടുന്ന വിവരങ്ങൾ അധികാരി സ്ഥാനങ്ങൾ ചട്ടം 12 (2), (8) പ്രകാരം പത്ത് ദിവസത്തിനകം തന്നെ പഠന യൂണിറ്റിന് കൈമാറണമെന്ന് അനുശാസിക്കുന്നത്. എന്നാൽ ബന്ധപ്പെട്ടവർ ഈ വിഷയത്തിൽ വേണ്ടതു ശുരഖം നൽകി യഥാസമയം പ്രതികരിക്കാത്ത കേസുകളിൽ പഠനം വെറും ഒരു ചടങ്ങായി മാറുകയും നിയമം/ചടങ്ങൾ ഉദ്ദേശിക്കുന്ന തരത്തിൽ ഫലവത്താകുന്നില്ലായെന്നും പഠന സംഘം നിരീക്ഷിക്കുന്നുണ്ട്. ചട്ടം 12(2) പ്രകാരം പഠന സംഘം ആവശ്യപ്പെടുന്ന വിവരങ്ങൾ ലഭ്യമാക്കുന്ന കാര്യത്തിൽ ജില്ലാകളക്ക് ബാധകയുണ്ടെന്ന് നിർദ്ദേശിച്ചിട്ടുള്ളതിനാൽ വിഷയം യമാസമയം തന്നെ ജില്ലാകളക്ക് ദയവും അറിയിക്കാറുണ്ടാകുംതുടർന്ന് വസ്തുതയായി നിലനിൽക്കുകയും ചെയ്യുന്നുണ്ട്.

അഭ്യാസം 3

പഠനസംഖ്യ സമീപനം, രീതിശാസ്ത്രം, സാമൂഹിക പ്രത്യാഖ്യാത വിലയിരുത്തൽ, സമയക്രമവും, ആസൃതണവും

2013 ലെ നിയമം അനുസരിച്ച് സർക്കാരിന്റെ അവശ്യത്തിനായോ, സർക്കാർ-സ്വകാര്യ പങ്കാളിത്തത്തിലുള്ള പൊതു അവശ്യത്തിനായോ ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കുന്നതിന്, സാമൂഹിക പ്രത്യാഖ്യാത വിലയിരുത്തൽ പഠനം നടത്തുകയും സാമൂഹിക പ്രത്യാഖ്യാത നിർവ്വഹണ പദ്ധതിയ്ക്ക് രൂപം നൽകുകയും ചെയ്യേണ്ടതുണ്ട്. ഭൂമി ഏറ്റെടുത്ത് കൊണ്ട് വിവിധ പദ്ധതികൾ നടപ്പിലാക്കുന്നോൾ പ്രസ്തുത പ്രദേശത്തെ സമൂഹത്തിനുണ്ടാകുന്ന മാറ്റങ്ങളും പരിണിത ഫലങ്ങളും സംബന്ധിച്ച് നടത്തുന്ന ഗവേഷണ ആസൃതണ പ്രക്രിയയാണ് സാമൂഹിക പ്രത്യാഖ്യാത വിലയിരുത്തൽ എന്നത് കൊണ്ട് പൊതുവായി ഉദ്ദേശിക്കുന്നത്. സമൂഹത്തിലുണ്ടാകുന്ന ഭോഷകരമായ ആഘ്യാതങ്ങളും അവയ്ക്കുള്ള ആശാസ് നടപടികളും പദ്ധതി മുഖ്യ നയുണ്ടാകാനിടയുള്ള നേടങ്ങളും അവ അഭിവ്യുലിപ്പെടുത്താനുള്ള സാഹചര്യങ്ങളും തിരിച്ചിരിക്കുന്നത് വിശകലനം നടത്താനുള്ള ഒരു അവസരമായിട്ടാണ് സാമൂഹിക പ്രത്യാഖ്യാത അവലോകനത്തെ ഉപയോഗപ്പെടുത്തേണ്ടതെന്നും കാണേണ്ടതുണ്ട്.

3.1 പഠന സംഖ്യം

ലാൻഡ് റവന്യൂ, സർവ്വൈയും ഭൂരേഖയും, വിദ്യാഭ്യാസം തുടങ്ങി വിവിധ വകുപ്പുകളിൽ ദീർഘകാലം ജോലി ചെയ്ത് വിരമിച്ചവരും, വിവിധ മേഖലകളിൽ സാങ്കേതിക അഞ്ചാനമുള്ള യുവാക്കളായ പ്രോഫഷണലുകളും ഉൾപ്പെടു ഒരു സംഘമാണ് സാമൂഹിക പ്രത്യാഖ്യാത അവലോകന യൂണിറ്റിൽ പ്രവർത്തിച്ച് വരുന്നത്. ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കൽ, സർവ്വൈ, അനുബന്ധ നടപടികൾ, നിർമ്മിതികൾ, സാമൂഹിക വിഷയങ്ങൾ തുടങ്ങി പഠനത്തിന് അവശ്യമായ വിവിധ മേഖലകളിൽ സാങ്കേതിക പ്രാവിണ്യമുള്ളവരാണ് ഈ പഠന സംഖ്യത്തിൽ ഉൾപ്പെട്ടിരുന്നത്.

പഠനസംഖ്യത്തിലെ പ്രധാന അംഗങ്ങൾ.

പേര്	പദവി	ചുമതല
ശ്രീ. പ്രതാപൻ. എൻ	തഹസീൽഡാർ (റിട.)	പോജക്ക് ഡയറക്ടർ/ ചെയർമാൻ
ശ്രീ. ഹരീനേന്ദ്രമൻ നായർ	അസി. കമ്മിഷണർ, ലാൻഡ് റവന്യൂ(റിട.)	പുനരധിവാസ വിഭാഗം
ശ്രീ. പേരുച്ചന്നൻ നായർ	ഡെപ്പുട്ടി സെക്രട്ടറി ഗവ.സെക്രട്ടറിയേറ്റ് (റിട.)	പുനരധിവാസ വിഭാഗം
ശ്രീമതി. സുസന്ന സെമൺ	എം.എസ്.ഡബ്ല്യൂ	സാമൂഹിക ശാസ്ത്രജ്ഞൻ
ശ്രീ. അജിത് കുമാർ	സർവ്വൈ സുപ്രണ്ണ(റിട.)	സാങ്കേതിക വിഭാഗം

ശ്രീ. അച്ചു എം. എസ്	അധ്യക്ഷൻ	നിയമ വിദർഭ്യൻ
ശ്രീ.ഹരികുമാർ	ഫല്ല് ഗ്രേഡ് സർവേയർ(റിട.)	ഇൻവെസ്റ്റിഗേറ്റർ
ശ്രീ. അവിൽ പി നായർ	ഗാജുവേർ	ഇൻവെസ്റ്റിഗേറ്റർ

3.2 സാമൂഹിക പ്രത്യാഖ്യാത വിലയിരുത്തലിനായി വിവരങ്ങൾ ശേഖരിക്കുന്നതിന് അവലംബിച്ച രീതിശാസ്ത്രവും, യുക്തിയും

ഒരു പദ്ധതി നടപ്പിലാക്കുന്നത് മുമ്പേന പ്രസ്തുത പ്രദേശത്ത് ഉണ്ടാകാവുന്ന സാമൂഹിക ആളാതാങ്ങളും, അവയ്ക്കുള്ള ആശ്രാസ നടപടികളും സംബന്ധിച്ച് പഠനം നടത്തി റിപ്പോർട്ട് / ശുപാർശ തയ്യാറാക്കുകയെന്ന ഉത്തരവാദിത്വമാണ് സാമൂഹിക പ്രത്യാഖ്യാത യുണിറ്റിൽ നിഷ്പിപ്തമായിട്ടുള്ളത്. ഇതിന്വേണ്ടി വിവിധ തലങ്ങളിൽ നിന്ന് ഗുണപരവും, പരിമാണപരവുമായ ഒട്ടനവധി വിവരങ്ങൾ ശേഖരിച്ച് വിശകലനം ചെയ്യേണ്ടതുണ്ട്. മുകളിൽ വിവരിച്ച പ്രകാരമുള്ള ഉദ്ദേശം സാക്ഷാത്കരിക്കുന്നതിനാവശ്യമായ വിവരങ്ങൾ ലഭിക്കുന്ന തരത്തിലുള്ള ഒരു ചോദ്യാവലിക്ക് രൂപം നൽകിയിരുന്നു. പ്രസ്തുത ചോദ്യാവലിയ്ക്ക് അനുസൃതമായി വിവരശേഖരണം നടത്തുന്നതിന് പരിശീലനം നൽകിയിരുന്ന സംഘാംഗങ്ങളാണ് ഹൈക്ക്‌സ് ഇൻവെസ്റ്റിഗേഷൻസിൽ പങ്കെടുത്തിരുന്നത്. വിശദമായ അവലോകനത്തിലൂന്നിയുള്ള പഠനത്തിന് ആവശ്യമായ എല്ലാ വിവരങ്ങളും ലഭ്യമാകുന്ന തരത്തിൽ ശാസ്ത്രീയ-സങ്കേതിക കാഴ്ചപ്പാടോടെ തയ്യാറാക്കിയ ചോദ്യാവലി പഠന റിപ്പോർട്ട് തയ്യാറാക്കുന്നതിൽ പ്രധാന പങ്ക് വഹിക്കുകയും ചെയ്തിരുന്നു.

3.3 പഠന സന്ദർഭാധികാരിയിൽ മാതൃകാ പരിശോധന

പ്രാഥമിക പരിശോധന നടത്തിയതിൽ നിന്ന്, ബാധിത സമൂഹത്തിലെ വിവിധ ശുപ്പുകളുടെ ജീവിത നിലവാരത്തിലും സാമൂഹിക കാഴ്ചപ്പാടുകളിലും വ്യത്യാസം നില നിൽക്കുന്നതിനാൽ ബാധിയ്ക്കപ്പെടാവുന്ന/അനുഭവിക്കേണ്ടിവരുന്ന ആളാത്തത്തിന്റെ സ്വാഭാവത്തിലും, തീവ്രതയിലും ഏറ്റുകൂറച്ചിലുകൾ ഉണ്ടാകുമെന്ന് കണ്ടിരുന്നു. ഇപ്രകാരം വിവിധ ശുപ്പുകളിലുണ്ടാകുന്ന പ്രത്യാഖ്യാതങ്ങളുടെ സ്വഭാവത്തിലും തീവ്രതയിലും ആവർത്തന സ്വഭാവം ഇല്ലാത്തതിനാൽ ഒരു മാതൃകാ പരിശോധനയ്ക്ക് ഉദ്ദേശിക്കുന്ന/കാര്യമായ ഫലം ലഭിക്കുകയില്ലായെന്ന് മനസ്സിലാക്കിയതിനാൽ പ്രസ്തുത സന്ദർഭാധികാരിയിൽ വിശാലമായ അർത്ഥത്തിൽ ഉപയോഗിച്ചിരുന്നില്ല.

3.4 ഉപയോഗപ്പെടുത്തിയ വിവരം / വിവര ദ്രോഢന്മുകളെ സംബന്ധിച്ച അവലോകനം

നിർദ്ദിഷ്ട പദ്ധതി പ്രദേശത്ത് സൃഷ്ടിയ്ക്കാനിടയുള്ള സാമൂഹ്യക പ്രത്യാഖ്യാതങ്ങളും അവയ്ക്കുള്ള ആശ്രാസ നടപടികളും സംബന്ധിച്ച് പഠനത്തിന് വേണ്ടി, വിവരങ്ങളുടെ വലിയ ഒരു ശ്രേണി തന്നെ ശേഖരിയ്ക്കേണ്ടതായിട്ടുണ്ടായിരുന്നു. പഠന പ്രക്രിയയുടെ വിവിധ ഘട്ടങ്ങളെ അടിസ്ഥാനമാക്കി ലഭിയ്ക്കേണ്ടിയിരുന്നു/ശേഖരിയ്ക്കേണ്ടിയിരുന്ന വിവരങ്ങളെ പ്രാഥമികം, ദ്വിതീയം, തൃതീയം എന്നിങ്ങനെ വർഗ്ഗീകരിച്ചാണ് സമീചിച്ചിരുന്നത്. ഏറ്റെടുക്കാൻ ശുപാർശ ചെയ്തിരുന്ന ഭൂമിയെ സംബന്ധിക്കുന്നതും, പദ്ധതിയെ കുറിച്ച് ഡെവലപ്പറ്റിൽ നിന്ന്

ശേഖരിക്കേണ്ടവയെയും പ്രാധാന്യിക വിഭാഗത്തിൽ ഉൾപ്പെടുത്തി പഠനാരംഭത്തിൽ തന്നെ ശേഖരിക്കാനുള്ള നടപടികൾ സ്വീകരിച്ചിരുന്നു. ഇതിനുവേണ്ടി ജില്ലാ കൗൺസിൽ, ലാൻഡ് അക്കാദമിക്സിഡ് ഓഫീസർ, എക്സിക്യൂട്ടീവ് എഞ്ചിനീയർ, ഉൾനാടൻ ജലഗതാഗത വിഭാഗം കൊല്ലം എന്നീ അധികാരികളുമായി ബന്ധപ്പെടേണ്ടി വന്നിരുന്നു.എന്നാൽ ബൈബലപ്പുരായ എക്സിക്യൂട്ടീവ് എഞ്ചിനീയർ, ഉൾനാടൻ ജലഗതാഗത വിഭാഗം യാതൊരു പ്രതികരണവും ഇക്കാര്യത്തിൽ നടത്തിയിട്ടില്ലെന്നത് ശ്രദ്ധേയമായ സംഗതിയായിട്ടാണ് നിരീക്ഷിച്ചിട്ടുള്ളത്.

എറ്റോടുകൂടുന്ന ഭൂമിയുടെ ഉടമകൾ, കൈവശക്കാർ, പദ്ധതി പ്രദേശവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട സമീപ വാസികൾ ഉൾപ്പെടെ തൽപ്പരകക്ഷികളിൽ നിന്ന് വിശാലമായ രീതിയിലുള്ള വിവര ശേഖരണമാണ് പിന്നീട് നടത്തേണ്ടിയിരുന്നത്. ഈ വിഭാഗത്തിൽ ലഭ്യമായവയെ ദീതിയ വിവരങ്ങളെന്ന് തരം തിരിച്ചിരുന്നു. തുടർച്ചയായ ഫീൽഡ് / കുടുംബ സന്ദർശനം നടത്തിയാണ് ഈവ ശേഖരിച്ചിരുന്നത്. ഇപ്പകാരമുള്ള വിവരങ്ങളുടെ അവലോകനത്തിൽ നിന്നാണ് പഠന റിപ്പോർട്ടിന്റെ കരക്തയാറാക്കി പ്രസിദ്ധീകരിച്ചിരുന്നത്. പൊതു വാദം സംഘടിപ്പിച്ച് ലഭ്യമായവയെ തുടർച്ചയായ വിവരങ്ങളെന്നുമാണ് തരം തിരിച്ചിട്ടുള്ളത്.

3.5 ബന്ധപ്പെട്ട കക്ഷികളുമായുള്ള കൂടിയാലോചനാ സമയ ക്രമവും, പൊതു ചർച്ചയുടെ വിശദാംശങ്ങളും

സാമൂഹിക പ്രത്യാധാരത അവലോകന പഠനത്തിന്റെ ചുമതല ഏൽപ്പിച്ചു കൊണ്ട് വിജ്ഞാപനം പുറപ്പെടുവിച്ചതിനെ തുടർന്ന് ഈ വിഷയവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട അധികാര കേന്ദ്രങ്ങളായ ജില്ലാകൗൺസിൽ, ഭൂമി എറ്റോടുകൂടൽ അധികാരി, ബൈബലപ്പുരം തുടങ്ങിയവരുമായി പഠന സംഘം ബന്ധപ്പെട്ടിരുന്നു. കുടാതെ ബാധിത കുടുംബം ഗങ്ങളുമായും തദ്ദേശസ്വയം ഭരണസ്ഥാപനത്തിലെ പ്രതിനിധിയുമായും വിഷയം ചർച്ച ചെയ്തിരുന്നു.

കരക്ത റിപ്പോർട്ട് ചട്ടപ്രകാരം പ്രസിദ്ധീകരിച്ച ശേഷം ഭൂവൃദ്ധമകൾ, മറ്റ് തൽപ്പര കക്ഷികൾ, പദ്ധതിയുടെ ബന്ധപ്പെട്ട തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ സ്ഥാപനത്തിലെ ജനപ്രതിനിധിയിൽ തുടങ്ങിയവരെ പങ്കെടുപ്പിച്ച് കൊണ്ട് പൊതു വാദം കേൾക്കൽ / പൊതു ചർച്ച സംഘടിപ്പിച്ചിരുന്നു. ഇതിലും ലഭ്യമായ വീക്ഷണങ്ങളുടെ / അഭിപ്രായങ്ങളുടെ / മറുപടികളുടെ അവലോകനത്തിൽ നിന്നുള്ള വിവരങ്ങളെ കൂടി പരിഗണിച്ചു കൊണ്ടാണ് പഠന റിപ്പോർട്ട് അന്തിമമാക്കിയിട്ടുള്ളത്.

പൊതുവാദം കേൾക്കൽ-നടപടികൾ

പഠന റിപ്പോർട്ടിന്റെ കരടും, പൊതുവാദം കേൾക്കലുമായി ബന്ധപ്പെട്ട ഹാറം-5 ലുള്ള നോട്ടീസും നിയമത്തിൽ/ ചട്ടങ്ങളിൽ അനുശാസിക്കും പ്രകാരം പഠന യൂണിറ്റിന്റെയും, സമൂച്ചിത സർക്കാരിന്റെയും വെബ് സൈറ്റുകൾ, തദ്ദേശ സ്വയംഭരണസ്ഥാപനം, കൗൺസിൽ എന്നിവിടങ്ങളിലെ നോട്ടീസ് ബോർഡുകൾ പദ്ധതി പ്രദേശം എന്നിവിടങ്ങളിൽ പ്രസിദ്ധീപ്പെടുത്തിയിരുന്നു. പഠനയൂണിറ്റ് ചെയർമാൻ അദ്ദേഹത്തിൽ 21/02/2024- 10 തീയതി പകൽ 10.30 മണിക്ക് പൊതു ചർച്ചാ നടപടികൾ ആരംഭിച്ചു. പഠനയൂണിറ്റ് അംഗങ്ങളെ കുടാതെ ബാധിത ഭൂവൃദ്ധമകൾ, എറ്റോടുകൂടുന്ന ഭൂമിയുമായി ബന്ധപ്പെട്ട മറ്റ് തൽപ്പര കക്ഷികൾ, തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ സ്ഥാപനത്തിലെ ജനപ്രതിനിധി, (കൗൺസിലർ) അർത്ഥാനാധികാരിയുടെ പ്രതിനിധിയായി അസിസ്റ്റന്റ് എൻജീനീയർ, ഭൂമിയേറ്റുകൂടൽ അധികാരിയായ സ്പെഷ്യൽ തഹ

സീൽഡാർ, റവന്യൂ ഇൻസ്പെക്ടർ, തുടങ്ങി 11 പേര് പങ്കെടുത്തിരുന്നു. പങ്കെടുത്തവരുടെ ഹാജർ അനുബന്ധമായി ചേർത്തിട്ടുണ്ട്.

പൊതു ആവശ്യത്തിനുവേണ്ടി ഭൂമിയെറ്റുകൂന വിഷയത്തിൽ സാമുഹിക പ്രത്യാധാര പഠനത്തിന്റെ പ്രസക്തിയും, ഉദ്ദേശ ലക്ഷ്യങ്ങളും പഠന യൂണിറ്റ് ചെയർമാൻ ആമുഖമായി അവതരിപ്പിച്ചു. നിർദ്ദിഷ്ട പദ്ധതികൾ വേണ്ടി ശുപാർശ ചെയ്തിരിക്കുന്ന ഭൂവിഭാഗങ്ങൾ എറ്റുകൂനത് മുഖേന പ്രദേശത്ത് സൃഷ്ടിക്കാൻ സാധ്യതയുള്ള പ്രത്യക്ഷ/പരോക്ഷ ആധാരത്തോളെ സംബന്ധിച്ചും ചെയർമാൻ വിവരിച്ചു. തുടർന്ന് അർത്ഥാനാധികാരിയുടെ പ്രതിനിധിയായ അസിസ്റ്റന്റ് എൻജിനീയർ നിർദ്ദിഷ്ട പദ്ധതിയുടെ ഉദ്ദേശ ലക്ഷ്യങ്ങളെ സംബന്ധിച്ചും ഭൂമുട്ടമകളും മറ്റ് തൽപര കക്ഷികളും താഴെ വിവരിക്കും പ്രകാരമുള്ള അഭിപ്രായങ്ങളും അവതരിപ്പിച്ചു/മുന്നോട്ട് വച്ചു.

1. അസിസ്റ്റന്റ് എൻജിനീയർ

പാർപ്പിതി പുത്തനാറിലുടെയുള്ള ജലഗതാഗതത്തിന് വേണ്ടിയിട്ട് പാലങ്ങൾ സ്ഥിതി ചെയ്യുന്നിട്ടത് കോൺക്രീറ്റ് പാലങ്ങൾ പ്രായോഗികമല്ലാത്തത് കൊണ്ടാണ് ലിഫ്റ്റിംഗ് സൗകര്യമുള്ള സ്റ്റീൽ ലാറ്റീസ് ബൈഡിജൂകൾ നിർമ്മിക്കുന്നത്. അപേക്ഷാരമാണ് കരിയ്ക്കുകും ഭാഗത്ത് കേഷ്ട്രത്തിലേക്കുള്ള രോധിൽ സ്റ്റീൽ ലാറ്റീസ് പാലം മാത്രമാണ് തന്നെ നിർമ്മിച്ചിട്ടുള്ളത്. ജലഗതാഗതത്തിന് വേണ്ടി പുഴ ഉപയോഗിക്കുന്ന സമയത്ത് പാലത്തെ ഉയർത്തുന്നോൾ വാഹനങ്ങളെ തടയുന്നതിന് രണ്ട് അഗ്രങ്ങളിലും ബും ബാർയർ നിർമ്മിക്കേണ്ടതുണ്ട്. ഇപ്രകാരം ബാരുയർ നിർമ്മിക്കുന്നോൾ പുഴയുടെ തീരത്ത് കൂടിയുള്ള വാഹന ഗതാഗതത്തിന് തടസ്സമുണ്ടാകുന്നത് കൊണ്ട് രണ്ട് ഭാഗത്തും രോധ് വികസനം ആവശ്യമായി വരുന്നുണ്ട്. അങ്ങനെ തീരത്ത് കൂടി വരുന്ന രോധുകളെ കേഷ്ട്രം രോധിലേക്ക് തിരിയുന്ന ഭാഗങ്ങളിൽ വാഹന ഗതാഗതത്തിന് സൗകര്യം കിട്ടുന്ന തരത്തിൽ വീതി കൂടുന്നതിനാണ് ഭൂമിയെറ്റുക്കൽ ആവശ്യമായി വരുന്നത്. ഇപ്രകാരം ഭൂമിയെറ്റുകൂനത് മുഖേന ചില വീടുകളെയൊക്കെ ഭാഗികമായി ബാധിക്കുന്ന സാഹചര്യം വരുന്നത് കൊണ്ട് അവിടെ തുടർന്ന് താമസിക്കാൻ സാധിക്കില്ലായെന്ന് കണ്ട് കൊണ്ടാണ് മുഴുവൻ ഭൂമിയും എറ്റുത്ത കൊണ്ട് അവർക്ക് വേണ്ട പുനരധിവാസ-പുനഃസ്ഥാപന പാക്കേജ് പ്രകാ

രമുള്ള ആശസ നടപടികൾ കൂടി പ്രദാനം ചെയ്യാമെന്ന് തീരുമാനിച്ച് കൊണ്ടാണ് കൈവശ ഭൂമി പുർണ്ണമായും ഏറ്റുകൂടുക്കാൻ തീരുമാനിച്ചിട്ടുള്ളതെന്നും അറിയിച്ചു.

2. ശ്രീ. മധുസുദൻ നായർ, കരിയ്ക്കെക്കം കേഷ്ട്രം ട്രസ്റ്റ് പ്രസിദ്ധീ

പൊതുജനങ്ങൾക്ക് വളരെ ഉപയോഗം ചെയ്യുന്ന ഒരു പദ്ധതിയാണിത്. ഈ രോധ്യ കേഷ്ട്രത്തിന്റെ വകയാണ്. സ്വകാര്യ ഭൂവിഭാഗങ്ങൾ വിലവാങ്ങി ടാൽ ചെയ്ത് പുഴയ്ക്ക് കുറുകെ ഇരുന്ന് പാലവും നിർമ്മിച്ചാണ് കേഷ്ട്രത്തിന് വേണ്ടി രോധ്യ നിർമ്മിച്ചിട്ടുള്ളത്. ഉൾനാടൻ ജലഗതാഗതത്തിന്റെ ഭാഗമായി പുഴയ്ക്ക് കുറുകെ യുള്ള ഇരുന്ന് പാലം പൊളിയ്ക്കണമെന്നും, ലിഫ്റ്റിംഗ് സഖകരുമുള്ള പുതിയ പാലം നിർമ്മിക്കണമെന്ന ആവശ്യം ഉയർന്നതോടുകൂടി തങ്ങൾ തന്ന ഇരുന്ന് പാലം പൊളിച്ച് നീക്കികൊടുത്തിരുന്നു. ഏകദേശം രണ്ട് വർഷത്തിന് മുമ്പാണ് ഇവിടെ പാലം പൊളിച്ച് പുതിയ പാലത്തിനുള്ള പണികൾ ആരംഭിച്ചത്. ഈ വികസന നവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് കേഷ്ട്രത്തിന്റെ ഉടമസ്ഥതയിലുള്ള ഭൂമിയും കൂടി ഉപയോഗിക്കുന്ന സാഹചര്യമുണ്ടെന്നും കാണുന്നുണ്ട്. ഇപ്രകാരം ഏറ്റുകൂടുന്ന കേഷ്ട്രംവകഭൂമിയുടെ വിസ്തീർണ്ണം കണക്കാക്കി അതിന് ന്യായമായ നഷ്ടപരിഹാരം കിട്ടണമെന്നാണ് കേഷ്ട്രം ട്രസ്റ്റിന് വേണ്ടിയിട്ട് അഭിപ്രായപ്പെടാനുള്ളത്.

3.ശ്രീ.ജയറാം

കേഷ്ട്രം വക രോധ്യിന് സമീപത്താണ് എന്ന് വസ്തു സ്ഥിതിചെയ്യുന്നത്. ഇതിൽ പ്രത്യേക ചമയങ്ങൾ ഒന്നും തന്നെയില്ല. കിണറിന് ഉപയോഗിക്കുന്ന റിംഗുകൾ നിർമ്മിക്കുന്നതിന് വേണ്ടി കഴിഞ്ഞ മുന്ന് വർഷമായി ഇത് വാടകയ്ക്ക് കൊടുത്തിരിക്കുകയാണ്. ധ്യാർത്ഥത്തിൽ ഈ പദ്ധതിയ്ക്ക് വേണ്ടി എന്ന് ഭൂമി പുർണ്ണമായി ഏറ്റുടുക്കേണ്ട യാതൊരു ആവശ്യവുമില്ല. കേഷ്ട്രത്തിന്റെ രോധ്യിൽ നിന്ന് എന്ന് ഭൂമിയിലേക്ക് വഴി സർക്കരും തരാൻ പോലും തയ്യാറാകാത്ത കേഷ്ട്രം ഭാരവാഹികൾക്ക് അവരുടെ രോധ്യ വികസനത്തിന് വേണ്ടിയിട്ട് എന്ന് വസ്തു വിട്ട് കൊടുക്കുന്നതിന് മാനസികമായി താൻ തയ്യാറായെന്നാണ് അഭിപ്രായപ്പെടാനുള്ളത്. പാർപ്പിതി പുത്തനാറിന്റെ വടക്കേ കരയിൽ എന്ന് ഭൂമിയോട് ചേരുന്ന് 1.20 മീറ്റർ വീതിയിൽ നടപ്പാത നിലവിലുണ്ട്. ആ നടപ്പാതയും ഉൾപ്പെടുത്തി കൊണ്ടാണ് ഇപ്പോൾ സൂര്യിൽ ലാറ്റീസ് പാലം നിർമ്മിച്ചിട്ടുള്ളത്. കേഷ്ട്രം വക രോധ്യ വികസിപ്പിക്കുന്ന ഈ തീരുമാനം പൊതുജനങ്ങൾക്ക് ഉപയോഗമുള്ള ഒരു പദ്ധതിയാണെന്ന് കാണുന്നില്ല. പാർപ്പിതി പുത്തനാറിന്റെ വികസനവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് എന്ന് വസ്തു ഭാഗികമായി ഏറ്റുടുക്കുന്നതിന് കല്ല് ഇട്ടിട്ടുമുണ്ട്. ബാക്കിയുള്ള ഭാഗത്ത് കടമുറി നിർമ്മിക്കാണെന്ന് താൻ തീരുമാനിച്ചിട്ടുള്ളത്. കേഷ്ട്രം വക രോധ്യിലേക്ക് വളഞ്ഞ് കയറുന്നതിന് സർക്കരുമുണ്ടാക്കുന്നതിന് വേണ്ടി എന്ന് ഭൂമി മുഴുവനായും ഏറ്റുടുക്കുന്ന സാഹചര്യമാണ് ഇപ്പോൾ ഉണ്ടായിട്ടുള്ളത്. ധ്യാർത്ഥത്തിൽ കേഷ്ട്രം വക രോധ്യിലേക്കുള്ള പെൽ മാത്രം നിർമ്മിക്കുന്നതിന് വളരെ കുറച്ച് ഭൂമി മാത്രം ഏറ്റുടുത്താൽ മതിയാകുന്നതാണ് വസ്തുത. അതിനാൽ ഈ തീരുമാനം പുനപരിശോധിക്കണമെന്നും ഈ ഭൂമിയേറുടുക്കൽ പൊതുജനങ്ങൾക്ക് ആവശ്യമുള്ള വിഷയത്തിന്റെയെന്നുമാണ് പരിധാനുള്ളത്. കൂടാതെ പാർപ്പിതി പുത്തനാറിന്റെ വികസനത്തിന് വേണ്ടിയുള്ള ഭൂമിയേറുടുക്കലിൽ ന്യായമായ നഷ്ടപരിഹാരം ലഭിക്കണമെന്നാണ് ഇക്കാര്യത്തിൽ എന്നിക്ക് അഭിപ്രായപ്പെടാനുള്ളത്.

ഭൂമിയേറുടുക്കുന്നതിന്റെ ആവശ്യകത/ഉപയോഗം എന്നാണെന്ന് അസിസ്റ്റന്റ് എൻജിനീയർ വിവരിച്ചപ്പോൾ ദമ്പംഘനത്തിന് മനസ്സിലായതെന്നും ഇത് സംബന്ധിച്ചിരിക്കുന്നു.

സിച്ച് അർത്ഥനാഡികാരിയായ ഇൻലാൻഡ് നാവിഗേഷൻ എക്സിക്യൂട്ടീവ് എൻജിനീയറോട് രേഖാമുലം ആവശ്യപ്പെട്ടിരുന്ന വിവരങ്ങൾ ലഭ്യമാക്കാത്തത് ശരിയായ സമീപനമല്ലായെന്നും ചെയർമാൻ അഭിപ്രായപ്പെട്ടു.

പാലത്തിന്റെ നിർമ്മാണത്തിന് വേണ്ടി ഭൂമിയേറ്റടുക്കുന്നതെന്നാണ് ജില്ലാക്കൂളിക്കടർ വിജ്ഞാപനത്തിൽ സുചിപ്പിച്ചിട്ടുള്ളത്. അപ്രകാരമാണ് പഠനസംഘം ഈ വിഷയത്തെ പ്രാഥമികമായി സമീപിച്ചത്. എന്നാൽ പരിശോധനയിൽ പാലം ഇതിനുകൊണ്ടു തന്നെ നിർമ്മിച്ചതായിട്ടാണ് കാണാൻ കഴിഞ്ഞിട്ടുള്ളതെന്നും അതുകൊണ്ടു തന്നെ ഭൂമിയേറ്റടുക്കുന്നതിന്റെ പൊതു ആവശ്യകത എന്നാണെന്ന് മനസ്സിലായിരുന്നില്ലായെന്നും ചെയർമാൻ അഭിയിച്ചു. പാലത്തിന്റെ രണ്ട് വശങ്ങളിലും ബും ബാറിയർ നിർമ്മിക്കേണ്ടതുണ്ടെന്നും വാഹനങ്ങൾക്ക് കേഷ്ട്രം രോഡിലേക്ക് വളഞ്ഞ് പോകുന്നതിനുള്ള ബുഡിമുട്ട് ഒഴിവാക്കുന്നതിന് വേണ്ടി രോഡ് വീതി കുടുന്നതിനാണ് ഭൂമിയേറ്റടുക്കുന്നതെന്നുമാണ് അസിസ്റ്റന്റ് എൻജിനീയർ ഇവിടെ വിവരിച്ചിട്ടുള്ളത്. ഭാഗികമായി ബാധിക്കുന്ന പാർപ്പിട കെട്ടിടങ്ങളെ സംബന്ധിച്ച് അവ പുർണ്ണമായി എറ്റടുത്ത് കൊണ്ട് പുനരധിവാസ പുനഃസ്ഥാപന പാക്കേജ് പ്രകാരമുള്ള ആശാസ നടപടികൾ കൂടി പ്രദാനം ചെയ്യുന്നതിന് വേണ്ടിയാണ് കൈവശഭൂമി പുർണ്ണമായും എറ്റടുക്കുന്ന തരത്തിൽ അലെൻഡ്രോഡ് മാറ്റം വരുത്തിയെതെന്ന് അസിസ്റ്റന്റ് എൻജിനീയർ കൂടി ചേർക്കുകയും ചെയ്തു.

പഠന സംഘത്തിന്റെ അനേകണാത്തിൽ കേഷ്ട്രത്തിലേക്കുള്ള രോഡിന്റെ വികസനം കൊണ്ട് പ്രദേശവാസികൾക്ക് ധാരാരാ പ്രയോജനവും ലഭിക്കുന്നില്ലായെന്നും ഇത് മുഖ്യമായ കേഷ്ട്രത്തിൽ എത്തുന്ന വലിയ വാഹനങ്ങൾക്ക് മാത്രമാണ് യാത്ര സൗകര്യം ലഭിക്കുതെന്നുമാണ് നിർക്കിഷ്ടകാണ് കഴിയുമെന്നും ചെയർമാൻ അഭിയിച്ചു. ഇവിടെ മുന്ന് പാർപ്പിട കെട്ടിടങ്ങളിൽ നിന്നുമായി നാല് കുടുംബങ്ങളെ കുടിയിരക്കപ്പെടുന്ന ഗുരുതരമായ സാഹചര്യം ഉണ്ടെന്നും അവർക്ക് എന്തെങ്കിലും ആശാസ നടപടികൾ കേഷ്ട്രത്തിന്റെ ഭാഗത്ത് നിന്നും ഉണ്ടാകുമോ എന്നും കേഷ്ട്രം ട്രസ്റ്റ് ഭാരവാഹികളോട് ആരായുകയും ചെയ്തു.

കേഷ്ട്രം ട്രസ്റ്റ് സാമ്പത്തികമായി നിലവിൽ ബുഡിമുട്ട് ഉണ്ടെന്നും കുടിയിരക്കപ്പെടുന്നവർക്ക് സർക്കാരിൽ നിന്ന് ആവശ്യമായ ആശാസ നടപടികൾ പ്രദാനം ചെയ്യണമെന്നും, ഈ പദ്ധതിയ്ക്ക് വേണ്ടി ഉപയോഗപ്പെടുത്തുന്ന കേഷ്ട്രം വക രോഡിനും, ഇലക്ട്രിക് റൂം നിർമ്മിച്ചിട്ടുള്ള ഭൂവിഭാഗത്തിനും നൃായമായ നഷ്ടപരിഹാരം സർക്കാരിൽ നിന്ന് ലഭിക്കണമെന്നുമാണ് കേഷ്ട്രം ട്രസ്റ്റ് പ്രസിദ്ധന്റെ മറുപടിയായി അഭിയിച്ചത്.

പ്രദേശത്ത് സൃഷ്ടിക്കുന്ന ആശാതങ്ങളുടെ തീവ്രതയുമായി താരതമ്യം ചെയ്യുന്നോൾ നിർദ്ദിഷ്ട പദ്ധതിയ്ക്ക് വേണ്ടി ശുപാർശ ചെയ്തിട്ടുള്ള ഭൂമിയേറ്റടുക്കൽ മുഖ്യമായ പ്രദേശവാസികൾക്ക് ഇലുണ്ട് ലഭിക്കുന്ന ഒരു പൊതു ആവശ്യം സാക്ഷാത്കരിക്കുന്നില്ലായെന്നും, ഇലക്ട്രിക് റൂം നിർമ്മിച്ചിട്ടുള്ള കേഷ്ട്രം വക ഭൂമിയുടെ എറ്റടുക്കലിന് മാത്രമേ പൊതു ആവശ്യകത കാണാൻ കഴിയുന്നുള്ളു വെന്നും ചെയർമാൻ അഭിപ്രായപ്പെട്ടു. തുടർന്ന് പഠന റിപ്പോർട്ട് സമർപ്പിച്ചതിന് ശേഷമുള്ള നടപടിക്രമങ്ങൾ വിശദീകരിക്കുകയും ചടങ്ങിൽ പങ്കെടുത്തവർ ഉന്നയിരുന്ന അഭിപ്രായങ്ങളുടെ/ആക്ഷേപങ്ങളുടെ കൂടുതൽ തിടപ്പെടുത്തുന്നതിനായി എല്ലാ പേരും ചേർന്ന് ഫീൽഡ് പരിശോധന നടത്താമെന്നും തീരുമാനിച്ച് കൊണ്ട് പൊതു ചർച്ച നടപടികൾ 12 മണിയ്ക്ക് അവസാനിപ്പിച്ചു.

അഖ്യായം.4

ഭൂമി വിലയിരുത്തൽ

വികസന പ്രവർത്തനങ്ങളുടെ അടിസ്ഥാന പ്രകൃതി വിഭവമാണ് ഭൂമി. അതിനാൽ വികസന പ്രവർത്തനങ്ങൾക്ക് വേണ്ടിയുള്ള ഭൂമിയുടെ ആവശ്യം പല മടങ്ക് വർദ്ധിച്ചിട്ടുണ്ട്. മറ്റ് സംസ്ഥാനങ്ങളുമായി താരതമ്യം ചെയ്യുന്നോൾ ജന സാന്നിദ്ധ്യത്തിൽ വളരെ കുടുതലായിട്ടുള്ള പ്രദേശമാണ് കേരളം. ജനങ്ങൾക്ക് വസിക്കുന്നതിന് ആവശ്യമായ ഭൂമി ലഭ്യമാകുന്ന കാര്യത്തിൽ പോലും ദൗർജ്ജ്യം അനുഭവപ്പെടുന്ന സംസ്ഥാനമായിട്ടാണ് കേരളത്തെ കാണാൻ കഴിയുന്നത്. എന്നാൽ വ്യാവസാധികവൽക്കരണത്തിനും അടിസ്ഥാന സൗകര്യങ്ങളുടെ വികസനത്തിനു മായി ഏറ്റുകൂടുന്നതിനും, നഷ്ടപരിഹാരം നൽകാനുമുള്ള സർക്കാരിന്റെ ഒരു അധികാരമായും ഭൂമിയെ കാണേണ്ടിവരുകയും ചെയ്യുന്നു. അതിനാൽ വികസന പ്രവർത്തനങ്ങൾക്ക് വേണ്ടിയുള്ള ഭൂമി ഏറ്റുകൂട്ടൽ നടപടികൾ സംസ്ഥാനത്തെ സംബന്ധിച്ചിട്ടെന്നൊളം താരതമ്യുന്ന സങ്കീർണ്ണമായ ഒരു സംഗതിയായി നില നിൽക്കുകയും ചെയ്യുന്നതായിട്ടാണ് പഠന സംഘത്തിന് ബോഡ്യപ്പെടുന്നത്.

4.1 ഭൂപടം, രജിസ്ട്രേറുകൾ, പ്രാധാന്യക്കുകൾ എന്നിവയുടെ അടിസ്ഥാനത്തിലുള്ള വിവരങ്ങൾ

തിരുവനന്തപുരം താലുക്കിലെ കടകംപള്ളി വിശ്വേജിൽപ്പെട്ട സർവൈ നമ്പർ 1722,1737,2021,2023,2025 എന്നിവയിൽപ്പെടുന്ന കെകവശ ഭൂവിഭാഗങ്ങളാണ് നിർദ്ദിഷ്ട പദ്ധതിയ്ക്ക് വേണ്ടി ഏറ്റുകേണ്ടി വരുന്നതെന്നാണ് കാണുന്നത്. ബൈവലപ്പുരുട്ട് അപേക്ഷ പ്രകാരം 07.47 ആർ ഭൂമിയാണ് പദ്ധതി പ്രവർത്തനത്തിന് ആവശ്യമായി വരുന്നതെന്നാണ് വിജ്ഞാപനത്തിൽ സുചിപ്പിച്ചിട്ടുള്ളത് സംയുക്ത പരിശോധനാ വേളയിൽ ബൈവലപ്പുരുട്ട് പ്രതിനിധി കാണിച്ച് തന്നീരുന്ന അലെവൻമെന്റിന് വിരുദ്ധമായ രീതിയിലാണ് നിലവിൽ അലെവൻമെന്റ് കല്ലുകൾ ഫീൽഡിൽ സ്ഥാപിച്ചിരിക്കുന്നത്. എന്നാൽ അലെവൻമെന്റിനകത്ത് തന്നെ രോഡ് പുറമേഖല, പുഴ പുറമേഖല, എന്നിവ ഉൾപ്പെട്ട് വരുമെന്നുള്ളതിനാൽ ഏറ്റുകേണ്ടുന്ന ഭൂമിയുടെ വിസ്തീർണ്ണം ഇതിനെക്കാൾ കുറയാൻ സാധ്യതയുണ്ട്. വിശദമായ സർവൈ നടപടികൾ മുഖേന മാത്രമേ ഏറ്റുകേണ്ട ഭൂമിയുടെ ത്യാർത്ഥ വിസ്തീർണ്ണം വെളിവാകുകയുള്ളുവെന്ന് മനസ്സിലാക്കുന്നുണ്ട്.

മുന്ന് ഭൂവിഭാഗങ്ങളിൽ സ്ഥിതിചെയ്യുന്ന പാർപ്പിട കെട്ടിങ്ങളേയും ഒരു ചുറ്റുമതിലിനേയും ദോഷകരമായി ബാധിക്കുന്ന സാഹചര്യമുണ്ട്. മറ്റ് രണ്ടെല്ലം യാതൊരു തരത്തിലുള്ള ചമയങ്ങളില്ലാത്തതും കൂഷി ചെയ്യാതെ ഒഴിഞ്ഞ് കിടക്കുന്നവയാണെന്നുണ്ട്. ഒരു ഭൂവിഭാഗം സമീപ പ്രദേശത്തുള്ള കേഷ്ട്ര വുമായി ബന്ധപ്പെട്ട ഭൂമിയാണെന്നും അതിൽ ഒരു കെട്ടിടം സ്ഥിതിചെയ്യുന്നതായും കാണുന്നുണ്ട്. മുന്ന് പാർപ്പിട കെട്ടിങ്ങളിൽ നിന്നൊരി നാല് കുടുംബങ്ങളെ കുടിയോഴിപ്പിക്കുന്ന തരത്തിൽ അവയെ പുർണ്ണമായി ബാധിക്കുന്ന/ദോഷപ്പെടുത്തുന്ന സ്ഥിതി വിശ്രേഷം പദ്ധതി സൃഷ്ടിക്കുന്ന ശുരൂതര സാമൂഹിക ആശ്വാതമായി തന്നെ പഠന സംഘം വിലയിരുത്തുന്നുണ്ട്.

4.2 പദ്ധതിയുടെ സ്വാധീനം മുവേന ആലാതത്തിൽപ്പെടുന്ന മൊത്തം പ്രദേശം

തിരുവനന്തപുരം താലുക്കിലെ കടകംപള്ളി വില്ലേജിൽപ്പെടുന്ന കരികകെ പ്രദേശത്ത് നാഷണൽ ഹൈവേയിൽ നിന്ന് കരികകെ കേഷ്ട്രത്തിലേക്കുള്ള റോഡിൽ പാർപ്പിച്ച പുത്തനാറിന് കുറുകെ പാലം നിർമ്മിക്കുന്നതിനാണ് നിർദ്ദിഷ്ട ഭൂമിയേറ്റുകലിലൂടെ വിഭാവനം ചെയ്യുന്നതെന്നാണ് വിജ്ഞാപനത്തിൽ സുചിപ്പിച്ചിട്ടുള്ളത്. എന്നാൽ ഈ സംബന്ധിച്ച ധനവല്പുറിൽ നിന്ന് ഒരു വിവരവും പഠം സംഘത്തിന് രേഖാമൂലം ലഭിച്ചിട്ടില്ല. എന്നാൽ പാർപ്പിച്ച പുത്തനാറിന്റെ തീരത്ത് കുടിയുള്ള പൊതു റോഡിൽ നിന്ന് കേഷ്ട്രം വക റോഡിലേക്ക് തിരിയുന്ന ഭാഗത്ത് കേഷ്ട്രത്തിലേക്കുള്ള വാഹനങ്ങളുടെ സഞ്ചാരം എളുപ്പമാക്കുന്നതിനുള്ള വീതി കുടിലിനാണ് ഭൂമിയേറ്റുകൽ ആവശ്യമായി വരുന്നതെന്നാണ് നിരീക്ഷിക്കാൻ കഴിഞ്ഞിട്ടുള്ളത്. ഡെവലപ്പർ ശുപാർശ ചെയ്തിരിക്കുന്ന ഭൂമിയേറ്റുകൽ മുവേന യുള്ള റോഡ് വികസനത്തിന് ഉൾനാടൻ ജലഗതാഗത സംവിധാനമായോ, കരിയ്ക്കെ പ്രദേശത്ത് നിർമ്മിച്ചിട്ടുള്ള റൂട്ടിൽ ലാറ്റീസ് പാലവുമായോ ധാതോരു ബന്ധവും കാണുന്നില്ലായെന്നത് ശ്രദ്ധേയമായ സംഗതിയാണ്

കേഷ്ട്രം വകരോധിന്റെ ഇരുവശത്തുമുള്ള ആർ കെവശ ഭൂവിഭാഗങ്ങൾ ശ്രൂർണ്ണമായിട്ടാണ് ഏറ്റുകേണ്ടി വരുന്നത്. അലൈൻമെന്റിനകത്ത് വരുന്ന സ്വകാര്യ ഭൂവിഭാഗങ്ങൾ ഏറ്റുകുന്നത് മുവേന മുന്ന് ഭൂവിഭാഗങ്ങളിൽ സ്ഥിതിചെയ്യുന്ന പാർപ്പിട കെട്ടിങ്ങളേയും, ഒരു ചുറ്റുമതിലിനേയും ദോഷകരമായി ബാധിക്കുന്ന സാഹചര്യമുണ്ട്. ഒരു ഭൂവിഭാഗം സമീപ പ്രദേശത്തുമുള്ള കേഷ്ട്രവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട ഭൂമിയാണെന്നും അതിൽ ഒരു കെട്ടിട ഡെവലപ്പർ തന്നെ നിർമ്മിച്ചിട്ടുള്ള തായും കാണുന്നുണ്ട്. നാല് കുടുംബങ്ങളെ കുടിയെണിപ്പിക്കുന്ന തരത്തിൽ 03 കെട്ടിങ്ങളെ പൂർണ്ണമായി ബാധിക്കുന്ന/ദോഷപ്പെടുത്തുന്ന സ്ഥിതി വിശേഷം പദ്ധതി സൃഷ്ടിക്കുന്ന ഗുരുതര സാമൂഹിക ആലാതമായി തന്നെ പഠം സംഘം വിലയിരുത്തുന്നുണ്ട്. എന്നാൽ ആരുടേയും തൊഴിലിനേയോ ഉപജീവന മാർഗ്ഗ തേതയോ ദോഷപ്പെടുത്തുന്ന സാഹചര്യമില്ല. ഈ സംഗതികൾ പരിഗണിക്കുന്നേം ഏറ്റുകലുമായി ബന്ധപ്പെട്ട ഭൂമിയും മറ്റ് ആസ്തികളും നഷ്ടപ്പെടുന്ന പ്രദേശം മാത്രമാണ് പദ്ധതിയുടെ സ്വാധീനം മുവേന ആലാതത്തിൽപ്പെടുന്ന മൊത്തം പ്രദേശമായി കാണാൻ കഴിയുന്നത്. സ്വന്തം ഭൂമി നഷ്ടമാകാത്ത സമീപ വാസികൾക്കോ, സമീപ പ്രദേശത്തിനോ നിർദ്ദിഷ്ട പദ്ധതി ധാതോരു തരത്തിലുമുള്ള ആലാതങ്ങളും ഉണ്ടാക്കുന്ന സാഹചര്യം ഉള്ളതായി കാണുന്നില്ല. എന്നാൽ കരിയ്ക്കെ കേഷ്ട്രത്തിലേക്കുള്ള സ്വകാര്യ റോഡിന്റെ വികസനത്തിനാണ് ഈ ഭൂമിയേറ്റുകുന്നതെന്നാണ് പ്രത്യേകം പ്രക്രിയയിൽ മനസ്സിലാക്കാൻ സാധിച്ചിട്ടുള്ളത്. ഈ റോഡിന്റെ വികസനം കേഷ്ട്രത്തിന്റെ ആവശ്യമായതിനാൽ ഈ സർക്കാർ ഏറ്റുകുന്നതിന്റെ ഒപ്പിത്യും പഠം സംഘത്തിന് മനസ്സിലാക്കാൻ കഴിഞ്ഞിട്ടില്ല.

4.3 പദ്ധതിയുടെ മൊത്തം ഭൂമി ആവശ്യം

തിരുവനന്തപുരം താലുക്കിലെ കടകംപള്ളി വില്ലേജിന്റെ പരിധിയിൽ നിന്നായി 07.47 ആർ ഭൂമിയാണ് ഏറ്റുകൊണ്ട് ശുപാർശ ചെയ്തിരിക്കുന്നത്. ജല ഗതാഗതത്തിനുവേണ്ടി പാർപ്പിച്ച പുത്തനാറ് വികസിപ്പിക്കുന്നേം നാഷണൽ ഹൈവേയിൽ നിന്ന് കരികകെ കേഷ്ട്രത്തിലേക്കുള്ള സ്വകാര്യ റോഡിന്റെ വികസനത്തിനാണ് ഈ ഭൂമിയേറ്റുകുന്ന നാഷണൽ ഹൈവേയിൽപ്പെടുന്ന മുറിയുകയും ഇപ്പകാരം മുറിയുന്ന റോധുകളെ തമിൽ ബന്ധപ്പെട്ടിരിക്കുന്നതിനുവേണ്ടി പാർപ്പിച്ച പുത്തനാറിന്

കുറുകെ പാലം നിർമ്മിക്കുന്നതിനാണ് ഭൂമി ഏറ്റൊക്കാൻ തീരുമാനിച്ചിരിക്കുന്ന തെന്നാണ് വിജ്ഞാപനത്തിൽ സുചിപ്പിച്ചിട്ടുള്ളത്. പദ്ധതിയ്ക്ക് വേണ്ട തായ മൊത്തം ഭൂമി ആവശ്യം സംബന്ധിച്ച് ഡെവലപ്പറോട് രേഖാമുലം ആവശ്യപ്പെട്ടിരുന്ന വിവരങ്ങൾ ലഭ്യമായിട്ടില്ല. എന്നാൽ പാർപ്പതി പുത്തനാറിന്റെ തെക്കേ കരയിലൂടെ കടന്ന് പോകുന്ന പൊതു രോധിൽ നിന്ന് ക്ഷേത്രത്വക്ക് രോധിലേക്ക് വളയുന്ന ഭാഗത്ത് വീതി കൂട്ടി ക്ഷേത്രത്വത്വാനുഷ്ഠാനം വലിയ വാഹനങ്ങളുടെ യാത്ര സുഖകരമാക്കുന്നതിനാണ് നിർദ്ദിഷ്ട ഭൂമിയേറ്റൊക്കലിലൂടെ പ്രധാനമായും ഉദ്ദേശിച്ചിട്ടുള്ള തെന്നും ഡെവലപ്പറുടെ പ്രതിനിധിയിൽ നിന്ന് പൊതു ചർച്ച വേളയിൽ മനസ്സിലാക്കാൻ കഴിഞ്ഞിട്ടുള്ളത്.

കൂടാതെ രോധുകൾ സംഗമിക്കുന്ന ഭാഗങ്ങളിൽ ബൈൽ മാതൃകൾ നിർമ്മിക്കുന്നതിന് വളവ് വരുന്ന ഭാഗത്ത് സാധാരണയായി ത്രിക്കോണാകൃതിയിൽ ചുരുങ്ങിയ അളവ് ഭൂമിയാണ് ഏറ്റൊക്കാറുള്ളതെന്നും കാണേണ്ടി വരുന്നുണ്ട്. എന്നാൽ ഭൂമിയേറ്റൊക്കൽ നിയമത്തിലെ ഒരു മാനദണ്ഡവും പാലിക്കാതെ ദീർഘ പത്രരാക്കുതിയിലൂള്ള സ്വകാര്യ ഭൂവിഭാഗങ്ങൾ പുർണ്ണമായും ഏറ്റൊക്കാനാണ് ശുപാർശ ചെയ്തിരിക്കുന്നത്. അതുകൊണ്ട് തന്നെ പൊതു ആവശ്യം സാക്ഷാത്കരിക്കുന്നില്ലായെന്ന സംഗതി മാറ്റി നിരുത്തിയാൽ പോലും, പദ്ധതിയ്ക്ക് വേണ്ട ചുരുങ്ങിയ അളവ് ഭൂമിയാണോ ഏറ്റൊക്കാൻ ശുപാർശ ചെയ്യപ്പെട്ടിരിക്കുന്നതെന്ന വിഷയത്തിൽ അനുകൂലമായി മറുപടി കണ്ണേത്താൻ കഴിയുന്നില്ലായെന്നതാണ് വന്തുതയായി നിലനിൽക്കുന്നത്.

4.4 പദ്ധതി പ്രദേശത്തിന് സമീപം പൊതു ഉപയോഗത്തിലൂള്ള സ്ഥലം ഉണ്ടക്കിൽ അതിന്റെ നിലവിലെ ഉപയോഗം

പഠന സംഘം നടത്തിയ പരിശോധനയിൽ പൊതു രോധും, പാർപ്പതി പുത്തനാറും ഇവയുടെ പുറമ്പോക്കുകളുമാണ് പൊതു ഉപയോഗത്തിലൂള്ള ഭൂമിയായി കാണാൻ കഴിയുന്നത്. കൂടാതെ കരികകെം ശ്രീ.ചാമുണ്ഡയേശ്വരി ക്ഷേത്രം സമീപത്ത് സ്ഥിതി ചെയ്യുന്നുണ്ട്. ക്ഷേത്രം വക ഭൂമിയും അതിൽ സ്ഥിതി ചെയ്യുന്ന ഒരു കെട്ടിടവും അലെപ്പൻമെൻസ് കെട്ടിടവും സ്ഥിതി ചെയ്യുകയും ചെയ്യുന്നുണ്ട്. ഈകൂടാതെ പൊതു ഉപയോഗത്തിലൂള്ള ഭൂമിയെന്നും പദ്ധതി പ്രദേശത്തിന് സമീപത്തുള്ളതായി കാണാൻ കഴിഞ്ഞിട്ടില്ല.

4.5 നിലവിൽ ഏതെങ്കിലും ഭൂമി വാങ്ങുകയോ, അന്യാധീനപ്പെടുത്തുകയോ പാട്ടത്തിന് കൊടുക്കുകയോ ഏറ്റൊക്കുകയോ ചെയ്തിട്ടുണ്ടക്കിൽ പദ്ധതിയ്ക്ക് ആവശ്യമുള്ള ഭൂമിയുടെ ഓരോ പ്ലോട്ടിന്റെയും നിർദ്ദിഷ്ട ഉപയോഗം

പദ്ധതിയ്ക്ക് ആവശ്യമായി വരാവുന്ന അവസ്ഥയിലൂള്ള ഭൂമി ഒന്നും തന്നെ ഡെവലപ്പർ വില വാങ്ങുകയോ, അന്യാധീനപ്പെടുത്തുകയോ, പാട്ടത്തിന് കൊടുക്കുകയോ ചെയ്തിട്ടില്ലായെന്നാണ് മനസ്സിലാക്കാൻ കഴിഞ്ഞിട്ടുള്ളത്. നിലവിലൂള്ള പൊതു രോധും, രോധ പുറമ്പോക്കുകളുമാണ് ഡെവലപ്പറുടെ കൈവശത്തിലൂള്ളതെന്നും മനസ്സിലാക്കേണ്ടി വന്നിട്ടുണ്ട്. ക്ഷേത്രം വക രോധിന് അവർ നികുതി ഒടുക്കി ഉടമസ്ഥാവകാശം നിലനിരുത്തിയിട്ടുള്ളതായും കാണുന്നുണ്ട്. പ്രസ്തുത രോധിന്റെ വികസനത്തിന് ഭൂമിയേറ്റൊക്കുന്നതിനുള്ള ശുപാർശയാണ് പഠന വിധേയമായിട്ടുള്ളതെന്നും നിരീക്ഷിക്കുന്നുണ്ട്.

4.6 പദ്ധതിയ്ക്കായി ഏറ്റൊടുക്കാൻ ശുപാർശ ചെയ്തിട്ടുള്ള ഭൂമിയുടെഅളവും സ്ഥാനവും

ഡെവലപ്പ് റൂടു അപേക്ഷ പ്രകാരം 07.47 ആർ ഭൂമിയാണ് പദ്ധതിയ്ക്ക് ആവശ്യമായി വരുന്നതെന്ന് കാണുന്നു. ഇതിൽ തന്നെ രോധ്, പുഴ പുറമ്പോക്കുകളും, പൊതു ഉപയോഗത്തിലുള്ള കേഷ്ട്രം വക ഭൂമിയും ഉൾപ്പെട്ട് വരാനുള്ള സാധ്യതയും കാണുന്നുണ്ട്. വിശദമായ സർവീസ് നടപടികൾക്ക് ശേഷം മാത്രമേ പോന്നും വിലയ്ക്കെടുക്കേണ്ടി വരുന്ന സ്വകാര്യ ഭൂമിയുടെ കൃത്യമായ വിസ്തീർണ്ണം വെളിവാകുകയുള്ളൂവെന്ന് കാണുന്നു. തിരുവനന്തപുരം താലുക്കിലെ കടകംപള്ളി വിലേജിന്റെ പരിധിയിലാണ് ഈ ഉൾപ്പെട്ട് വരുന്നത്.

സംയുക്ത പരിശോധനാവേളയിൽ ഡെവലപ്പ് റൂടു പ്രതിനിധി പഠന സംഘത്തിന് കാണിച്ച് തന്നിരുന്ന അലൈൻമെന്റിൽ നിന്ന് വ്യതിചലിച്ച് കൊണ്ടാണ് ഇപ്പോൾ അലൈൻമെന്റ് കല്ലുകൾ ഫീൽഡിൽ സ്ഥാപിച്ചിരിക്കുന്നതെന്ന് മനസ്സിലാണെണ്ടി വനിട്ടുണ്ട്. അതിനാൽ ഏറ്റൊടുക്കേണ്ട ഭൂമിയുടെ വിസ്തീർണ്ണത്തിൽ കാര്യമായ വ്യത്യാസം ഉണ്ടാകുമെന്നും പ്രവേശത്ത് സുഷ്ടിക്കാൽ സാധ്യതയുള്ള ആശാ തങ്ങളുടെ തീവ്രതയിൽ വ്യത്യാസം വന്നതായും പഠന സംഘം നിരീക്ഷിക്കുന്നുണ്ട്. പഠനത്തിനാവശ്യമായ അലൈൻമെന്റ് സ്കേച്ച്, പദ്ധതിയെ സംബന്ധിച്ച് വിശദ വിവരങ്ങൾ തുടങ്ങിയവയെന്നും തന്നെ ഡെവലപ്പർ ലഭ്യമാക്കിയിട്ടില്ല.

4.7 ഭൂമിയുടെ സ്വഭാവം, തരം തിരിവ്, ഉപയോഗം, കൂഷി ഭൂമിയാണെങ്കിൽ ജലസേചന ലഭ്യതയും വിളവെടുപ്പ് രീതിയും

പദ്ധതിയ്ക്ക് വേണ്ടി ഏറ്റൊടുക്കാൻ ശുപാർശ ചെയ്തിരിക്കുന്ന ഭൂവിഭാഗങ്ങൾ, ആർ വ്യക്തികളുടെ / കേഷ്ട്രത്തിന്റെ കൈവത്തിലുള്ളവയാണെന്നാണ് മനസ്സിലാക്കാൻ കഴിഞ്ഞിട്ടുള്ളത്. ഇതിൽ മുന്ന് കൈവശഭൂമികളിൽ പാർപ്പിട കെട്ടിടങ്ങൾ സ്ഥിതി ചെയ്യുന്നുണ്ട്. പാർപ്പിട കെട്ടിടത്തിനോട് ചേർന്ന സ്ഥിതി ചെയ്യുന്ന ഒരു ചുറ്റു മതിലിനേയും ഭാഗികമായി ബാധിക്കുന്നുണ്ട്. രണ്ട് ഭൂവിഭാഗങ്ങൾ യാതൊരു ചമയങ്ങളുമില്ലാതെ ഒഴിവിൽ കിടക്കുന്ന പുരയിടങ്ങളാണ്. കേഷ്ട്രം വക വസ്തുവിൽ ഡെവലപ്പർ തന്നെ ഒരു കെട്ടിട നിർമ്മിച്ചിട്ടുള്ളതായി മനസ്സിലാക്കാൻ കഴിഞ്ഞിട്ടുണ്ട്. പ്രസ്തുത ഭൂവിഭാഗങ്ങൾ പുരയിടം/നിലം എന്നീ കാറ്റഗറികളിൽ ഉൾപ്പെട്ടു വരുന്നവയാണെന്നും മനസ്സിലാക്കുന്നുണ്ട്. ഒഴിവിൽ കിടക്കുന്ന ഭൂവിഭാഗങ്ങളിലോന്തിരുന്നും തന്നെ ഗൗരവ സ്വഭാവത്തോടെ കൂഷി ചെയ്തു വരുന്നതായി കാണുന്നില്ല.

4.8 കൈവശ ഭൂമിയുടെ വലിപ്പം, ഉടമസ്ഥാവകശത്തിന്റെ രീതി, ഭൂമിവിതരണം താമസ കെട്ടിടങ്ങളുടെ എണ്ണം എന്നിവ സംബന്ധിച്ച് വിവരം

അലൈൻമെന്റിൽ ഉൾപ്പെട്ട് വരുന്ന സ്വകാര്യ ഭൂവിഭാഗങ്ങൾ ആർ വ്യക്തികളുടെ/കേഷ്ട്രത്തിന്റെ കൈവശത്തിലും ഉടമസ്ഥതയിലുമാണെന്നാണ് മനസ്സിലാക്കാൻ കഴിഞ്ഞിട്ടുള്ളത്. ഇവയിലെ മുന്ന് ഭൂവിഭാഗങ്ങളിൽ സ്ഥിതിചെയ്യുന്ന പാർപ്പിട കെട്ടിടങ്ങളേയും ഒരു ചുറ്റുമതിലിനേയും ദോഷകരമായി ബാധിക്കുന്ന സാഹചര്യമുണ്ട്. മറ്റ് രണ്ടെല്ലം യാതൊരു തരത്തിലുള്ള ചമയങ്ങളില്ലാത്തതും കൂഷി ചെയ്യാതെ ഒഴിവിൽ കിടക്കുന്നവയാണെന്നും കാണുന്നുണ്ട്. ഒരു ഭൂവിഭാഗം സമീപ പ്രദേശത്തുള്ള കേഷ്ട്രവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട ഭൂമിയാണെന്നും ഡെവലപ്പർ തന്നെ ഒരു കെട്ടിടം അതിൽ നിർമ്മിച്ചിട്ടുള്ളതായി മനസ്സിലാക്കാൻ കഴിഞ്ഞിട്ടുണ്ട്. നാല് കുടുംബ

അങ്ങളെ കൂടിയൊഴിപ്പിക്കുന്ന തരത്തിൽ 03 പാർപ്പിട കെട്ടിടങ്ങളെ പുർണ്ണമായി ബാധിക്കുന്ന/അോഷ്ഠപ്പെടുത്തുന്ന സ്ഥിതി വിശേഷം പദ്ധതി സൃഷ്ടിക്കുന്ന ഗുരുതര സാമുഹിക ആലാറത്തായി തന്നെ നിരീക്ഷിക്കുന്നുണ്ട്.

ബാധിത ഭൂവിഭാഗങ്ങളിൽ ഏറ്റവും കൂടിയ കൈവശ വിസ്തീർണ്ണം 06.23 ആറും ഏറ്റവും കുറഞ്ഞ കൈവശ വിസ്തീർണ്ണം 04.05 ആറുമാണ്. ഈതിൽ രണ്ടാം നിലവിലെ കൈവശക്കാർ വില വാങ്ങിയതാണെന്നും ബാക്കി വരുന്നവ പാരമ്പര്യമായി കൈമാറി കിട്ടിയതാണെന്നുമാണ് ബന്ധപ്പെട്ടവരുടെ പ്രതികരണങ്ങളിൽ നിന്ന് മനസ്സിലാക്കാൻ കഴിഞ്ഞിട്ടുള്ളത്.

4.9 ഭൂമിയുടെവില, ഉടമസ്ഥാവകാശത്തിൽ അടുത്ത കാലത്തുണ്ടായവ്യത്യാസ അൾ, അവസാനത്തെ മുന്നവർഷത്തിൽ ഭൂമിയിന്മേലുണ്ടായ കൈമാറ്റവും ഉപയോഗവും

എറ്റുക്കാൻ ശുചിപ്പിക്കുന്ന ചെയ്തിട്ടുള്ള ഭൂവിഭാഗങ്ങൾ നിലവിലുള്ള രോധിൽ നിന്ന് വഴി സൗകര്യം ലഭിക്കുന്നവയാണ്. ഭൂമിയുടെ സ്ഥാനം, സ്വഭാവം, ഇനം, വഴി സൗകര്യം, നിലവിലെ ഉപയോഗം തുടങ്ങിയ ഘടകങ്ങളാണ് ഭൂമിയുടെ വിലയെ സ്വാധീനിക്കുന്നത്. പാർപ്പിട കെട്ടിടങ്ങൾ സ്ഥിതി ചെയ്യുന്നതും, വഴി സൗകര്യം ഉള്ള തിനാൽ പാർപ്പിട കെട്ടിടങ്ങൾ നിർമ്മിക്കാൻ സൗകര്യമുള്ളതുമായ ഭൂവിഭാഗങ്ങളാണ് അലെൻഡ്രോസ്റ്റിൽ ഉൾപ്പെടുന്നത്. അതിനാൽ എറ്റുക്കുന്ന ഭൂവിഭാഗങ്ങൾക്ക് ആകർഷകമായ വില ലഭിക്കാൻ സാധ്യതയുള്ളവയാണെന്നാണ് നിരീക്ഷിക്കുന്നത്. പ്രാദേശികമായ അനേഷ്ടണ്ടത്തിൽ പ്രദേശത്തെ ഏറ്റവും കൂടിയ വില അഭിന് 20 ലക്ഷം രൂപയെന്നും ഏറ്റവും കുറഞ്ഞ വില അഭിന് 15 ലക്ഷം രൂപയെന്നുമാണ് മനസ്സിലാക്കാൻ കഴിഞ്ഞിട്ടുള്ളത്. ബാധിത ഭൂവിഭാഗങ്ങളുടെ ഉടമസ്ഥാവകാശങ്ങളിൽ കഴിഞ്ഞ മുന്ന് വർഷത്തിനുള്ളിൽ കൈമാറ്റം സംഭവിച്ചിട്ടുള്ളതായി കാണുന്നില്ല.

അമ്പ്യൂറം 5

ബാധിത കൂടുംബങ്ങൾ, ആസ്തികൾ, എണ്ണം, മതിപ്പ് വില

ഒരു പദ്ധതിയ്ക്ക് വേണ്ടി എറ്റുക്കുന്നത് മുമ്പേന ഭൂമിയും മറ്റ് ആസ്തികളും നഷ്ടപ്പെടുന്ന കൂടുംബങ്ങളുടേയും സ്ഥാപനങ്ങളുടേയും എണ്ണത്തയാണ് ആ പദ്ധതി മൂലം ഉണ്ടാകുന്ന ആലാറത്തിന്റെ അളവ് കോലായി പരിഗണിയ്ക്കുന്നത്. അതിനാൽ സാമൂഹിക പ്രത്യാലാതത്തിന്റെ സ്വഭാവവും തീവ്രതയും തിട്ടപ്പെട്ടുതുടർന്നു വേണ്ടി ബാധിത കൂടുംബങ്ങളുടെ എണ്ണവും, നഷ്ടപ്പെടുന്ന ആസ്തികളുടെ മതിപ്പ് വിലയും കൂട്ടുമായി തന്നെ തിട്ടപ്പെട്ടുതേണ്ടതുണ്ട്. ഈപകാരം ലഭ്യമാകുന്ന സ്ഥിതി വിവരക്കണക്കുകളിൽ നിന്ന് മാത്രമേ ആലാറങ്ങൾക്കുള്ള ആശാസ നടപടികൾ ആസുത്രണം ചെയ്യാൻ സാങ്കേതികമായി കഴിയുകയുള്ള വെന്നും ബാധ്യപ്പെടുന്നുണ്ട്.

5.1. നേരിട്ട് ബാധിക്കുന്ന കുടുംബങ്ങളുടെ വിശദാംശങ്ങൾ

ശുപാർശ ചെയ്തിട്ടുള്ള ഭൂമിയേറ്റുകൽ 06 വ്യക്തികളെ /സ്ഥാപനത്തിനെ നേരിട്ട് ബാധിക്കുന്ന സ്ഥിതി വിശ്രേഷ്മുണ്ട്. ഇവയിലെ മുന്ന് ഭൂവിഭാഗങ്ങളിൽ സ്ഥിതിചെയ്യുന്ന പാർപ്പിട കെട്ടിടങ്ങളേയും, ഒരു ചുറ്റുമതിലിനേയും ദോഷകരമായി ബാധിക്കുന്ന സാഹചര്യമുണ്ട്. മറ്റ് രണ്ടുണ്ണം ധാതാരു തരത്തിലുള്ള ചമയങ്ങളില്ലാതെ ഒഴിഞ്ഞ് കീടക്കുന്നവയാണെന്നും കാണുന്നുണ്ട്. ഒരു ഭൂവിഭാഗം സമീപ പ്രദേശത്തുള്ള കേഷ്ട്രവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട ഭൂമിയാണെന്നും അതിൽ ഒരു കെട്ടിടം സ്ഥിതിചെയ്യുന്നതായും കാണുന്നുണ്ട്. നാല് കുടുംബങ്ങളെ കുടിയൊഴിപ്പിക്കുന്ന തരത്തിൽ 03 പാർപ്പിട കെട്ടിടങ്ങളെ പൂർണ്ണമായി ബാധിക്കുന്ന/ദോഷപ്പെടുത്തുന്ന സ്ഥിതി വിശ്രേഷം പദ്ധതി സൃഷ്ടിക്കുന്ന ഗുരുതര സാമൂഹിക ആശ്വാതമായി തന്നെ വിലയിരുത്തുന്നുണ്ട്.

ബാധിക്കപ്പെടുന്ന കുടുംബങ്ങളേയും ചമയങ്ങളേയും സംബന്ധിച്ച വിശദമായ വിവരം അനുബന്ധമായി ചേർത്തിട്ടുണ്ട്.

5.2 വനാവകാശം നഷ്ടപ്പെടുന്ന പട്ടിക വർഗ്ഗക്കാരും മറ്റ് വനവാസികളും ഉൾപ്പെടുന്ന കുടുംബങ്ങൾ

വനാവകാശം നഷ്ടപ്പെടുന്ന തരത്തിലുള്ള ഭൂമിയൊന്നും തന്നെ ഏറ്റുകാം ശുപാർശ ചെയ്തിട്ടുള്ളവയിൽ ഉൾപ്പെടുന്നില്ല. അതിനാൽ തന്നെ ഇള വിഭാഗത്തിൽപ്പെട്ട കുടുംബങ്ങൾ ബാധിത സമൂഹത്തിൽ ഉൾപ്പെടുന്നില്ലായെന്ന് കാണുന്നു

5.3 പൊതു വിഭവങ്ങൾ ഉപജീവന മാർഗ്ഗമായി ആശ്രയിച്ചിരുന്നവയിൽ ഭൂമി ഏറ്റുകുന്നതു മുഖ്യ അവ നഷ്ടപ്പെടുന്ന കുടുംബങ്ങൾ

പരിശോധിച്ചതിൽ നിർദ്ദിഷ്ട പദ്ധതിയ്ക്ക് വേണ്ടി ഉപയോഗപ്പെടുത്താൻ ശുപാർശ ചെയ്തിരിക്കുന്ന ഭൂവിഭാഗങ്ങളിൽ ഉൾപ്പെട്ടു വരുന്ന പൊതു വിഭാഗങ്ങൾ ഉപജീവന മാർഗ്ഗമായി ആശ്രയിക്കുന്ന കുടുംബങ്ങൾ ഒന്നും തന്നെ നിർദ്ദിഷ്ട പ്രദേശത്തില്ലായെന്നാണ് കാണാൻ കഴിഞ്ഞിട്ടുള്ളത്.

5.4 കേന്ദ്ര-സംസ്ഥാന സർക്കാരുകളുടെ വിവിധ പദ്ധതികൾ പ്രകാരം പതിച്ച കിട്ടിയ ഭൂമി നഷ്ടപ്പെടുന്ന കുടുംബങ്ങൾ

എത്തെങ്കിലും പദ്ധതി പ്രകാരം സർക്കാർ പതിച്ച നൽകിയിട്ടുള്ള ഭൂമിയൊന്നും തന്നെ ഏറ്റുകാം ശുപാർശ ചെയ്തിട്ടുള്ള ഭൂവിഭാഗങ്ങളിൽ ഉൾപ്പെടുന്നില്ലായെന്നാണ് പതന സംഘത്തിന് അറിയാൻ കഴിഞ്ഞിട്ടുള്ളത്. ബാധിത സമൂഹം വിവരങ്ങൾ കൈമാറുന്നതിന് തയ്യാറാകാത്തതിന് വിവര ശേഖരണത്തിൽ കൂട്ടുത വരുത്താൻ കഴിഞ്ഞിട്ടില്ല.

5.5 ഭൂമി ഏറ്റുകുന്നതിന് മുമ്പ് മുന്ന് വർഷമോ അതിലധികമോ കാലയളവിലായി നഗര പ്രദേശങ്ങളിലെ എത്തെങ്കിലും ഭൂമിയിൽ താമസിക്കുന്ന കുടുംബങ്ങൾ

തിരുവന്തപുരം കോർപ്പറേഷൻ പരിധിയിലാണ് പദ്ധതി പ്രദേശം സ്ഥിതിചെയ്യുന്നത്. ഏറ്റുകേണ്ടുന്ന ഭൂവിഭാഗങ്ങൾ 06 വ്യക്തികളുടെ/കുടുംബങ്ങൾ

ഇട/സ്ഥാപനത്തിന്റെ കൈവശത്തിലാണെന്നാണ് മനസ്സിലാക്കിയിട്ടുള്ളത്. ഭൂവൃദ്ധം കൾ സമീപ പ്രദേശങ്ങളിൽ തന്നെ താമസിച്ച് വരുന്നവരാണെന്നാണ് മനസ്സിലാക്കാൻ സാധിച്ചിട്ടുള്ളത്.

5.6 മുന്ന് വർഷമോ അതിലധികമോ കാലയളവിലായി ഏറ്റൊക്കുന്ന ഭൂമി പ്രാഥമിക ജീവനോപാധിയായി ആശയിക്കുന്ന കുടുംബങ്ങൾ

ഏറ്റൊക്കാൻ നിലവിൽ ശുപാർശ ചെയ്തിട്ടുള്ള ഭൂവിഭാഗങ്ങൾ 06 വ്യക്തികളിട്ടെല്ലാം കൈവശത്തിലാണെന്ന് മനസ്സിലാക്കിയിട്ടുള്ളത്. ഈവർഷിൽ ഒന്നിലും തന്നെ കച്ചവട /വാണിജ്യ സ്ഥാപനങ്ങളോ, തൊഴിൽ സംരംഭങ്ങളോ സ്ഥിതി ചെയ്യുന്നില്ല. ഈവർഷൊക്കുന്നത് മുമ്പേന് ആരുടെയെങ്കിലും ഉപജീവന മാർഗ്ഗത്തെ ദോഷപ്ലട്ടുത്തുന്ന സാഹചര്യം നിലനിൽക്കുന്നില്ല. അതിനാൽ നിർദ്ദിഷ്ട ഭൂമിയേറ്റൊക്കൽ ആരുടേയും പ്രാഥമിക ജീവനോപാധിയെ ദോഷപ്ലട്ടുത്തുന്ന സാഹചര്യം ഇല്ലായെന്നാണ് വിലയിരുത്തിയിട്ടുള്ളത്.

5.7 സ്വന്തം ഭൂമി ഏറ്റൊക്കുന്നില്ലായെങ്കിലും പദ്ധതിയുടെ പരോക്ഷ ആര്ഥാത്തം അനുഭവിയ്ക്കേംവരുന്ന കുടുംബങ്ങൾ

പദ്ധതിയാൽ വിഭാവനം ചെയ്തിട്ടുള്ള രോധിന്റെ വികസനം പ്രദേശവാസികൾക്ക് ഏതെങ്കിലും തരത്തിലുള്ള പ്രയോജനങ്ങൾ/ നേരങ്ങൾ പ്രദാനം ചെയ്യുന്നതായി കണക്ക് കൂടുന്നില്ല. എന്നാൽ കോവളം മുതൽ ബേക്കൽ വരെയുള്ള തീരങ്ങൾ ജല ഗതാഗത പാതയുടെ പ്രയോജനങ്ങൾ സംസ്ഥാനത്തെ സംബന്ധിച്ച് വളരെ ഗുണകരമാകുന്ന ഒന്നാണ്. സ്വന്തം ഭൂമി ഏറ്റൊക്കുന്നില്ലായെങ്കിലും പദ്ധതിയുടെ പരോക്ഷ ആര്ഥാത്തം അനുഭവിക്കേണ്ടി വരുന്ന കുടുംബങ്ങൾ ഒന്നും തന്നെ നിർദ്ദിഷ്ട പ്രദേശത്ത് ഉള്ളതായി കാണുന്നില്ല.

5.8 ഉൽപ്പാദന സ്വത്തുകളുടേയും പ്രധാന ഭൂമിയുടെയും പട്ടിക.

നിർദ്ദിഷ്ട പ്രദേശത്ത്, വാണിജ്യാടിസ്ഥാനത്തിലുള്ള കാർഷിക വ്യാവസായിക സംരംഭങ്ങളാണും തന്നെ പ്രവർത്തിച്ച് വരുന്നില്ല. അതിനാൽ സവിശേഷമായ ഉൽപ്പാദന സ്വത്തുകളെണ്ണാണും തന്നെ പദ്ധതി പ്രദേശവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് വിഷയമാകുന്നില്ലായെന്ന് വിലയിരുത്തുന്നു.

അദ്ദോയം 6

സാമുഹിക-സാമ്പത്തിക-സാംസ്കാരിക രൂപരേഖ

ബാധിത വ്യക്തികളുടെ എല്ലം, സാമുഹിക വിഭാഗം, ഗാർഹിക വലുപ്പം, തൊഴിൽ രീതി എന്നിവ ഉൾപ്പെടെയുള്ള വിശദാംശങ്ങൾ ശേഖരിയ്ക്കുകയായിരുന്നു പഠനത്തിന്റെ ഭാഗമായുള്ള സർവ്വൈയുടെ പ്രധാന ലക്ഷ്യമായി നിലനിന്നിരുന്നത്. ബാധിയ്ക്കപ്പെടുന്ന ജനവിഭാഗത്തിലും സമുഹത്തിലും സംഭവിക്കുന്ന ഗുണങ്ങളും ഭോഷങ്ങളും വിലയിരുത്താൻ ഇന്ന് വിവരശേഖരണ പ്രക്രിയ പഠനത്തിൽ വളരെ പ്രധാനപ്പെട്ട ഒരു ഘട്ടമായിരുന്നു.

6.1 പദ്ധതി പ്രദേശത്തിലെ ജനസംഖ്യാപരമായ വിശദാംശങ്ങൾ

സംയുക്താ പരിശോധനാവേളയിൽ ഡെവലപ്പറുടെ പ്രതിനിധി പഠന സംഘം ത്തിന് കാണിച്ച് തന്നിരുന്ന അലെൻമെൻസിൽ നിന്ന് വ്യതിചലിച്ച് കോൺഗ്രസ് നിലവിൽ അലെൻമെൻസ് കല്ലുകൾ ഫീൽഡിൽ സ്ഥാപിച്ചിരിക്കുന്നതെന്ന് മനസ്സിലാക്കേണ്ടി വന്നിട്ടുണ്ട്. അതിനാൽ ഏറ്റുകേണ്ട ഭൂമിയുടെ വിസ്തീർണ്ണത്തിൽ കാര്യമായ വ്യത്യാസം ഉണ്ടാക്കുമെന്നും, പ്രദേശത്ത് സൃഷ്ടിക്കാൻ സാധ്യതയുള്ള ആവാതങ്ങളുടെ തീവ്രതയിൽ വ്യത്യാസം വരുന്നതായും പഠന സംഘം നിരീക്ഷിക്കുന്നുണ്ട്.

നിലവിലെ അലെൻമെൻസിൽ ഉൾപ്പെട്ട വരുന്ന സ്വകാര്യ ഭൂവിഭാഗങ്ങൾ ആർവ്യക്തികളുടെ/സ്ഥാപനത്തിന്റെ കൈവശത്തിലും ഉടമസ്ഥതയിലുമാണെന്നുണ്ട് മനസ്സിലാക്കാൻ കഴിഞ്ഞിട്ടുള്ളത്. ഇവയിലെ മുന്ന് ഭൂവിഭാഗങ്ങളിൽ സ്ഥിതിചെയ്യുന്ന പാർപ്പിട കെട്ടിടങ്ങളേയും, ഒരു ചുറുമതിലിനേയും ഭോഷകരമായി ബാധിക്കുന്ന സാഹചര്യമുണ്ട്. മറ്റ് രണ്ടുണ്ണം യാതൊരു തരത്തിലുള്ള ചമയങ്ങളില്ലാതെ ഒഴിവുള്ള കിടക്കുന്നവയാണെന്നും കാണുന്നുണ്ട്. ഒരു ഭൂവിഭാഗം സമീപ പ്രദേശത്തുള്ള കേഷ്ട്രവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട ഭൂമിയാണെന്നും അതിൽ ഒരു ഇലക്ട്രിക് റൂം ഇതിനകം തന്നെ ഡെവലപ്പർ പണി കഴിപ്പിച്ചിട്ടുള്ളതായും കാണാൻ കഴിഞ്ഞിട്ടുണ്ട്. നാല് കുടുംബങ്ങളെ കുടിയേശിപ്പിക്കുന്ന തരത്തിൽ മുന്ന് പാർപ്പിടകെട്ടിടങ്ങളെ പൂർണ്ണമായി ബാധിക്കുന്ന/ഭോഷപ്പെടുത്തുന്ന സ്ഥിതി വിശേഷം പദ്ധതി സൃഷ്ടിക്കുന്ന ഗുരുതര സാമുഹിക ആവാതമായി തന്നെ നിരീക്ഷിക്കുന്നുണ്ട്.

നിർദ്ദിഷ്ട ഭൂമിയേറ്റുകലീനെതിരെയും പദ്ധതിയ്ക്കെതിരെയും ബാധിത സമുഹത്തിലെ 04 വ്യക്തികൾ വ്യാപകമായ ആക്ഷേപങ്ങളും, ആശക്കളും ഉയർത്തുകയും ഏറ്റുടുക്കാൻ ശുപാർശ ചെയ്തിട്ടുള്ള ഭൂവിഭാഗങ്ങളെ സംബന്ധിച്ച വിവരങ്ങൾ കൈമാറാൻ വിസ്തുതിക്കുന്ന സാഹചര്യവുമാണ് പഠന സംഘത്തിന് അനുഭവപ്പെട്ടിട്ടുള്ളത്. അതുകൊണ്ട് തന്നെ ബാധിത സമുഹത്തിന്റെ സാംസ്കാരിക, സാമ്പത്തിക, സാമുഹിക സ്ഥിതി, കുടുംബ പശ്ചാത്തലം തുടങ്ങിയ വിവരങ്ങൾ അവലോകനം നടത്താൻ സാധിക്കാത്ത സാഹചര്യമാണ് നിലനിൽക്കുന്നത്.

ഭൂമി ഏറ്റുടുക്കൽ ബാധിയ്ക്കപ്പെടുന്ന കുടുംബങ്ങളുടെ കമ്മ്യൂണിറ്റി തരം തിരിവ് പരിശോധിച്ചതിൽ ബാധിത സമുഹം പൂർണ്ണമായും ഹിന്ദു വിഭാഗത്തിൽ ഉൾപ്പെട്ടവരാണെന്നും മനസ്സിലാക്കാൻ കഴിഞ്ഞിട്ടുള്ളത്.

തൊഴിൽ രീതി

വ്യക്തികളുടെ തൊഴിൽ, സമൂഹത്തിലെ അവരുടെ സ്ഥാനം നിർണ്ണിയിക്കുന്ന തിൽ പ്രധാന പങ്ക് വഹിക്കുന്നു. സാമ്പത്തികമായി സമ്പന്നമായ ഒരു കുടുംബത്തിന് ആകർഷകമായ എല്ലാ സൗകര്യങ്ങളും നേടാൻ കഴിയുന്നു. എന്നാൽ ദുർബുല വിഭാഗങ്ങൾ അവരുടെ നിലനിൽപ്പിനായിട്ടാണ് പോരാട്ടണ്ടിവരുന്നത്. ബാധിത പ്രദേശത്തെ ജനസമൂഹത്തിൽ സമ്മിശ്ര സാമ്പത്തിക രീതിയാണ് നിലനിൽക്കുന്നതെന്നാണ് പ്രാദേശികമായ അനേഷ്ടണ്ടതിൽ നിന്ന് വ്യക്തമാകുന്നത്.

6.2 വരുമാനം, ഭാരിദ്രോ-നിലവാരം

തിരുവനന്തപുരം താലുക്കിലെ കടകംപള്ളി വില്ലേജിൽപ്പെട്ടുന്ന കരികകെം പ്രദേശത്ത് നാഷണൽ ഹൈവേയിൽ നിന്ന് കരികകെം കേഷ്ടത്തിലേക്കുള്ള റോഡിൽ സൗത്തീൻ ലാറ്റീസ് പാലത്തിന്റെ നിർമ്മാണത്തിനാണ് ഭൂമിയേറ്റുകുന്നതെന്നാണ് വിജ്ഞാപനത്തിൽ സുചിപ്പിച്ചിരുന്നത്. എന്നാൽ പൊതു റോഡിൽ നിന്ന് കേഷ്ടതം വക റോഡിലേക്ക് വലിയ വാഹനങ്ങളുടെ യാത്ര സുഖകരമാക്കുന്നതിന് റോഡുകൾ സംഗമിക്കുന്ന ഭാഗത്ത് ബൈപ്പ് മുതൽക്കു നിർമ്മിക്കുവാനാണ് ഭൂമിയേറ്റുകുന്നതെന്നാണ് ഡെവലപ്പറുടെ പ്രതിനിധി പഠന സംഘത്തെ അറിയിച്ചുട്ടുള്ളത്.

അലെൻമെൻറിൽ ഉൾപ്പെട്ട് വരുന്ന സ്വകാര്യ ഭൂവിഭാഗങ്ങൾ 05 വ്യക്തികളുടെയും കേഷ്ടത്തിന്റെയും കൈവശത്തിലും ഉടമസ്ഥതയിലുമാണെന്നാണ് മനസ്സിലാക്കാൻ കഴിഞ്ഞിട്ടുള്ളത്. ഇവയിലെ മുന്ന് ഭൂവിഭാഗങ്ങളിൽ സ്ഥിതിചെയ്യുന്ന പാർപ്പിട കെട്ടിങ്ങളേയും ഒരു ചുറ്റുമതിലിനേയും ഭോഷകരമായി ബാധിക്കുന്ന സാഹചര്യമുണ്ട്. മറ്റ് രണ്ടിന്നും ധാതൊരു തരത്തിലുള്ള ചമയങ്ങളില്ലാത്തതും കൂഷി ചെയ്യാതെ ഒഴിഞ്ഞ് കിടക്കുന്നവയാണെന്നും കാണുന്നുണ്ട്. ഒരു ഭൂവിഭാഗം സമീപ പ്രദേശത്തുള്ള കേഷ്ടവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട ഭൂമിയാണെന്നും അതിൽ ഒരു കെട്ടിടം സ്ഥിതിചെയ്യുന്നതായും കാണുന്നുണ്ട്.

പാർപ്പിട കെട്ടിങ്ങൾ നഷ്ടപ്പെടാൻ സാധ്യതയുള്ള ബാധിത സമൂഹം നിർദ്ദിഷ്ട പദ്ധതിയുമായി ഒരു തരത്തിലും സഹകരിക്കുന്ന സാഹചര്യം നിലവിൽ പ്രദേശത്ത് കണ്ണുനില്ല. എറ്റുകുകുന്ന ഭൂമിയുമായി ബന്ധപ്പെട്ട വിവരങ്ങളോ, കുടിയോഴിപ്പിക്കപ്പെട്ടുന്ന കുടുംബങ്ങളുടെ സാമ്പത്തിക-സാമ്പംഖാരിക-സാമൂഹിക നിലവാരങ്ങൾ തിട്ടപ്പെടുത്തുന്നതിന് സഹായകരമായ രീതിയിൽ പ്രതികരിക്കുന്നതിനോ, കുടുംബ പശ്ചാത്തലം, കുടുംബാംഗങ്ങളെ സംബന്ധിച്ച വിവരങ്ങൾ തൊഴിൽ മാർഗ്ഗങ്ങൾ തുടങ്ങി ധാതൊരു വിധ വിവരങ്ങളും പഠന സംഘവുമായി പങ്കുവയ്ക്കാനോ/ കൈമാറാനോ തയ്യാറായിട്ടില്ല. അതുകൊണ്ട് തന്നെ ടി വിഷയവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട അവലോകനം സാധ്യമായിട്ടില്ല.

6.3 ദുർബുല വിഭാഗങ്ങൾ

എറ്റുകുകാൻ ശുപാർശ ചെയ്തിരിക്കുന്ന ഭൂവിഭാഗങ്ങൾ 6 കൈവശങ്ങളായി സ്ഥിതി ചെയ്യുന്നവയാണ്. ഇതിൽ മുന്ന് ഭൂവിഭാഗങ്ങളിലുള്ള പാർപ്പിട കെട്ടിങ്ങളെ പുനരധിവസിപ്പിക്കേണ്ട സാഹചര്യം നിലനിൽക്കുന്നുണ്ട്. എന്നാൽ നിർദ്ദിഷ്ട ഭൂമിയേറ്റുക്കൽ ആരുടെയെങ്കിലും തൊഴിലിനേയോ, ഉപജീവന മാർഗ്ഗത്തേയോ

ദോഷപ്പെടുത്തുന്ന സാഹചര്യവും ഇല്ലായെന്ന് വിലയിരുത്തുന്നുണ്ട്. ബാധിക്കപ്പെടുന്ന കുടുംബങ്ങളിലെ ദുർബല വിഭാഗത്തിൽപ്പെട്ട അംഗങ്ങളെ തിട്ടപ്പെടുത്താൻ തക്ക രീതിയിൽ കുടുംബ പത്രാത്തലം, കുടുംബാംഗങ്ങളെ സംബന്ധിച്ച വിവരങ്ങൾ, തൊഴിൽ മാർഗ്ഗങ്ങൾ തുടങ്ങിയ വിവരങ്ങൾ പറഞ്ഞുമായി പങ്കുവയ്ക്കാൻ/ കൈമാറാൻ ബന്ധപ്പെട്ടവർ തയ്യാറായിട്ടില്ല. അതുകൊണ്ട് തന്നെ ദുർഖ്യല വിഭാഗത്തിൽപ്പെട്ട ബാധിത സമൂഹത്തെ കുറിച്ചുള്ള പരിശോധന സാധ്യമാകാത്ത സംഗതിയും വസ്തുതയായി നിലനിൽക്കുന്നുണ്ട്.

6.4 ഭൂമി വിനിയോഗവും ഉപജീവനവും

അലെൻമെൻറിനകത്ത് വരുന്ന സ്വകാര്യ ഭൂവിഭാഗങ്ങൾ അഞ്ച് വ്യക്തികളുടെ കൈവശത്തിലും ഉടമസ്ഥതയിലുമാണെന്നാണ് മനസ്സിലാക്കാൻ കഴിഞ്ഞിട്ടുള്ളത്. കൂടാതെ കരിയ്ക്കുകുമ്പും കേഷത്രേ വക ഭൂമിയും അലെൻമെൻറിനകത്ത് ഉൾപ്പെട്ട് വരുന്നുണ്ട്. ഏറ്റുകേണ്ട ഭൂവിഭാഗങ്ങളിൽ മുന്ന് പാർപ്പിട കെട്ടിടങ്ങൾ സ്ഥിതി ചെയ്യുന്നതും അവ പുർണ്ണമായി ബാധിയ്ക്കപ്പെടുന്ന അവസ്ഥയിലുമാണെന്നാണ് കാണാൻ കഴിഞ്ഞിട്ടുള്ളത്. കേഷത്രേ വക ഭൂമിയിൽ ഒരു ഇലക്ട്രിക് റൂം ഇതിനകം തന്നെ ഡെലവലപ്പുർ പണി കഴിപ്പിച്ചിട്ടുള്ളതായും കാണാൻ കഴിഞ്ഞിട്ടുണ്ട്. ഒരു പാർപ്പിട കെട്ടിടത്തിന് അനുബന്ധമായി നിർമ്മിച്ചിട്ടുള്ള ചുറ്റുമതിലിനേയും നിർദ്ദിഷ്ട ഭൂമിയേറ്റുക്കൽ ദോഷകരമായി ബാധിക്കുന്നുണ്ട്. ഏന്നാൽ ഇവയിൽ കച്ചവട /വാണിജ്യ സ്ഥാപനങ്ങളോ, തൊഴിൽ സംരംഭങ്ങളോ സ്ഥിതി ചെയ്യുന്നില്ല. അതുകൊണ്ട് തന്നെ ഇവ ഏറ്റുകുന്നത് മുഖേന ആരുടെയെക്കിലും ഉപജീവന മാർഗ്ഗത്തെ ദോഷപ്പെടുത്തുന്ന സാഹചര്യം നിലനിൽക്കുന്നില്ല.

6.5 പ്രാദേശിക സാമ്പത്തിക പ്രവർത്തനങ്ങൾ

പലതിയ്ക്ക് വേണ്ടി ഏറ്റുകൊണ്ട് തീരുമാനിച്ചുള്ള ഭൂവിഭാഗങ്ങളിൽ സാമ്പത്തിക പ്രവർത്തനങ്ങൾക്ക് കാരണമാകാവുന്ന കച്ചവട സ്ഥാപനങ്ങളോ വാണിജ്യ സ്ഥാപനങ്ങളോ, മറ്റ് സംരംഭങ്ങളോ സ്ഥിതി ചെയ്യുന്നില്ല. അതുകൊണ്ട് തന്നെ പലതിയുടെ നിർമ്മാണവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട്, പ്രാദേശിക സാമ്പത്തിക പ്രവർത്തനങ്ങൾക്ക് ഗൗരവമായ ഒരു മാറ്റവും ഉണ്ടാകുന്ന സാഹചര്യം പ്രദേശത്തില്ലായെന്നാണ് നിരീക്ഷിച്ചിട്ടുള്ളത്.

6.6 പ്രാദേശിക ഉപജീവനത്തിന് കാരണമാകുന്ന ഘടകങ്ങൾ

പൊതുജനങ്ങൾ സമേളിക്കുന്ന ബുദ്ധിത്വായ കച്ചവട/വാണിജ്യ സമുച്ചയങ്ങളോ പ്രശസ്തമായ ആരാധനാലയങ്ങളോ മുഖേന ബാധിത കുടുംബങ്ങൾക്ക് ഉപജീവനത്തിന് കാരണമാകുന്ന സംരംഭങ്ങളാണും ഏറ്റുകുക്കൽ പ്രദേശത്ത് ഉൾപ്പെട്ട് വരുന്നതായി കാണുന്നില്ല.

6.7 രക്തബന്ധക്രമങ്ങളും സാമൂഹിക സാംസ്കാരിക സംഘടനയും

പൊതുസ്ഥലങ്ങൾ ഒഴിച്ച് നിരുത്തിയാൽ ഏറ്റുകേണ്ടുന്ന ഭൂവിഭാഗങ്ങൾ 06 കുടുംബങ്ങളുടെ/സ്ഥാപനത്തിന്റെ കൈവശത്തിലാണ്. ഇതിൽ രണ്ട് ഭൂവിഭാഗങ്ങൾ നിലവിലെ ഭൂവൃത്തം വില വാങ്ങി ലഭ്യമായതാണെന്നാണ് അനേകംശാത്തിൽ ദേശാഭ്യപ്പെട്ടിട്ടുള്ളത്. ബാധിയ്ക്കപ്പെടുന്ന ഭൂവൃത്തം/ കുടുംബങ്ങളെ മൊത്തമായി വിലയിരുത്തിയതിൽ മുഴുവനും ന്യൂക്ലിയർ കുടുംബങ്ങളായി കഴിഞ്ഞ് വരുന്നവരാണ്.

ബന്ധനാണ് പരിസര വാസികളുടെ പ്രതികരണങ്ങളിൽ നിന്ന് മനസ്സിലാക്കാൻ കഴി ശ്രദ്ധിച്ചുള്ളത്.

6.8 ഭരണസംഘടനകൾ

പദ്ധതിയ്ക്ക് വേണ്ടി ഏറ്റൊക്കുകാൻ ശുപാർശ ചെയ്തിട്ടുള്ള ഭൂപരേശത്ത് ഒരു തരത്തിലുമുള്ള ഭരണ സംഘടനകളുടെ കാര്യാലയങ്ങൾ പ്രവർത്തിച്ച് വരുന്നില്ല.

6.9 രാഷ്ട്രീയ സംഘടനകൾ

രാഷ്ട്രീയ സംഘടനകളുടെ ഓഫീസ് പ്രവർത്തിച്ചുവരുന്ന / നടന്നു വരുന്ന കെട്ടിടങ്ങളോന്നും തന്നെ ഏറ്റൊക്കുകാൻ ശുപാർശ ചെയ്തിട്ടുള്ള ഭൂവിഭാഗങ്ങളിൽ നില നിൽക്കുന്നില്ല.

6.10 സാമൂഹായികാധിഷ്ടിത പാരസംഘടനകൾ

ബാധിത പ്രദേശത്ത് സാമൂഹായികാധിഷ്ടിത പാരസംഘടനകളുമായി ബന്ധപ്പെട്ട കാര്യാലയങ്ങൾ എന്നും തന്നെ പ്രവർത്തിച്ച് വരുന്നതായി കാണുന്നില്ലായെന്നാണ് ഇൻവെസ്റ്റിഗേഷൻിൽ നിന്ന് ബോധ്യപ്പെട്ടിട്ടുള്ളത്.

6.11 പ്രാദേശിക ചലനാത്മകതയും ചരിത്രപരമായ പരിണാമ പ്രകീയയും

ഉൾനാടൻ ജലഗതാഗത സംവിധാനം സജീകരിക്കുന്നതിന്റെ ഭാഗമായി പാർപ്പിതി പുത്തനാർ വികസിപ്പിക്കുന്നതിനാൽ അതിന് അനുസ്യതമായ രീതിയിൽ സ്പീൽ ലാറ്റീസ് പാലം നിർമ്മിച്ചിട്ടുണ്ട്. പൊതു രോധിൽ നിന്ന് കേഷ്ട്രേം വക്രാന്തിയിലേക്ക് വലിയ വാഹനങ്ങളുടെ യാത്ര സുവകരമാക്കുന്നതിന് ബൈൽ മാത്രം കൾ നിർമ്മിക്കുവാനുള്ള തീരുമാനത്തിനേലാണ് പ്രധാനമായും ഭൂമിയേറ്റൊക്കൽ ആവശ്യമായി വരുന്നതെന്നും അറിയാൻ കഴിഞ്ഞിട്ടുണ്ട്. ഇതിൽ പൊതു ആവശ്യകത ബോധ്യപ്പെടാൻ കഴിഞ്ഞിട്ടില്ലായെന്നതും വസ്തുതയായി തന്നെ നിലനിൽക്കുന്നുണ്ട്.

ചരിത്രപരമായി പ്രധാന്യം അർഹിക്കുന്ന ഭൗതിക സംഗതികളോന്നും തന്നെ ഏറ്റൊക്കുകാൻ ശുപാർശ ചെയ്തിട്ടുള്ള ഭൂവിഭാഗങ്ങൾക്ക് ഇല്ലാത്തതിനാൽ പദ്ധതി മുഖ്യമായ ചരിത്രപരമായ മാറ്റങ്ങളോന്നും തന്നെ സംഭവിക്കേണ്ടുന്ന സാഹചര്യമില്ലായെന്നാണ് നിരീക്ഷിക്കാൻ സാധിക്കുന്നത്.

6.12 ജീവിത സാഹചര്യങ്ങളുടെ ഗുണനിലവാരം

പദ്ധതിയാൽ ബാധിയ്ക്കപ്പെടുന്ന കുടുംബങ്ങൾ ഇടത്തരം ജീവിത സാഹചര്യങ്ങളിൽ കഴിഞ്ഞ് വരുന്നതായിട്ടാണ് അനേകണാത്തിൽ നിന്ന് വെളിവായിട്ടുള്ളത്. അടിസ്ഥാന സ്വാക്ഷര്യങ്ങളുടെ ലഭ്യത ജീവിത നിലവാരത്തെ ഒരു പരിധിവരെ ഉയർത്തി നിരുത്തുന്നുണ്ട്. കൂടാതെ ഇടത്തരം സാമ്പത്തിക ശേഷിയിലുള്ളവരായതിനാൽ ജീവിത നിലവാരം അതേപടി നിലനിരുത്താൻ സാധിയ്ക്കുകയും ചെയ്യുന്നുണ്ട്.

അഖ്യായം 7

സാമുഹിക പ്രത്യാലാത് നിർവ്വഹണ പദ്ധതി

2013 ലെ ഭൂമി ഏറ്റൊടുക്കൽ നിയമത്തിലെ 4-ാം വകുപ്പിലെ 6-ാം ഉപവകുപ്പ് അനുസരിച്ച് സാമുഹിക പ്രത്യാലാത് അവലോകന പ്രക്രിയയിൽ സാമുഹിക പ്രത്യാലാത് നിർവ്വഹണ പദ്ധതിയും തയ്യാറാക്കേണ്ടതുണ്ട്. പദ്ധതിയാൽ ബാധിക്കേണ്ട പ്രവർത്തന കുടുംബങ്ങൾക്ക് ഉണ്ടാക്കാവുന്ന പ്രത്യാലാതങ്ങൾ അഭിമുഖീകരിക്കുന്നതിന് ഏറ്റൊടുക്കേണ്ട അഭിവൃദ്ധിപ്രവർത്തനത്തിൽ നടപടികൾ ലിസ്റ്റ് ചെയ്ത് കൊണ്ടുള്ള ഒരു സാമുഹിക പ്രത്യാലാത് നിർവ്വഹണ പദ്ധതിയ്ക്കാണ് രൂപം നൽകേണ്ടത്. ഈങ്ങനെയുള്ള നടപടികൾ ഒരു സ്കീമിന് കീഴിലോ, പ്രോഗ്രാമിന് കീഴിലോ അതു സംഗതികളിൽ കേന്ദ്ര - സംസ്ഥാന സർക്കാരുകൾ വ്യവസ്ഥ ചെയ്യുന്നതിനെക്കാൾ കുറവായിരിക്കാൻ പാടുള്ളതല്ലായെന്നും പ്രതിപാദിക്കുന്നുണ്ട്.

7.1 ലഭ്യകരണ സമീപനം

ഭൂമി, പാർപ്പിടം എന്നിവ നഷ്ടപ്പെടുന്നത് മുഖ്യമായ ഉണ്ടാകുന്ന ആലാത ത്തിന്റെ തീവ്രതയാണ് ഭൂമി ഏറ്റൊടുക്കൽ വിഷയത്തിലെ ഏറ്റവും ശ്രദ്ധേയമായ സംഗതി. ഈത്തീവും മാനസിക/ ഭൗതിക ബുദ്ധിമുട്ടുകൾ അളന്ന് തിട്ടപ്പെട്ടു താഴെ കഴിയുകയില്ലായെന്നതാണ് യാമാർത്ഥ്യമായി നിലനിൽക്കുന്നത്. ഭൗതിക മായ നഷ്ടത്തിന്പുറം വൈകാരിക ബന്ധമുള്ള സ്വത്തുകളുടെ നഷ്ടമാണ് പല ഫോഴും ഉണ്ടാകുന്നത്. അതിനാൽ ബാധിക്കുന്ന ഭൗതികവും വൈകാരിക വുമായ നഷ്ടങ്ങളെ പരിഗണിച്ചു കൊണ്ടുള്ള ഒരു സമീപനമാണ് ലഭ്യകരണ നടപടികളിൽ സ്വീകരിക്കേണ്ടതായിട്ടുള്ളത്.

നഷ്ടപരിഹാരം നിർണ്ണയിക്കുന്ന വിഷയത്തിൽ നിയമം ഉദ്ദേശിക്കുന്ന അർത്ഥത്തിലും, ഭൂവൃതമകൾക്ക് സ്വീകാര്യവുമായ നിലവാരത്തിലും ഏതൊക്കെ ശ്രമിക്കേണ്ടതുണ്ട്. ഏറ്റൊടുക്കലിനെ തുടർന്ന് ഭാഗികമായ രീതിയിൽ ഭൂമിയോ കെട്ടിടമോ അവഗ്രേഷിക്കുന്നുവെങ്കിൽ, വകുപ്പ് 94 പ്രകാരം ഭൂവൃതമയുടെ അഭിപ്രായം അനുസരിച്ചുള്ള ഏറ്റൊടുക്കൽ നടപടികൾ സ്വീകരിക്കുന്നതിൽ യാതൊരു സാങ്കേതിക തടസ്സവും ഉണ്ടാകുന്നത് അഭികാര്യമല്ല. ഏറ്റൊടുക്കുന്ന ഭൂമിയുമായി ചേർന്ന് വരുന്ന ചമയങ്ങൾക്ക് കൂടി ന്യായമായ നഷ്ടപരിഹാരം ഉറപ്പുവരുത്തേണ്ടതുമുണ്ട്. കൂടാതെ നഷ്ടപരിഹാരം നൽകിയ ശേഷം മാത്രം ഭൂമിയും മറ്റ് സ്വത്തുകളും ഏറ്റൊടുക്കുക, ഭൂമി ഏറ്റൊടുക്കൽ നടപടികളിൽ കാലതാമസം ഉണ്ടാക്കാതിരിക്കുക, മുഴുവൻ നടപടികളിലും സുതാര്യത ഉറപ്പാക്കുക, ഭൂവൃതമകളെ വിശ്വാസത്തിൽ എടുത്ത് കൊണ്ട് തന്നെ ചട്ടപ്രകാരമുള്ള നടപടികൾ പൂർത്തിയാക്കുക തുടങ്ങിയ സമീപനങ്ങൾ ആലാത ദുരിക്കരണത്തിന് ഏറെ പ്രയോജനം ചെയ്യുമെന്ന് കാണുന്നു.

എന്നാൽ നിർദ്ദിഷ്ട ഭൂമിയേറ്റൊടുക്കലിൽ ഇലക്ട്രിക് റൂം നിർമ്മിക്കുന്ന കേഷത്രം വക ഭൂമിയുടെ ഏറ്റൊടുക്കൽ മാത്രമാണ് ജലഗതാഗതവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട വിഷയവുമായി ബന്ധമുള്ളതെന്നും, പ്രദേശവാസികൾക്ക് യാതൊരു പ്രയോജനവും ലഭിക്കാത്ത കേഷത്രം വക രോഡ് സർക്കാർ ചെലവിൽ വികസിപ്പിക്കുന്നതിന് വേണ്ടി യുള്ള ഭൂമിയേറ്റൊടുക്കലിൽ പൊതു ആവശ്യകത ഇല്ലെന്നുമാണ് പത്ത് സംഘത്തിന് വിലയിരുത്താൻ കഴിഞ്ഞിട്ടുള്ളത്.

പദ്ധതിയ്ക്ക് വേണ്ടി ശുപാർശ ചെയ്തിട്ടുള്ള ഭൂമി ഏറ്റൊക്കൽ 05 വ്യക്തികളെയും ഒരു സ്ഥാപനത്തെയുമാണ് നേരിട്ട് ബാധിക്കുന്നത്. ഏറ്റൊക്കേണ്ട ഭൂവിഭാഗങ്ങളിൽ മുന്ന് പാർപ്പിട കെട്ടിടങ്ങൾ സ്ഥിതി ചെയ്യുന്നതും അവ പൂർണ്ണമായി ബാധിയ്ക്കപ്പെടുന്ന അവസ്ഥയിലുമാണെന്നാണ് കാണാൻ കഴിഞ്ഞിട്ടുള്ളത്. ഒരു പാർപ്പിട കെട്ടിടത്തിന് അനുബന്ധമായി നിർമ്മിച്ചിട്ടുള്ള ചുറ്റുമതിലിനേയും നിർദ്ദിഷ്ട ഭൂമിയേറ്റൊക്കൽ ദോഷകരമായി ബാധിക്കുന്നുണ്ട്. അതുകൊണ്ട് തന്നെ സാമൂഹിക പ്രത്യാഘാതങ്ങളെ അഭിമുഖിക്കരിക്കുന്നതിന് പുനരധിവാസ-പുനസ്ഥാപന പാക്ഷജീ പ്രകാരമുള്ള ആശ്രാസ നടപടികൾ കൂടി പ്രാം ചെയ്യേണ്ട സാഹചര്യമുണ്ട്. എന്നാൽ ഇലക്ട്രിക് റൂം നിർമ്മിക്കുന്ന കേഷ്ട്രം വക ഭൂമിയുടെ ഏറ്റൊക്കൽ മാത്രമാണ് ജലഗതാഗതവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട വിഷയവുമായി ബന്ധമുള്ള തന്നും, ഇതൊഴികെയുള്ള ആവശ്യത്തിന് വേണ്ടിയുള്ള ഭൂമിയേറ്റൊക്കലിൽ പൊതു ആവശ്യകത ഉണ്ടെന്ന് വിലയിരുത്താൻ പഠന സംഘത്തിന് കഴിഞ്ഞിട്ടില്ലായെന്നതും വസ്തുതയായി നിൽക്കുന്നുണ്ട്.

എന്നാൽ ഏറ്റൊക്കേണ്ട ഭൂവിഭാഗങ്ങളിൽ കച്ചവട / വാണിജ്യ സ്ഥാപനങ്ങളോ, തൊഴിൽ സംരംഭങ്ങളോ സ്ഥിതി ചെയ്യുന്നില്ല. അതുകൊണ്ട് തന്നെ ഇവ ഏറ്റൊക്കുന്നത് മുമ്പേന ആരുടെയെങ്കിലും ഉപജീവന മാർഗ്ഗത്തെ ദോഷപ്പെടുത്തുന്ന സാഹചര്യമില്ലായെന്നും നിരീക്ഷിച്ചിട്ടുണ്ട്.

7.2 ആലാതം ഒഴിവാക്കുന്നതിനോ, ലഭ്യകരിക്കുന്നതിനോ, നഷ്ടം നികത്തുന്നതിനോ വേണ്ടിയുള്ള നടപടികൾ

ബാധിത സമൂഹത്തിൽ, സാധാരണയായി ഭൂമി നഷ്ടപ്പെടുന്നവർ, ഭൂമിയും പാർപ്പിടവും ഭാഗികമായോ പൂർണ്ണമായോ നഷ്ടപ്പെടുന്നവർ, ജീവനോപാധികൾ/തൊഴിൽ സ്ഥാപനങ്ങൾ/തൊഴിലുകൾ നഷ്ടപ്പെടുന്നവർ തുടങ്ങി വിവിധ തരത്തിലുള്ള ആലാതങ്ങൾ ഏൽക്കേണ്ടി വരുന്നവരുണ്ട്. ഇതിനു പുറമേ പൊതു സാമൂഹിക സ്വത്തുകളും പശ്ചാത്തല സൗകര്യങ്ങളും ബാധിയ്ക്കപ്പെടാം. ഇതിനു വേണ്ടി 29-12-2017 ലെ ജി.ഒ.(കൈ) നമ്പർ 448/2017 ആർ.ഡി.സർക്കാർ ഉത്തരവ് പ്രകാരമുള്ള പുനരധിവാസ പുനഃസ്ഥാപന പാക്ഷജീവിയും നിയമത്തിൽ മുന്നാം ഷേഡ്യൂളായി പരാമർശിച്ചിട്ടുള്ള പശ്ചാത്തല സംവിധാനവും കൊണ്ട് ആലാതങ്ങൾക്ക് ഒരു പരിധിവരെ ദുരീകരണം ഉണ്ടാക്കാവുന്നതാണ്.

നിർദ്ദിഷ്ട പദ്ധതിയ്ക്ക് വേണ്ടി ഭൂമിയേറ്റൊക്കുന്നത് മുമ്പേന നാല് കുടുംബങ്ങളെ കൂടിയെണ്ണിപ്പിക്കുന്ന തരത്തിൽ മുന്ന് പാർപ്പിടകെട്ടിടങ്ങളെ പൂർണ്ണമായി ബാധിക്കുന്ന/ദോഷപ്പെടുത്തുന്ന സ്ഥിതി വിശ്രേഷം പദ്ധതി സ്വീകരിക്കുന്ന ഗുരുതര സാമൂഹിക ആലാതങ്ങളായി തന്നെ പഠന സംഘം നിരീക്ഷിക്കുന്നുണ്ട്.

പുഴയുടെ തെക്കേ തീരത്തുകൂടിയുള്ള പൊതു രോധിൽ നിന്ന് കേഷ്ട്രം രോധിലേക്ക് തിരിയുന്ന ഭാഗത്ത് കേഷ്ട്രം രോധിക്കേണ്ട ഇരുവശത്തുമുള്ള സ്വകാര്യ ഭൂവിഭാഗങ്ങൾ ഏറ്റൊത്ത് കൊണ്ട് കേഷ്ട്രം രോധിയും പൊതുരോധിയും സന്ധിക്കുന്ന ഭാഗം വീതി കൂട്ടി കേഷ്ട്രത്തിലേക്കുള്ള വാഹന ഗതാഗതം ഏളുപ്പമാക്കുകയാണ് നിർദ്ദിഷ്ട ഭൂമിയേറ്റൊക്കലിലൂടെ പ്രധാനമായും ലക്ഷ്യമിട്ടിരിക്കുന്നതെന്നാണ് സ്വല്പപ്പെടുത്തുന്ന പ്രതിനിധിയിൽ നിന്ന് പൊതു ചർച്ച വേളയിൽ പഠന സംഘത്തിന് മനസ്സിലാക്കാൻ കഴിഞ്ഞിട്ടുള്ളത്. കുടാതെ ഉൾനാടൻ ജലഗതാഗതത്തിന്റെ ഭാഗമായി പാർപ്പിച്ചിട്ടിരിക്കുന്ന പുഴയുടെ വടക്കേ കരയിൽ അഞ്ച്

മീറ്റർ പീതിയിൽ പുതിയ രോധ് നിർമ്മിക്കുമെന്നും അതിൽ നിന്ന് കേഷ്ട്രം രോധി ലേക്ക് സൗകര്യപൂർവ്വം വള്ളെൽ കയറുന്നതിന് ഇരുവശത്ത് നിന്നും ഭൂമിയേറ്റു ടുത്ത് വീതി കൂടുന്നതിനും ഡെവലപ്പർ തീരുമാനിച്ചിട്ടുള്ളതായി കാണുന്നുണ്ട്. ഇതിൽ അലൈൻമെന്റിൽ ഉൾപ്പെടുന്ന ഒരു വശത്തുള്ള ഭൂവിഭാഗം കേഷ്ട്രം വകയാ നേന്നും അവിടെ ഒരു ഇലക്ട്രിക് റൂം ഇതിനകം തന്നെ ഡെവലപ്പർ പണി കഴിപ്പി ചിട്ടുള്ളതായും കാണാൻ കഴിഞ്ഞിട്ടുണ്ട്.

ഡെവലപ്പറുടെ പ്രതിനിധി വെളിപ്പെടുത്തിയിട്ടുള്ള രൂപരേഖ പ്രകാരം ഇതി നകം നിർമ്മിച്ചിട്ടുള്ള സ്ഥീൽ ലാറ്റീസ് പാലത്തിന്റെ രണ്ട് അഗ്രങ്ങളിലും ബും ബാറി യർ നിർമ്മിക്കേണ്ടതുണ്ടെന്ന് കാണുന്നു. എന്നാൽ ഈ പാലത്തിനോട് ചേർന്ന് തന്നെ നിർമ്മിക്കുന്നതിനാൽ, പുഴയുടെ തീരത്തുകൂടിയുള്ള പൊതു രോധിലെ വാഹനയാത്രയ്ക്ക് ഒരു തരത്തിലുമുള്ള തടസ്സങ്ങൾ ഉണ്ടാക്കുകയില്ലായെന്നുമാണ് പഠന സംഘത്തിന് വസ്തുതാപരമായി നിരീക്ഷിക്കാൻ കഴിഞ്ഞിട്ടുള്ളത്.

കേഷ്ട്രം വക രോധ് സർക്കാർ ചെലവിൽ വികസിപ്പിക്കുന്നത് മുമ്പേന പ്രദേശവാസികൾക്ക് ധാതാരു പ്രയോജനവും ലഭിക്കുന്നില്ലായെന്നും ഇതുമുമ്പേന വിദ്യുത സ്ഥലങ്ങളിൽ നിന്ന് കേഷ്ട്രത്തിലെത്തുന്ന വലിയ വാഹനങ്ങൾക്ക് സൗകര്യപൂർവ്വം സഞ്ചാരിക്കാൻ കഴിയുമെന്നുള്ള നേട്ടമാണ് ഉണ്ടാക്കുന്നതെന്നുമാണ് പ്രദേശവാസികളുടെ പ്രതികരണങ്ങളിൽ നിന്ന് പഠന സംഘത്തിന് അഭിയാൻ കഴിഞ്ഞിട്ടുള്ളത്. ഇലക്ട്രിക് റൂം നിർമ്മിക്കുന്ന കേഷ്ട്രം വക ഭൂമിയുടെ ഏറ്റുടുക്കൽ മാത്രമാണ് ജലഗതാഗതവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട വിഷയവുമായി ബന്ധമുള്ളതെന്നും കാണേണ്ടി വന്നിട്ടുണ്ട്. ഇതൊഴികെയയുള്ള ആവശ്യത്തിന് വേണ്ടിയുള്ള ഭൂമിയേറ്റുകലിൽ പൊതു ആവശ്യകത ഉണ്ടെന്ന് വസ്തുതാപരമായി ബോല്യുപ്പെടുത്താൻ ഡെവലപ്പറിന് സാധിച്ചില്ല അമോ വിലയിരുത്താൻ പഠന സംഘത്തിന് കഴിയാത്ത സാഹചര്യത്തിൽ നിർദ്ദിഷ്ട ഭൂമിയേറ്റുകൽ ശുപാർശയെ സംബന്ധിച്ച് അനുകൂലമായി പ്രതികരിക്കാനോ പലതിയുമായി മുന്നോട്ട് പോകാമെന്ന് അഭിപ്രായപ്പെടാനോ കഴിയുന്നില്ല.

7.3 പുനരധിവാസം, പുനഃസ്ഥാപനം, നഷ്ടപരിഹാരം എന്നിവയുമായി ബന്ധപ്പെട്ട നിയമത്തിൽ ഉൾപ്പെടുത്തിയിരിക്കുന്ന നടപടികൾ

2013 ലെ ഭൂമിയേറ്റുകൽ നിയമമനുസരിച്ച് കൂടിയിരിക്കപ്പെടുന്ന ജനസമൂഹത്തിന് പുനരധിവാസ-പുനഃസ്ഥാപന അവകാശം പ്രദാനം ചെയ്യുന്നുണ്ട്. സംസ്ഥാനത്ത് നിലവിലുള്ള സാഹചര്യം പരിഗണിച്ച്, നിയമം അനുശാസിക്കുന്ന ആനുകൂല്യങ്ങളിൽ നിന്ന് വ്യതിചലിച്ച് കൊണ്ട് കൂടിയിരിക്കപ്പെടുന്ന സമൂഹത്തിന് കൂടുതൽ മെച്ചപ്പെട്ട പുനരധിവാസ പുനഃസ്ഥാപന സംവിധാനം ലഭ്യമാക്കുന്നതിനുള്ള ഒരു നയത്തിന് 29.12.2017 ലെ ജി.എ. (കെക) നമ്പർ 448/2017/ആർ.ഡി. ഉത്തരവ് പ്രകാരം സംസ്ഥാന സർക്കാർ രൂപം നൽകുകയും ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. 2013 നിയമത്തിലെ വകുപ്പ് 31 അനുസരിച്ചാണ് കൂടിയിരിക്കപ്പെടുന്ന കൂടുംബങ്ങൾക്ക് പുനരധിവാസ-പുനഃസ്ഥാപന പാക്കേജിന്റെ ആനുകൂല്യം ലഭിക്കുന്നത്. ബാധിത കൂടുംബത്തെ ഒരു യൂണിറ്റായി പരിഗണിച്ച് കൊണ്ട്, ഏറ്റുടുക്കുന്ന സ്വത്ത് വകകൾക്ക് നഷ്ടപരിഹാരം നൽകുന്നതിന് പുറമേയാണ് പുനരധിവാസ-പുനഃസ്ഥാപന സംവിധാനങ്ങൾ പ്രദാനം ചെയ്യുന്നത്. ഇതുനുസരിച്ച് വീട് നഷ്ടപ്പെടുന്നവർക്ക് പകരം വീട്, ജലസേചന പാ പലതികൾക്ക് വേണ്ടിയാണ് ഭൂമി ഏറ്റുടുക്കുന്നതെങ്കിൽ പകരം ഭൂമി, നഗരവൽക്കരണത്തിനാണ് ഏറ്റുടുക്കുന്നതെങ്കിൽ വികസിപ്പിച്ചെടുത്ത ഭൂമിയുടെ 20%

ഭൂമി, നഷ്ടപരിഹാരത്തിന് തുല്യമായ നിരക്കിൽ ഭൂവൃദ്ധമകൾക്കായി സംവരണം, തൊഴിൽ നഷ്ടപ്പെടുന്നവർക്ക് പകരം തൊഴിൽ അമവാ ഒറ്റത്വവണ ധനസഹായം അല്ലെങ്കിൽ 20 വർഷത്തേക്ക് വാർഷിക വേതനം, ഉപ ജീവന ശാൻസ്, ഗതാഗത ചെലവ്, പുനഃസ്ഥാപന സഹായം എന്നിവ ലഭിക്കുന്നതിനുള്ള അവകാശങ്ങൾ ഉണ്ട്.

എറ്റോടുകൂന്ന ഭൂമിയുടെയും അതിലെ ചമയങ്ങളുടെയും നഷ്ടപരിഹാരം നിർബ്ലാധിക്കുന്നതിന് പാലിക്കേണ്ടുന്ന നടപടി ക്രമങ്ങൾ നിയമത്തിൽ വ്യക്തമായി പരാമർശിക്കുന്നുണ്ട്. ഭൂമിയുടെ കമ്പോള വില നിർബ്ലാധിക്കുന്നതിന്, കഴിഞ്ഞ മുന്ന് വർഷത്തിനുള്ളിൽ സമാന സ്വഭാവത്തിലുള്ള ഭൂമികളുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് രജിസ്റ്റർ ചെയ്തിട്ടുള്ള വിലയാധാരങ്ങളിൽ എറ്റവും കുടിയ വിൽപ്പന വില സുചിപ്പിച്ചിട്ടുള്ള അവവത് ശതമാനം ആധാരങ്ങളിലെ വിലയുടെ ശരാശരിയോ, പൊതു ആവശ്യങ്ങൾക്ക് വേണ്ടി എറ്റോടുത്തിരുന്ന ഭൂമിക്ക് അനുവദിച്ചിരുന്ന തുകയോ പരിഗണിച്ച ശേഷം, ശ്രാമ പ്രദേശമാണെങ്കിൽ, നഗര പ്രദേശത്തിൽ നിന്നുള്ള ദുരത്തെ അടിസ്ഥാനമാക്കി 1 മുതൽ 2 വരെയുള്ള ഒരു ഗുണന ഘടകത്തിന്റെ ഫലവും ചേർത്ത് പരിഗണിക്കുന്നു. എറ്റോടുകൂന്ന ഭൂമിയുമായി ബന്ധപ്പെട്ട ചമയങ്ങൾ അമവാ മറ്റ് ആസ്തികളുമായി ബന്ധപ്പെട്ട വിലയും കുടി ചേർത്ത് കിട്ടുന്ന് ആകെ തുകയുടെ 100% തുക സൊലേഷ്യമായും ചേർത്താണ് ഭൂവൃദ്ധമയ്ക്ക് നൽകുന്നത്. കുടാതെ വ്യക്ഷങ്ങൾ ഉണ്ടെങ്കിൽ വനം/ കുഴി വകുപ്പുമായി ചേർന്ന് അവയുടെ വിലയും നിർണ്ണയിച്ചുന്നതുണ്ട്.

7.4 പദ്ധതി റിപ്പോർട്ടിൽ തന്നെ അർത്ഥനാഡികാരി എറ്റോടുകൂമെന്ന് വ്യക്തമാക്കിയിട്ടുള്ള നടപടികൾ

പദ്ധതിയ്ക്കായി എറ്റോടുകേണ്ടി വരുന്ന ഭൂമിയുടെയും അതിലെ ചമയങ്ങളുടെയും ചെലവ് വഹിക്കുന്നത് കുടാതെ മറ്റ് പ്രവർത്തനങ്ങളാണും തന്നെ എറ്റോടുകൂമെന്ന് നിലവിൽ തീരുമാനങ്ങളുണ്ടോ തുടങ്ങിയ സംഗതികളിലോന്നും അർത്ഥനാഡികാരി/ഡെവലപ്പർ ഒരു പ്രതികരണവും/മറുപടിയും അനിയിച്ചിട്ടില്ല.

7.5 സാമൂഹിക പ്രത്യാജ്വല്യത വിലയിരുത്തൽ വേളയിൽ തിരിച്ചറിഞ്ഞ, പദ്ധതി രൂപകൽപ്പനയിലെ മാറ്റങ്ങൾ, വിവിധ (ശുപ്പുകളിലുടനീളുമുള്ള ആജ്വല്യങ്ങളുടെ വ്യാപ്തിയും തീവ്രതയും പതിഹരിക്കുന്നതിന് ആവശ്യമായ അധിക നടപടികൾ

പാർപ്പിതി പുത്തനാറിലുടെയുള്ള ജലഗതാഗത സംവിധനത്തിന് നിർദ്ദിഷ്ട ഭൂമി എറ്റോടുക്കൽ കൊണ്ടുള്ള രോധ വികസനം ഒരു തരത്തിലും ആവശ്യമുള്ള സംഗതിയാണെന്ന് നിരീക്ഷിക്കാൻ കഴിഞ്ഞിട്ടില്ല. കുടാതെ കൈശ്ശതോ വക രോധിന്റെ നിർദ്ദിഷ്ട വികസനം മുഖേന പ്രദേശവാസികൾക്ക് ഒരു പ്രയോജനവും ഇല്ലായെന്നും അവർ ആവശ്യപ്പെടുന്ന ഒരു രോധ വികസനമല്ലായിരുന്നും കാണേണ്ടി വരുന്നതിനാലും ശുപാർശ ചെയ്തിട്ടുള്ള ഭൂമിയേറ്റോടുകലെൻഡ് പുന്ന പരിശോധന ആവശ്യമുണ്ടെന്നാണ് വിലയിരുത്താൻ കഴിയുന്നത്.

എന്നാൽ ഇലക്ട്രിക് റൂം നിർമ്മിക്കുന്ന കൈശ്ശതോ വക ഭൂമിയുടെ എറ്റോടുകലെൻഡ് ജലഗതാഗത സംവിധാനവുമായി ബന്ധപ്പെടുന്ന കാണേണ്ടി വരുന്നതിനാൽ അത് എറ്റോടുത്ത് ഡെവലപ്പർക്ക് ലഭ്യമാക്കണമെന്ന് നിരീക്ഷിക്കുന്നുണ്ട്.

കേഷ്ട്രം വക ഭൂമിക്ക് സർക്കാരിൽ നിന്ന് ന്യായമായ നഷ്ടപരിഹാരം ലഭിക്കണ മെന്ന് കേഷ്ട്രം ഭാരവാഹികൾ ആവശ്യപ്പെടുന്നുണ്ട്. എന്നാൽ ഇലക്ട്രിക് റൂം നിർമ്മിക്കുന്ന കേഷ്ട്രം വക ഭൂമി ഏറ്റുത്തത് നൽകണമെന്ന് ബൈബലപ്പർ അർത്ഥനാ പത്രത്തിൽ ആവശ്യപ്പെട്ടിട്ടില്ലായെന്നത് ശ്രദ്ധേയമായ സംഗതിയായി തന്ന നിലനിൽക്കുന്നുമുണ്ട്.

നിർദ്ദിഷ്ട ഭൂമിയേറ്റട്ടകൾ പ്രദേശത്ത് സൃഷ്ടിക്കുന്ന 04 കുടുംബങ്ങളുടെ കൂടിയിരക്കലുകളെന്ന ഗുരുതരമായ ആഘാതങ്ങളെ ഒപ്പാക്കിലും മരിക്കക്കാൻ തക്ക ഒരു പൊതു ആവശ്യവും / പ്രയോജനവും പ്രദേശവാസികൾക്ക് /ബാധിത സമൂഹത്തിന് ഇതുമുഖേന ലഭിക്കുന്നില്ലായെന്ന് കാണുന്നതിനാൽ, 2013 ലെ ഭൂമിയേറ്റട്ടകൾ നിയമത്തിലെ പൊതു ആവശ്യത്തിനുള്ള ഭൂമിയേറ്റട്ടുകളെന്ന പ്രധാന മാനദണ്ഡം പോലും ഇവിടെ സാക്ഷാത്കരിക്കുന്നില്ലായെന്നാണ് പഠനസംഘം വിലയിരുത്തുന്നത്. പദ്ധതിയെ സംബന്ധിച്ച് ബൈബലപ്പരോട് ആവശ്യപ്പെട്ടിരുന്ന വിശദ വിവരങ്ങൾ ഓർമ്മ കുറിപ്പ് നൽകിയിട്ടും ലഭ്യമാക്കിട്ടില്ലായെന്നതും ശ്രദ്ധേയമായ സംഗതിയായി തന്ന പഠനസംഘം വിലയിരുത്തുന്നുണ്ട്.

7.6 ഓരോ ലഘുകരണ തന്ത്രജ്ഞനും വിശദമായ പ്രവർത്തനങ്ങളും സമയ പരിധിയും ഉൾപ്പെടുത്തി കൊണ്ടുള്ള ലഘുകരണ പദ്ധതി

പൊതു ആവശ്യത്തിനുവേണ്ടിയുള്ള ഭൂമിയേറ്റട്ടകൾക്ക് വിഷയത്തിൽ നഷ്ടപ്പെടുന്ന ഭൂമിയ്ക്കും മറ്റ് ആസ്തികൾക്കും നിയമം അനുശാസിക്കും പ്രകാരമുള്ള നടപടികളിലും ന്യായമായ നഷ്ടപരിഹാരം ലഭിക്കുന്നതു കൊണ്ട് മാത്രം പദ്ധതി കൊണ്ടുണ്ടാകുന്ന ആഘാതങ്ങൾ സാധാരണന്നായി ദൂരീകരിക്കപ്പെടുകയില്ല. ഭൂമി മാത്രമായോ, ഭൂമിയും വ്യാപരസ്ഥാപനങ്ങളോ, തൊഴിൽ സംരംഭങ്ങളോ, ഉപജീവന മാർഗ്ഗങ്ങളോ നഷ്ടപ്പെടുക തുടങ്ങിയ പ്രത്യേകം ആഘാതങ്ങളാണ് സാധാരണന്നായി ബാധിത സമൂഹത്തിന് പ്രധാനമായും ഉണ്ടാകുന്നത്.

പദ്ധതിയ്ക്ക് വേണ്ടി ശുപാർശ ചെയ്തിരിക്കുന്ന ഭൂമിയേറ്റട്ടകുന്നത് മുമ്പേ പാർപ്പിട കെട്ടിടങ്ങളിൽ നിന്നുള്ള കുടിയോഴിപ്പിക്കലുകൾ പ്രദേശത്ത് സൃഷ്ടിക്കുന്നുണ്ട്. എന്നാൽ കച്ചവട സ്ഥാപനങ്ങളിൽ നിന്നുള്ള സ്ഥാന ഭേദഗതി ആരുടെ യെക്കിലും ഉപജീവനം നഷ്ടപ്പെടുന്നതരത്തിലുള്ള ശ്രദ്ധരമായ മറ്റ് ആഘാതങ്ങളാണും തന്ന പ്രദേശത്ത് സൃഷ്ടിക്കുന്നില്ല. ഈ സഹചര്യത്തിൽ ആഘാത ലഘുകരണത്തിനുള്ള നടപടികൾക്ക് വലിയ പ്രസക്തിയുള്ളതായി പഠന സംഘം വിലയിരുത്തുന്നുണ്ട്. ഏറ്റുകൂടുന്ന ഭൂമിയ്ക്കും, ചമയങ്ങൾക്കും ഉടമകൾക്ക് സ്വീകരുമായതും ന്യായമായതുമായ നഷ്ടപരിഹാരം നൽകിക്കൊണ്ടും കൂടിയിരക്കപ്പെടുന്ന ബാധിത സമൂഹത്തിന് പുനരധിവാസ-പുനസ്ഥാപന പാക്ഷേജ്ജ് പ്രകാരമുള്ള ആശാസ നടപടികൾ കൂടി പ്രദാനം ചെയ്ത് കൊണ്ട് നഷ്ടപ്പെടലുകൾ മുമ്പേ യുള്ള ആഘാതങ്ങൾക്ക് ദൂരീകരണം ഉണ്ടാക്കാവുന്നതാണെന്ന് നിരീക്ഷിക്കുന്നു.

എന്നാൽ നിർദ്ദിഷ്ട ഭൂമിയേറ്റട്ടകളിൽ പൊതുആവശ്യകത ബോധ്യപ്പെട്ടിട്ടില്ല. ഇതിനകം നിർമ്മിച്ച കഴിഞ്ഞിട്ടുള്ള സ്ഥീൽ ലാറ്റിസ് പാലവുമായി ചേർന്ന വരുന്നതും പൊതുആവശ്യകത ബോധ്യപ്പെട്ടിട്ടുള്ളതുമായ ഒരു ഭൂവിഭാഗത്തെ സംബന്ധിച്ച് അത് ഏറ്റുകണ്ണമെന്ന് ബൈബലപ്പർ അർത്ഥനാപത്രത്തിൽ ആവശ്യപ്പെട്ട കാണുന്നുമില്ല.

പുനരധിവാസ-പുനസ്ഥാപന പാക്കേജ് പ്രകാരമുള്ള പ്രധാന ആശാസ നടപടി കളും സാധാരണയായി പഠനസംഘം ശുപാർശ ചെയ്യുന്ന അധിക നടപടികളും താഴെ വിവരിക്കുന്നു

ക്രമ നമ്പർ	ആശാത്തതിന്റെ സഭാവം	നിയമം/ ചടങ്ങളിലെ വ്യവസ്ഥകൾ	ശുപാർശ ചെയ്യപ്പെടുന്ന അധിക നടപടികൾ
1	ഭൂമി നഷ്ടപ്പെടൽ (ഭാഗികം /പുർണ്ണം)	(1) സെക്ഷൻ 26 മുതൽ 30 വരെയുള്ള വ്യവസ്ഥ കൾക്ക് അനുസ്വരമായ നഷ്ടപരിഹാരം. (2) ജലസേചന പദ്ധതി കൾക്കായിട്ട് കൂഷി ഭൂമിയാണ് എറ്റുക്കു നീതകിൽ ഓരോ കൈവശക്കാരനും കമാന്നിൾ എതിയായിൽ കുറഞ്ഞത് ഒരേക്കർ ഭൂമി വീതം നൽകുന്നു. (3) പട്ടികജാതി/വർഗ്ഗ വിഭാഗത്തിൽപ്പെട്ടവരുടെ ഭൂമിയാണ് എറ്റുക്കു നീതകിൽ തുല്യ അളവിലോ അല്ലകിൽ രണ്ടു എക്കർ ഭൂമിയോ ഇവയിലേതാണോ കുറവ് അത് നൽകുന്നു. (4) നഗരവൽക്കരണ തത്തിനാണ് എറ്റുക്കു നീതകിൽ വികസിപ്പിച്ച ഭൂമിയുടെ 25% എറ്റുക്കു തുല്യ ഭൂമി വിലയ്ക്ക് ആനുപാതികമായി ഭൂവൃദ്ധമകൾ വാഗ്ദാനം ചെയ്യുന്നു.	* നിയമം ഉദ്ദേശിക്കുന്ന തത്തതിൽ ന്യായമായതും ഭൂവൃദ്ധമകൾക്ക് സ്വീകാര്യ വുമായ തത്തി ലുള്ളനഷ്ടപരിഹാരത്തിൽ എത്തതിചേരാനുള്ള നടപടി കൾ അവരെ കൂടി വിശ്വാസത്തിലെടുത്തു കൊണ്ട് സ്വീകരിയ്ക്കാവു നതാണ്.
2	ഭൂമിയും, പാർപ്പിടവും / കൈട്ടിടവും നഷ്ടപ്പെടൽ	(1) ഭൂമിയും ചമയ അസ്ത്രക്കും നഷ്ടപരിഹാരം നൽകുന്നു. (2) ശ്രാമപ്രദേശത്തിലെ വീടാണ് എറ്റുകുന്ന തെക്കിൽ ഇന്ത്രാ ആവാസ യോജന വ്യവസ്ഥ യന്നുസരിച്ച് നിർമ്മിച്ചിട്ടുള്ള വീട് നൽകുന്നു. പട്ടണ പ്രദേശത്തുള്ള വീടാണ് നഷ്ടപ്പെടുന്ന തെക്കിൽ 50ച.മീ. കുറായാത്ത തരത്തിൽ വിസ്തീർണ്ണമുള്ള വീട് നൽകുന്നു.	*ആദ്യാധികാരിയിൽ 1(6)-ൽ പ്രതി പാദിച്ചുട്ടുള്ള ആക്ഷേപപ അസ്ത്ര പരിശീലിച്ച് കൊണ്ട് ന്യായമായതും ഭൂവൃദ്ധമ കൾക്ക് കുറെയെങ്കിലും സ്വീകാര്യവുമായ നഷ്ടപ രിഹാരം നിയമത്തിലെ ചടക്കുട്ടിൽ നിന്ന് കൊണ്ട് ലഭ്യമാക്കാവുന്നതാണ്. * ഭൂമി എറ്റുക്കുക്കൽ, പുനരധിവാസം, പുനസ്ഥാപനം എന്നീ വിഷയങ്ങളുമായി ബന്ധപ്പെട്ട നടപടികൾ നിയമം ആനുശാസിക്കും

		<p>(3) പദ്ധതി പ്രദേശത്ത് മുന്ന് വർഷമായി താമ സിച്ച് വരുന്നതും കൂടി യിരിക്കപ്പെടുന്നതും, സ്വന്തമായി വീടും പരിസ്വൃം ഇല്ലാത്തതുമായ കൂടും ബങ്ങൾക്കും ടി ആനുകൂല്യം ലഭ്യമാക്കുന്നു. ടി തരത്തിലുള്ള ആനുകൂല്യംതെരഞ്ഞെടുക്കാതെ പക്ഷം വീട് നിർമ്മാണത്തിനായി മുന്ന് ലക്ഷം രൂപ ധനസഹായമായി നൽകുന്നു.</p> <p>(4) തൊഴിൽ ഉറപ്പ് വരുത്തേണ്ടുന്ന സംഗതികളിൽ, പ്രോജക്റ്റ് മുഖ്യമായി അവസരങ്ങൾ സൃഷ്ടിക്കുന്നതാണെങ്കിൽ വ്യവസ്ഥകൾക്ക് വിധേയമായി കൂടിയിരിക്കപ്പെടുന്ന കൂടുംബത്തിലെ ഒരംഗത്തിനേക്കിലും തൊഴിലിന് അർഹത ലഭിക്കുന്നു. അല്ലെങ്കിൽ കൂടും ബത്തിന് അഞ്ച് ലക്ഷം രൂപയുടെ ഒറ്റത്തവണ ധനസഹായം അല്ലെങ്കിൽ 20 വർഷത്തേക്ക് മാസന്താരും 3000 രൂപ ലഭിക്കുത്തക്കു രീതിയിലുള്ള ആനുറ്റി പോളിസി.</p> <p>(5) ഉപജീവന ബത്തയായി മാസങ്ങന്താരും 5000/-രൂപ ഒരുവർഷത്തേക്ക് ലഭ്യമാക്കുന്നു.</p> <p>(6) കൂടിയിരിക്കപ്പെടുന്നതുമായി ബന്ധപ്പെട്ട്, സാധനസാമഗ്രികൾ മാറ്റുന്നതിനും യാത്രയ്ക്കുമായി 50,000/-രൂപായുടെ ഒറ്റത്തവണ ധനസഹായം നൽകുന്നു.</p> <p>(7) പുനഃസ്ഥാപന ചെലവിനായി കൂടിയിരിക്കപ്പെടുന്ന കൂടുംബങ്ങൾക്ക് 50,000/- രൂപയുടെ</p>	<p>പ്രകാരം സുതാര്യമായും ബാധിത വ്യക്തികളെ കൂടി വിശ്വസ്തതിലെടുത്ത് കൊണ്ടും പൂർത്തിയാക്കാനും ശ്രദ്ധിക്കാവുന്നതാണ്.</p> <p>* ഏറ്റൊക്കൽ നടപടികളും പുനരധിവാസ പുനസ്ഥാപന പദ്ധതികളും പൂർത്തിയാക്കുന്ന കാര്യത്തിൽ കാലതാമസം ഉണ്ടാകാതിരിക്കാനും നിയമം/ചടങ്ങൾ അനുശാസിക്കുന്നതിന്പുറം സമയം ദൈർഘ്യം ഉപയോഗിക്കുന്ന സാഹചര്യം ഒഴിവാക്കി ബാധിത സമൂഹത്തെ വിശ്വാസ്തതിൽ എടുക്കേണ്ടതാണ്.</p>
--	--	--	---

		ഒറ്റതവണ ധനസഹായം നൽകുന്നു.	
3	കാലിത്തൊഴുത്/ചെറുഫോപ്പുകളുടെ നഷ്ടപ്പെടൽ	കാലി തൊഴുത്/ പെറ്റി ഫോപ്പ് പുനർന്നിർമ്മിക്കുന്നതിനായി 25,000/- രൂപ മുതൽ പരമാവധി 50,000/- രൂപവരെയുള്ള ധനസഹായം ബാധിതകുടുംബത്തിന് ലഭ്യമാക്കുന്നു.	ഇത്തരത്തിലുള്ള വിഷയം നിർദ്ദിഷ്ട പദ്ധതി സൃഷ്ടിക്കുന്നില്ല.
4	കരകൗശല സംരംഭം/ചെറുകിടകച്ചവടം/ സ്വയംതൊഴിൽ സംരംഭം ഇവയുടെ നഷ്ടപ്പെടൽ	എർപ്പുട്ടിരിക്കുന്ന വ്യക്തികൾ ഉൾപ്പെടുന്ന കുടുംബം അല്ലെങ്കിൽ കാർഷികേതരഭൂമി/വ്യവസായം/വാണിജ്യം/പമയങ്ങൾ നഷ്ടപ്പെടുന്ന കുടുംബങ്ങൾക്ക് 50,000/- രൂപയുടെ ഒറ്റത്തവണ ധനസഹായം ലഭ്യമാക്കുന്നു.	”
5	വാടകാടിസ്ഥാനത്തിലുള്ള വാണിജ്യസ്ഥാപനങ്ങളുടെ നഷ്ടപ്പെടൽ	വ്യവസ്ഥകൾക്ക് വിഡേയമായി ബാങ്കുകൾ/കമ്പനികൾ/ ധനകാര്യസ്ഥാപനങ്ങൾ ഒഴികെയുള്ള സ്ഥാപനങ്ങൾക്ക് അവ മാറ്റി സ്ഥാപിക്കുന്നതിലേക്കായി രണ്ട് ലക്ഷം രൂപയുടെ ധനസഹായം ലഭ്യമാക്കുന്നു.	ഇത്തരത്തിലുള്ള വിഷയം നിർദ്ദിഷ്ട പദ്ധതി സൃഷ്ടിക്കുന്നില്ല.
6	വാണിജ്യസ്ഥാപനങ്ങളിൽ ജോലി ചെയ്തു വരുന്നവരുടെ തൊഴിൽ നഷ്ടപ്പെടൽ	മുന്ന് വർഷത്തിലേറെയായി ജോലി ചെയ്തവരുന്ന വാണിജ്യ സ്ഥാപനങ്ങളിലെ തൊഴിലാളികൾക്ക് തൊഴിൽ നഷ്ടപ്പെടുന്നത് പരിഹരിക്കാനായി മാസ നേരാറും 6000/- രൂപാനിരക്കിൽക്കൂടി മാസക്കാലയളവിൽ ധനസഹായം ലഭ്യമാക്കുന്നു.	ഇത്തരത്തിലുള്ള വിഷയം നിർദ്ദിഷ്ട പദ്ധതി സൃഷ്ടിക്കുന്നില്ല.
7	വാടക അടിസ്ഥാനത്തിലുള്ള പാർപ്പിടം നഷ്ടപ്പെടൽ	താമസം മാറ്റുന്നതിനുള്ള ചെലവിനത്തിൽ 30,000/- രൂപയുടെ ഒറ്റത്തവണ ധനസഹായം ലഭ്യമാക്കുന്നു.	ഇത്തരത്തിലുള്ള വിഷയം നിർദ്ദിഷ്ട പദ്ധതി സൃഷ്ടിക്കുന്നില്ല.

8	സർക്കാർ ഭൂമിയിൽ നടത്തി വരുന്ന കച്ചവടം നഷ്ടപ്പെടൽ	മുന്ന് വർഷത്തിലേരെ യായി നടത്തിയിരുന്ന സർക്കാർ ഭൂമിയിലെ കച്ചവട സ്ഥാപനങ്ങൾ നിരുത്തേണ്ടിവരുന്ന പക്ഷം മാസങ്ങോറും 5,000/- രൂപ നിരക്കിൽ ആർ മാസ കാലാധികാരിയായി ചെയ്യുന്നതിലും ചെയ്യുന്നതിലും നൽകുന്നു.	ഉത്തരത്തിലുള്ള വിഷയം നിർദ്ദിഷ്ട പദ്ധതി സൃഷ്ടി കുന്നില്ല.
9	ആരാധനാലായങ്ങളെ ബാധിക്കൽ	ഭൂമി വിലയും ചെലവും കുടാതെ ആരാധനാലായങ്ങൾ മാറ്റുന്നയിന്നതിലുള്ള ധമാർത്ഥ ചെലവ് അശ്ലൈക്കിൽ പരമാവധി ഒരു ലക്ഷം രൂപ ലഭ്യമാക്കുന്നതാണ്.	ഉത്തരത്തിലുള്ള വിഷയം നിർദ്ദിഷ്ട പദ്ധതി സൃഷ്ടി കുന്നില്ല.

7.7 ഏറ്റൊക്കാൻ പ്രതിജ്ഞാബദ്ധമാണെന്നും, നിർദ്ദേശിക്കപ്പെട്ടവയിൽ തന്നെ ഏറ്റൊക്കാൻ പ്രതിജ്ഞാബദ്ധമല്ലാത്തതാണെന്നും അർത്ഥനാഡികാരി സൂചിപ്പിച്ചിട്ടുള്ള നടപടികൾ

ബാധിത സമൂഹത്തിന് ഉണ്ടാക്കാനിടയുള്ള ആഹാതങ്ങൾ ദുരീകരിക്കുന്ന വിഷയത്തിൽ പ്രതീക്ഷിക്കുന്ന ചെലവ് ലഭ്യമാക്കുന്നത് ഒഴിച്ച് നിരുത്തിയാൽ പ്രത്യേകിച്ച് ഏന്തക്കില്ലും പ്രവർത്തനങ്ങൾ/നടപടികൾ ഏറ്റൊക്കാൻ പ്രതിജ്ഞാബദ്ധമാണെന്നോ, നിർദ്ദേശിക്കപ്പെട്ടവയിൽ തന്നെ ഏതെങ്കിലും നടപടികൾ ഏറ്റൊക്കാൻ കഴിയുകയില്ലെന്നോ, എന്ന തരത്തിലുള്ള അഭിപ്രായമാണും ബൈവലപ്പിക്കേണ്ട ഭാഗത്ത് നിന്ന് പഠന സംഘത്തിന് ലഭിച്ചിട്ടില്ല.

അദ്ധ്യായം 8

സാമൂഹിക പ്രത്യാജ്ഞാത നിർവ്വഹണ പദ്ധതി സ്ഥാപന ചട്ടക്കേട്

സ്വകാര്യ ഭൂമി ഏറ്റൊക്കുന്ന നടപടികളിലും, ബന്ധപ്പെട്ട പുനരധിവാസ-പുനഃസ്ഥാപന അവകാശങ്ങൾ ലഭ്യമാക്കുന്ന വിഷയത്തിലും വിവിധ അധികാര സ്ഥാനങ്ങളെ നിശ്ചയിച്ച് കൊണ്ട്, നിർവ്വഹണ ഉത്തരവാദിത്വവും അവയ്ക്കുള്ള സമയക്രമവും നിയമത്തിലും ചട്ടങ്ങളിലുമായി നിർദ്ദേശിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഏറ്റൊക്കേണ്ടി വരുന്ന ഭൂമിയുടെ സ്വഭാവം, വിസ്തൃതി, ഉദ്ദേശം, ഉണ്ടാക്കാവുന്ന പരാതികൾ/ ആക്ഷേപങ്ങൾ എന്നിവ അടിസ്ഥാനമാക്കിയാണ് അധികാര സ്ഥാനങ്ങളെ നിശ്ചയിച്ചിട്ടുള്ളതെന്നും ബോദ്ധനപ്പെടുന്നുണ്ട്.

കേന്ദ്ര-സംസ്ഥാന സർക്കാരുകളുടെ ഭരണ നിർവ്വഹണ വകുപ്പുകൾ, തദ്ദേശ സ്വയം ഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾ, ജില്ലാക്കള്ക്ക് പുനരധിവാസ-പുനഃസ്ഥാപനത്തിനുള്ള

കമ്മിഷണർ, അധ്യക്ഷിനിസ്ട്രേറ്റർ, ഭൂമി ഏറ്റൊക്കൽ അധികാരി തുടങ്ങിയവർക്കുള്ള ഉത്തരവാദിത്വങ്ങൾ കൂടാതെ, പൊതുമരാമത്ത്, കൂഷി, വനം വകുപ്പുകൾക്കും ഈ വിഷയത്തിൽ ഉത്തരവാദിത്വങ്ങൾ ഏറ്റൊക്കേണ്ടാതായിട്ടുണ്ട്. കൂടാതെ വിവിധ അതോറിറ്റികൾ, കോടതികൾ എന്നി സ്ഥാപനങ്ങളുടെ ഇടപെടലുകളും ഇതിൽ ഉൾപ്പെട്ടുവരുന്നുണ്ടെന്നും ബോധ്യപ്പെടുന്നുണ്ട്.

8.1 സ്ഥാപന ജീവനകളുടെ വിവരങ്ങൾ ഓരോ ലഭ്യകരണ നടപടികൾക്കും ഉത്തരവാദികളായ വ്യക്തികളും

ഭൂമി ആവശ്യപ്പെടുന്ന സ്ഥാപനം (അർത്ഥനാധികാരി) ഉൾപ്പെടെ പുനരധി വാസ- പുനഃസ്ഥാപന കമ്മിഷണർ, അധ്യക്ഷിനിസ്ട്രേറ്റർ, ജില്ലാകളക്ടർ, ഭൂമി ഏറ്റൊക്കൽ കൽ അധികാരി തുടങ്ങിയവർക്ക് ആല്പാത ദുരീകരണ പ്രവർത്തനങ്ങളിൽ വ്യക്ത മായ ചുമതലകൾ നിയമത്തിൽ/ ചടങ്ങളിൽ പ്രതിപാദിച്ചിട്ടുണ്ട്. ആല്പാതങ്ങൾ അനുഭവിയ്ക്കേണ്ടിവരുമെന്ന് കണ്ണെത്തുന്ന ബാധിത കുടുംബങ്ങളുടെയും വ്യക്തികളുടെയും വിവരങ്ങൾ ശേഖരിച്ച് നിയമം അനുശാസിക്കുന്ന നടപടികൾ സ്വീകരിച്ചു കൊണ്ട് തയ്യാറാക്കുന്ന പരിഹാര മാർഗ്ഗങ്ങൾ ഉൾപ്പെടുന്ന ശുപാർശയുടെ കരട് പ്രസിദ്ധീകരിക്കുകയും, അക്കേഷപങ്ങളും പരാതികളും സ്വീകരിച്ച് അവയ്ക്കുള്ള പരിഹാരവും ഉൾപ്പെടുത്തികൊണ്ടുള്ള അന്തിമ ശുപാർശ പുനരധി വാസ-പുനഃസ്ഥാപന കമ്മിഷണർക്ക് നൽകേണ്ടതുമുണ്ട്. കമ്മിഷണറുടെ അംഗീകാരത്തിന് പ്രകാരം ഭൂമി ഏറ്റൊക്കൽ നടപടികളോടൊപ്പം പുനരധിവാസ പുനഃസ്ഥാപന പാക്കേജ് കൂടി സമയ ബന്ധിതമായി പ്രാവർത്തികമാക്കുന്നു. പുനരധി വാസ-പുനഃസ്ഥാപന പാക്കേജ് അർഹതപ്പെട്ട കുടുംബങ്ങൾക്കും വ്യക്തികൾക്കും ലഭ്യമാക്കുന്നതിന്റെ ഉത്തരവാദിത്വം പുനരധിവാസ-പുനഃസ്ഥാപന കമ്മിഷണർക്കും, അധ്യക്ഷിനിസ്ട്രേറ്റർക്കുമാണ്. ഈ വിഷയത്തിൽ ഉണ്ടാകുന്ന പരാതികൾ / അക്കേഷപങ്ങൾക്ക് സെക്ഷൻ 64 പ്രകാരം ബന്ധപ്പെട്ട അതോറിറ്റിയാണ് പരിഹാരം നിർദ്ദേശിയ്ക്കാനുള്ളത്.

8.2.സർക്കാരിതര സ്ഥാപനങ്ങളുടെതായ പകാളിത്തം ഉണ്ടക്കിൽ അത് സംബന്ധിച്ച വിവരം

പഠന സംഘത്തിന്റെ അനേകാംഗത്തിൽ, ബാധികൾപ്പെടുന്ന സമൂഹത്തിന് കുടുതൽ ആശാസം പ്രദാനം ചെയ്യുന്നതിന് കാരണമാകാവുന്ന ഏതെങ്കിലും പ്രവർത്തനങ്ങൾ ഏറ്റൊക്കാൻ തക്ക സർക്കാരിതര സ്ഥാപനങ്ങൾ മുന്നോട്ട് വരുന്ന സാഹചര്യം പദ്ധതി പ്രവേശനത്ത് ഉള്ളതായി ശ്രദ്ധയിൽപ്പെട്ടിട്ടില്ല. പ്രവേശ വാസികൾക്ക് പ്രത്യേകിച്ച് ഏതെങ്കിലും നേടങ്ങൾ പ്രദാനം ചെയ്യാത്ത നിർദ്ദിഷ്ട ഭൂമിയെ ദീരുക്കൽ പ്രവേശനത്ത് ഗുരുതര സാമൂഹിക ആല്പാതങ്ങൾ സ്വീകരിക്കുന്നുവെന്നാണ് പഠന സംഘം വിലയിരുത്തിയിട്ടുള്ളത്.

8.3 ആവശ്യമായ ശേഷിയും സാക്ഷതിക സഹായം ഉൾപ്പെടെ ശേഷി വർദ്ധിപ്പിക്കാനുള്ള പദ്ധതിയും ഉണ്ടക്കിൽ അവ സംബന്ധിച്ച സുചനയും

പൊതുആവശ്യത്തിന് വേണ്ടിയുള്ള ഏറ്റൊക്കൽ മുഖ്യപ്പെടുന്ന ഭൂമിക്കും, മറ്റ് ആസ്തികൾക്കും നഷ്ടപരിഹാരം നൽകുന്നതു കൊണ്ട് മാത്രം ബാധിത സമൂഹത്തിനുണ്ടാകുന്ന ആല്പാതങ്ങൾ ദുരീകരിക്കാൻ കഴിയുകയില്ലായെന്നത്

ശ്രദ്ധയായ വസ്തുതയായി തന്നെ നിലനിൽക്കുന്നുണ്ട്. അതിനാൽ ഏറ്റവുംകുറേ നടപടികളാണോപ്പം തന്നെ സാധാരണയായി പുനരധിവാസ പുനഃസ്ഥാപന സംബിംഘാങ്ങൾ കൂടി ലഭ്യമാക്കി കൊണ്ടാണ് നടപടികൾ പൂർത്തിയാക്കുന്നത്. ഇതിന് പദ്ധതിയുടെ നിർവ്വഹണ വകുപ്പ്, ഭൂമിയേറ്റട്ടുകലിന് ഉത്തരവാദപ്പേട്ട വകുപ്പ്/ അധികാരികൾ, തദ്ദേശസ്വയം ഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾ തുടങ്ങിയവയ്ക്ക് ചുമതലകൾ നിഷ്കർഷിച്ചിട്ടുണ്ട്. ആലോച്ച ദുരീകരണ നടപടികൾ ഏറ്റട്ടുക്കാൻ സാങ്കേതിക സഹായം ഉൾപ്പെടെയുള്ള ശേഷി മുകളിൽ വിവരിച്ച വിവിധ സ്ഥാപനങ്ങൾക്ക് ഉണ്ടാക്കാൻ മനസ്സിലാക്കാൻ സാധിക്കുന്നത്.

8.4 ഓരോ പ്രവർത്തനത്തിനും ആവശ്യമായ അനുയോജ്യ സമയക്രമം

പൊതുആവശ്യത്തിന് വേണ്ടിയുള്ള ഭൂമിയേറ്റട്ടുകലിൽ പുനരധിവാസ -പുനഃസ്ഥാപന പാക്കേജീനെ ബാധിത സമൂഹത്തിനുണ്ടാകുന്ന പ്രത്യക്ഷ ആലോച്ചക്കുള്ള ദുരീകരണ നടപടികളായി കാണാവുന്നതാണ്. ഇതിന് നിയമം/ ചട്ടങ്ങളിൽ തന്നെ സമയക്രമം പരാമർശിക്കുകയും ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. എന്നാൽ നിർദ്ദിഷ്ട ഭൂമിയേറ്റട്ടുകലിൽ പഠന സംഘത്തിന് പൊതുആവശ്യക്കര ഖോദ്യപ്പെട്ടിട്ടില്ല.

അദ്ദോയം 9

സാമുഹിക പ്രത്യാജലാത നിർവ്വഹണ പദ്ധതി ബഡ്ജറ്റും,

ലഭ്യകരണത്തിനുള്ള ധനസഹായ പദ്ധതിയും

പൊതു ആവശ്യം സാക്ഷാത്കരിക്കുന്ന ഒരു പദ്ധതിയ്ക്ക് വേണ്ടി ഭൂമി പൊന്നും വിലക്കെടുക്കുന്നതിനാവശ്യമായ ചെലവിനോടൊപ്പം ബാധിത കുടുംബങ്ങൾക്കുണ്ടാകുന്ന ആല്പാതങ്ങൾ ദുരീകരിക്കുന്നതിന് നിയമ /നയ രൂപീകരണ പ്രകാരമുള്ള നടപടികളുമായി ബന്ധപ്പെട്ട മുഴുവൻ ചെലവുകളും അർത്ഥനാഡികാരി/ബൈവലപ്പർ തന്നെ വഹിക്കേണ്ടതുണ്ട്. ബൈവലപ്പർ തയ്യാറാക്കുന്ന വിശദമായ പദ്ധതി റിപ്പോർട്ടിൽ ഈ വിഷയവും പരിഗണിക്കുകയെന്നതാണ് സാധാരണയായി നിലനിൽക്കുന്ന സാഹചര്യമെന്ന് വിലയിരുത്തുന്നുണ്ട്.

9.1 പുനരധിവാസ - പുനഃസ്ഥാപന ചെലവുകൾ

പൊതു ആവശ്യം സാക്ഷാത്കരിക്കുന്ന ഒരു പദ്ധതിയ്ക്ക് വേണ്ടി ഭൂമി ഏറ്റുടുക്കുന്ന സന്ദർഭങ്ങളിലെല്ലാം വിവിധ സ്വഭാവത്തിലുള്ള നഷ്ടപ്പെടലുകളാണ് ബാധിത സമൂഹത്തിന് ഉണ്ടാകുന്നത്. ഭൂമി നഷ്ടപ്പെടുക, ഭൂമിയും പാർപ്പിടവും ഭാഗികമായോ പുർണ്ണമായോ നഷ്ടപ്പെടുക, ഭൂമിയും തൊഴിൽ സ്ഥാപനവും നഷ്ടപ്പെടുക, ഭൂമിയും വാടകകൾ നൽകിയിട്ടുള്ള പാർപ്പിട/കച്ചവട ഉപയോഗത്തിലുള്ള കെട്ടിടവും നഷ്ടപ്പെടുക, കൂഷി സ്ഥലം നഷ്ടപ്പെടുക, പൊതുസ്ഥലങ്ങളിൽ നടത്തി വരുന്ന തൊഴിൽ സംരംഭ നഷ്ടപ്പെടുക തുടങ്ങിയവ ഇവയിൽ പ്രധാനപ്പെട്ടവ യാണ്. പുനരധിവാസ-പുനഃസ്ഥാപന പാക്കേജ് രണ്ടാം പട്ടികയായി നിയമത്തിൽ തന്നെ പ്രതിപാദിച്ചിട്ടുണ്ട്. കൂടുതൽ ആനുകൂല്യങ്ങൾ ഇക്കാര്യത്തിൽ പ്രദാനം ചെയ്ത കോൺ സംസ്ഥാന സർക്കാർ ഒരുന്നയ രൂപീകരണവും നടത്തിയിട്ടുണ്ട്.

അലൈൻമെന്റിനകത്ത് വരുന്ന സ്വകാര്യ ഭൂവിഭാഗങ്ങൾ ആർ വ്യക്തികളുടെ/സ്ഥാപനത്തിന്റെ കൈവശത്തിലും ഉടമസ്ഥതയിലുമാണെന്നാണ് മനസ്സിലാക്കാൻ കഴിഞ്ഞിട്ടുള്ളത്. ഇവയിലെ മുന്ന് ഭൂവിഭാഗങ്ങളിൽ സ്ഥിതിചെയ്യുന്ന പാർപ്പിടകെട്ടിടങ്ങളേയും ഒരു ചുറ്റുമതിലിനേയും ദോഷകരമായി ബാധിക്കുന്ന സാഹചര്യമുണ്ട്. മറ്റ് രണ്ടാം യാതൊരു തരത്തിലുള്ള ചമയങ്ങളിലാത്തതും കൂഷിചെയ്യാതെ ഒഴിഞ്ഞ് കിടക്കുന്നവയാണെന്നുണ്ട്. ലിഫ്റ്റിംഗ് സൗകര്യമുള്ള പാലത്തിന്റെ ആവശ്യത്തിനായി ഇലക്ട്രിക് റൂം സമീപത്തുള്ള കേഷത്രേം വക ഭൂമിയിൽ ബൈവലപ്പർ നിർമ്മിച്ചിട്ടുള്ളതായി കാണുന്നുണ്ട്. നാല് കൂടുംബങ്ങളെ കൂടിയോഴിപ്പിക്കുന്ന തരത്തിൽ പുർണ്ണമായി ബാധിക്കുന്ന/ദോഷപ്പെടുത്തുന്ന സ്ഥിതി വിശ്രേഷം പദ്ധതി സൃഷ്ടിക്കുന്ന ശുരൂതര സാമുഹിക ആല്പാതമായി തന്നെ പഠന സംഘം വിലയിരുത്തുന്നുണ്ട്.

പ്രദേശവാസികൾ ആരും ആവശ്യപ്പെടുന്ന ഒരു വികസന പദ്ധതിയായി ഇതിനെ കാണാൻ പഠന സംഘത്തിന് കഴിയുന്നില്ല. കേഷത്രത്തിന്റെ മാത്രം ആവശ്യമായതിനാൽ സർക്കാർ ചെലവിൽ ഈ പദ്ധതി ഏറ്റുടുക്കേണ്ട കാര്യമില്ലയെന്നാണ് പൊതുവേ നിരീക്ഷിക്കാൻ കഴിഞ്ഞിട്ടുള്ളത്. സ്റ്റീൽ ലാറ്റീസ് പാലവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട ഇലക്ട്രിക് റൂം നിർമ്മിച്ചിട്ടുള്ള കേഷത്രേം വക ഭൂമി സർക്കാർ ഏറ്റുടുക്കുന്നതിൽ പൊതുആവശ്യകത ഉണ്ടെന്ന് നിരീക്ഷിക്കാൻ കഴിയുന്നുണ്ട്. എന്നാൽ ഈ

ഭൂവിഭാഗത്തെ ഏറ്റുകൂടുതിനുവേണ്ടിയുള്ള അപേക്ഷ ഡെവലപ്പർ ജില്ലാക്കൗൺസിൽ കൊടുത്തിട്ടില്ലായെന്നും കാണുന്നുണ്ട്.

9.2 വാർഷിക ബഡ്ജറ്റും പ്രവർത്തന പദ്ധതിയും

ഭൂമി ഏറ്റുകൂടുതിനുള്ള ചെലവിനോടൊപ്പം സാമൂഹിക പ്രത്യാജ്ഞാത ആരീകരണ പ്രവർത്തനങ്ങൾ നടപ്പിലാക്കുന്നതിനുള്ള ചെലവും ഡെവലപ്പർ തന്നെ യാണ് വഹിക്കേണ്ടി വരുന്നത്. ഇതിലേയ്ക്കാവശ്യമായ ഫണ്ട് ലഭ്യമാണോ തുടങ്ങി പഠന സംഘം ആവശ്യപ്പെട്ടിരുന്ന വിവരങ്ങളൊന്നും തന്നെ ഡെവലപ്പർ നിന്ന് അറിയാൻ കഴിഞ്ഞിട്ടില്ല.

9.3 ഇന്നു തിരിച്ചുള്ള സാമ്പത്തിക ദ്രോതര്യ്യ്

ഈ തരത്തിലുള്ള വിവരങ്ങൾ ഡെവലപ്പർ നിർവ്വഹണ പദ്ധതി ലഭ്യമായിട്ടില്ല.

അഭ്യാസം 10

സാമൂഹിക പ്രത്യാജ്ഞാത നിർവ്വഹണ പദ്ധതി

മേൽനോട്ടവും വിലയിരുത്തലും

ഏറ്റുകൂടുന്ന ഭൂമിയുടെ ഉപയോഗം/ ഉദ്ദേശം, വിസ്തൃതി, സവിശേഷതകൾ തുടങ്ങിയ ഘടകങ്ങളെ അടിസ്ഥാനപ്പെടുത്തി, പൊതു ആവശ്യത്തിനായി ഭൂമി ഏറ്റുകൂടുന്ന നടപടികൾക്കായി അധികാര സ്ഥാനങ്ങളെ നിശ്ചയിച്ചിട്ടുണ്ട്. ബാധിത സമൂഹത്തിലുണ്ടാകുന്ന വിവിധതരം ആളാത്തങ്ങൾ ആരീകരിക്കുന്നതിനുള്ള പ്രധാന ആശാസ നടപടികളായ പുനരധിവാസവും - പുനഃസ്ഥാപനവും പ്രാവർത്തികമാക്കുന്നതിന് ഉത്തരവാദികളായ അധികാര സ്ഥാനങ്ങളേയും പരാതി പരിഹാര അതോറിറ്റികളേയും നിയമത്തിൽ തന്നെ വിവക്ഷിക്കുന്നുണ്ട്.

43-ാം വകുപ്പ് അനുസരിച്ച് നിശ്ചിത പദവിയിലുള്ള ഒരു ഓഫീസരെ പുനരധിവാസത്തിനും പുനഃസ്ഥാപനത്തിനുമുള്ള അഡ്മിനിസ്ട്രേറ്റീവായി നിയമിക്കേണ്ടതുണ്ട്. കൂടാതെ 44-ാം വകുപ്പ് പ്രകാരം പുനരധിവാസത്തിനും പുനഃസ്ഥാപനത്തിനുമായിട്ടുള്ള കമ്മീഷൻറ എന്ന പദവിയിൽ മറ്റാരു ഓഫീസരെ കൂടി നിയമിക്കേണ്ടതുണ്ട്. ഇതനുസരിച്ച് സംസ്ഥാനത്ത് ലാൻഡ് റവന്യൂ കമ്മീഷൻറെ പുനരധിവാസ-പുനഃസ്ഥാപന കമ്മീഷൻറായും, ലാൻഡ് അക്കാദമിക്കൾ ഡെപ്പുട്ടി കളക്ടറിനെ അതാർ ജില്ലകളുമായി ബന്ധപ്പെട്ട അഡ്മിനിസ്ട്രേറ്റീവായും സർക്കാർ നിയമിക്കുകയും ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. ടി അധികാരസ്ഥാനങ്ങൾക്കാണ് പുനരധിവാസ-പുനഃസ്ഥാപന പാക്കേജേ കുറുമറ്റ രീതിയിലും സമയബന്ധിതമായും പ്രാവർത്തികമാക്കേണ്ടതിന്റെ ഉത്തരവാദിത്വം നിയമം നൽകിയിട്ടുള്ളത്. ജില്ലാക്കളക്ടറിനും, പൊന്തുംവില ഓഫീസർക്കും ഇക്കാര്യത്തിൽ ചുമതലകൾ നിർവ്വഹിയ്ക്കാനുണ്ടെന്നും ബോർഡപ്പെടുന്നുണ്ട്.

കൂടാതെ 100 ഏക്കരോ അതിൽ കുടുതലോ ഭൂമി ഏറ്റുകേണ്ടിവരുന്ന കേസുകളിൽ പുനരധിവാസ-പുനഃസ്ഥാപന നടപടികളുടെ മേൽ നോട്ടത്തിനായി ജില്ലാ കളക്ടറുടെ അഭ്യക്ഷതയിൽ പ്രോജക്ട് അടിസ്ഥാനത്തിൽ ഒരു കമ്മറ്റി രൂപീകരിക്കേണ്ടതുണ്ടെന്ന് 45-ാം വകുപ്പിൽ അനുശാസിക്കുന്നുണ്ട്. ഇതിന് പുറമേ ദേശിയ, അന്തർ സംസ്ഥാന പദ്ധതികൾക്കായി ഭൂമി ഏറ്റുകൂടുതുമായി ബന്ധപ്പെട്ടിരിക്കുന്നുണ്ട്.

വിഷയത്തിൽ ആവശ്യമാണെന്ന് തോന്തുനപക്ഷം കേന്ദ്ര സർക്കാരിന്, പുനരധി വാസ പുനഃസ്ഥാപന നടപടികൾ അവലോകനം നടത്തുന്നതിനും മേൽ നോട്ടത്തിനുമായി ഒരു ദേശീയ മോൺറ്ററിംഗ് കമ്മറ്റി രൂപീകരിക്കാമെന്ന് സെക്ഷൻ 48 -ൽ പ്രതിപാദിച്ചിട്ടുണ്ട്. സെക്ഷൻ 50-ലെ വ്യവസ്ഥകൾ പ്രകാരം പുനരധിവാസത്തിനും പുനഃസ്ഥാപനത്തിനുമുള്ള പ്രത്യേക സ്കീമിന്റേയോ / ഫാനിന്റേയോ നടപ്പിലാക്കൽ അവലോകനം ചെയ്യുന്നതിനും, മേൽനോട്ടത്തിനുമായി സംസ്ഥാന മോൺറ്ററിംഗ് കമ്മറ്റികൾ സർക്കാർ രൂപം നൽകേണ്ടതുണ്ട്. ഇവയ്ക്കു പുറമേ ഭൂമി ഏറ്റൊക്കൽ, നഷ്ടപരിഹാരം നൽകൽ, പുനരധിവാസ- പുനഃസ്ഥാപനം എന്നിവയുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് ഉണ്ടാകുന്ന തർക്കങ്ങൾ വേഗത്തിൽ പരിഹരിക്കൽ എന്നിവയ്ക്ക് വേണ്ടി, “ഭൂമി ഏറ്റൊക്കലെലിനും പുനരധിവാസത്തിനും പുനഃസ്ഥാപനത്തിനുമുള്ള അതോ റിട്ടി” എന്നറിയപ്പെട്ടുന്ന ഒന്നോ അതിലധികമോ അധികാര കേന്ദ്രങ്ങളെ, വിജ്ഞാ പനം മുഖേന രൂപം നൽകാവുന്നതാണെന്ന് സെക്ഷൻ 51-ൽ നിർദ്ദേശിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു.

മുകളിൽ വിവരിച്ച സംവിധാനങ്ങൾ പ്രകാരം ബാധിത / കുടിയിരിക്കപ്പെട്ടുന്ന സമു ഹത്തിന്റെ എല്ലാവിധ ആശങ്കകൾക്കും ആല്ലാതങ്ങൾക്കും പരിഹാര മാർഗ്ഗങ്ങളും അവ പ്രാവർത്തികമാക്കുന്ന കാര്യത്തിൽ മേൽനോട്ടം വഹിക്കുന്നതിന് നന്നിലധികം അധികാരകേന്ദ്രങ്ങൾ പ്രവർത്തിക്കുന്നുണ്ടെന്ന് കാണേണ്ടി വരുന്നുണ്ട്.

10.1 നിരീക്ഷണവും, മുല്യനിർണ്ണയവും-പ്രധാന സുചികകൾ

ബാധിത കുടുംബങ്ങൾക്കുണ്ടാകുന്ന ആല്ലാതങ്ങൾക്കുള്ള ദുരീകരണ പ്രവർത്തനങ്ങളായ പുനരധിവാസ-പുനഃസ്ഥാപന പാക്കേജും സമയ ബന്ധിതമായി പ്രാവർത്തികമാക്കേണ്ടതിന്റെ ഉത്തരവാദിത്വം വിവിധ അധികാര സ്ഥാനങ്ങളായ പൊന്തുംവില ആഫീസർ, അഡ്മിനിസ്ട്രേറ്റീവ്, ജില്ലാകളക്കാർ, കമ്മീഷണർ തുടങ്ങിയവർിൽ നിക്ഷിപ്തമാണെന്ന് നിയമം വിവക്ഷിക്കുന്നത്. തുടർച്ചയായ നിരീക്ഷണ- മുല്യനിർണ്ണയ പ്രക്രിയയിലൂടെ ടി അധികാര സ്ഥാനങ്ങളും മുൻ വണ്ഡികയിൽ വിവരിച്ചത് പ്രകാരമുള്ള വിവിധ അതോറിറ്റികളും കൂടി ചേരുന്ന് ആശാസ നടപടികൾ കൂറ്റമറ്റ രീതിയിൽ പ്രാവർത്തികമാക്കാവുന്നതാണെന്നും ബോധ്യപ്പെട്ടുന്നുണ്ട്.

10.2 റിപ്പോർട്ടിംഗ് സംവിധാനവും നിരീക്ഷണ കർത്തവ്യങ്ങളും

ഭൂമി ഏറ്റൊക്കൽ അധികാരി (ലാൻഡ് അക്വിസിഷൻ ഓഫീസർ), ഡെവലപ്പർ (അർത്ഥനാഡികാരി), തദ്ദേശ സ്വയം ഭരണ സ്ഥാപനത്തിലെ തെരഞ്ഞെടുക്കപ്പെട്ട പ്രതിനിധികൾ എന്നിവരാണ് ബാധിത പ്രദേശവും പുനഃസ്ഥാപന പ്രദേശവുമായി നേരിട്ട് ബന്ധപ്പെടേണ്ടി വരുന്നത്. അതിനാൽ ഈ വിഷയത്തിൽ പ്രദേശത്തുണ്ടാകുന്ന ചെറിയ ഒരു ചലനം പോലും മനസ്സിലാക്കി ബന്ധപ്പെട്ടവരെ അറിയിയ്ക്കാനുള്ള അവസരം ലഭിക്കുന്നത് ഇവർക്കാണെന്ന് കാണേണ്ടി വരുന്നുണ്ട്. നിരീക്ഷണ കർത്തവ്യങ്ങൾക്കായി വിവിധ അതോറിറ്റി / അധികാര സ്ഥാപനങ്ങൾക്ക് നിയമത്തിൽ ഉത്തരവാദിത്വം നൽകിയിട്ടുള്ളതും അത് സംബന്ധിച്ച് ഈ അദ്യയത്തിന്റെ ആരംഭത്തിൽ തന്നെ വിവരിച്ചിട്ടുള്ളതുമാണ്.

അമ്പുകയം 11

ചെലവുകളുടേയും നേടങ്ങളുടേയും വിശകലനവും ഭൂമി ഓരോടുക്കുന്നത് സംബന്ധിച്ച് ശുപാർശയും

നിയമത്തിലും ചട്ടങ്ങളിലും പ്രതിപാദിക്കുന്നതു പോലെ, പഠന സംഘം പദ്ധതി പ്രവേശം സന്ദർശിച്ചും തൽപ്പര കക്ഷികളുമായി സംവദിച്ചും വിവരാധിഷ്ടിത അഭിമുഖങ്ങളിൽ ഏർപ്പെട്ട് കൊണ്ടും ഗുണപരവും പരിമാണപരവുമായ വിവരങ്ങളുടെ ഒരു സജ്ജത്തെയം തന്നെ ശേഖരിച്ചിരുന്നു. സമഗ്രവും ഉദ്ദേശാധിഷ്ടിതവുമായ രീതിയിൽ പ്രസ്തുത വിവരങ്ങളെ അപഗ്രഡിച്ചാണ് പഠന റിഫ്രാർട്ട് തയ്യാറാക്കുന്നത്. മറ്റ് വിഷയങ്ങളോടൊപ്പം തന്നെ പഠന സംഘം ഗൗരവമായി പരിഗണിച്ചിരുന്ന സംഗതികളും നിരീക്ഷണങ്ങളും കൂടുതലയ്ക്കായി താഴെ വിവരിക്കുന്നു.

1. ഏറ്റവുംകാൻ ശുപാർശ ചെയ്തിട്ടുള്ള ഭൂമി പൊതു ആവശ്യം നിറവേറ്റാൻ ഉപയോഗത്തിലുണ്ടോ?
  2. പൊതു ആവശ്യത്തിനുവേണ്ട ഏറ്റവും കുറഞ്ഞ വിസ്തീർണ്ണം ഭൂമിയാണോ ഏറ്റവുംകാൻ ശുപാർശ ചെയ്യേണ്ടതുള്ളത്?
  3. പദ്ധതിയ്ക്ക് വേണ്ടി ഇതര സ്ഥലങ്ങൾ പരിഗണിക്കുകയും അവ ഉപയോക്തമല്ലായെന്ന് കണക്കത്തുകയും ചെയ്തിരുന്നോ?
  4. പദ്ധതി കൊണ്ടുള്ള മൊത്തം നേട്ടങ്ങൾ, സ്ഥാനഭ്യർഷ്ണം സംഭവിക്കുന്ന കുടുംബങ്ങളുടെ എണ്ണവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട പ്രത്യാധാതങ്ങളേയും ചെലവിനേയും മറിക്ക കമ്പനുണ്ടോ?
  5. ഏതെങ്കിലും പൊതുസ്ഥലമോ, ഉപയോഗിക്കാതെ കിടക്കുന്ന സ്ഥലമോ പദ്ധതിക്ക് ഉപയോഗപ്പെടുത്താനുള്ള സാധ്യതയും അപ്രകാരത്തിലുള്ള ഭൂമി ദൈവലപ്പിടുക കൈവശത്തിലാണോയെന്ന വസ്തുതയും?

ഈ വിഷയങ്ങളിൽ പന്ത് സംഘം എത്തി ചേർന്നിരുന്ന നിരീക്ഷണങ്ങളും അഭിപ്രായങ്ങളും മുൻ അല്പാധിക്യങ്ങളിലെ ബന്ധപ്പെട്ട ഭാഗങ്ങളിൽ വിശദമായി തന്നെ വിവരിച്ചിട്ടുണ്ട്. അവയുടെ സംഗ്രഹം താഴെ ചേർക്കുന്നു.

ക്രമനമ്പം-1

പാർപ്പിതി പുത്തനാറിന്റെ തെക്കേ കരയിൽ സ്ഥിതി ചെയ്യുന്ന പൊതു രോധിൽ നിന്ന് ക്ഷേത്രത്വക്ക് രോധിലേക്ക് വളയുന്ന ഭാഗത്ത് വീതി കൂട്ടി ക്ഷേത്ര ത്തിലേക്കുള്ള വലിയ വാഹനങ്ങളുടെ ധാര സുവക്രമാക്കുന്നതിനാണ് നിർദ്ദിഷ്ട ഭൂമിയേറ്റുകലിലൂടെ പ്രധാനമായും ഉദ്ഘേശിച്ചിട്ടുള്ളതെന്നാണ് ദൈവലപ്പുരുട്ട് പ്രതിനിധിയിൽ നിന്ന് പൊതു ചർച്ച വേളയിൽ മനസ്സിലാക്കാൻ കഴിഞ്ഞിരുന്നത്.

കേൾത്തിരുന്ന് ഉടമസ്ഥതയിലുള്ളതും അവർ നിർമ്മിച്ചിട്ടുള്ളതുമായ രോധിലാണ് പുഴയ്ക്ക് കുറുകെ സ്ഥിൽ ലാറ്റിസ് പാലം നിർമ്മിച്ചിട്ടുള്ളതെന്ന് കാണുന്നു. ഇപകാരം നിർമ്മിച്ചിട്ടുള്ള പാലത്തിന്റെയോ, പാലത്തിന് അനുബന്ധമായ ബുംബാരിയർ നിർമ്മിക്കുന്നത് മുഖ്യമായോ പാർപ്പതി പുത്തനാറിന്റെ തീരത്ത് കൂടിയുള്ള രോധിലെ വാഹനങ്ങാത്യക്ക് ഏതെങ്കിലും തരത്തിലുള്ള തടസ്സങ്ങൾ/ബുലിമുട്ടുകൾ ഉണ്ടാകുമെന്ന് പഠന സംഘമേ പ്രദേശ വാസികളേം നിരീക്ഷിക്കുന്നില്ല. കേൾത്രം വക രോധിനെ വീതി കൂട്ടി കേൾത്തിലേക്കുള്ള വലിയ വാഹനങ്ങളുടെ

യാതെ ഏഴുപ്പമാക്കുന്ന പ്രസ്തുത പദ്ധതി കൊണ്ട് പ്രവേശവാസികൾക്ക് ആർക്കും തന്നെ യാതൊരു പ്രയോജനവും ലഭിക്കുന്നില്ലായെന്നത് വസ്തുതയായി തന്നെ നില നിൽക്കുന്നുണ്ട്. ഈ സംഗതികൾ പരിഗണിയ്ക്കുവോൾ രോൾ വികസനത്തിന് വേണ്ടി ഇപ്പോൾ ഏറ്റുകൊണ്ട് ശുപാർശ ചെയ്തിട്ടുള്ള ഭൂമിയേറ്റുകലിൽ പൊതു ആവശ്യം അന്തർലീനമാണെന്ന് പഠന സംഘം നിരീക്ഷിക്കുന്നില്ല. എന്നാൽ ലിഫ്റ്റിംഗ് സൗകര്യമുള്ള പാലത്തിന്റെ പ്രവർത്തനവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് നിർമ്മിച്ചിട്ടുള്ള ഇലക്ട്രിക് റൂം സ്ഥിതി ചെയ്യുന്ന കേഷ്ട്രം വക ഭൂവിഭാഗം ഏറ്റുകേണ്ടതായിട്ടുണ്ട്. എന്നാൽ ഈത് ഏറ്റുക്കണ്ണമെന്നുള്ള ശുപാർശ ഡെവലപ്പർ സമർപ്പിച്ചിട്ടുള്ളതായും കാണുന്നില്ല.

ക്രമനമ്പ-2

ഒരു പൊതു ആവശ്യത്തിനാണ് ഭൂമിയേറ്റുക്കൽ ശുപാർശ സമർപ്പിച്ചിരിക്കുന്നതെന്ന് ബോധ്യമാകാത്തതുകൊണ്ട് തന്നെ പദ്ധതിയ്ക്ക് വേണ്ടി ശുപാർശ ചെയ്തിരിക്കുന്ന ഭൂമിയുടെ വിസ്തീർണ്ണം ഏറ്റവും കുറഞ്ഞ അളവിലാണോയെന്ന നിയമം അനുശാസിക്കുന്ന സംഗതിയുടെ പരിശോധനക്ക് വലിയ പ്രശ്നത്തിയുണ്ടെന്ന് പഠനസംഘം വിലയിരുത്തുന്നില്ല.

സാധാരണയായി രണ്ട് രോധുകൾ സംഗമിക്കുന്ന ഭാഗത്ത് വാഹനങ്ങൾ തിരിഞ്ഞ പോകുന്നതിന് സഹായകരമായി രീതിയിൽ ബൈൽ മാത്രമുകൾ നിർമ്മിക്കുന്നത്. ഈതിന് വേണ്ടി വള്ള് വരുന്ന ഭാഗത്ത് ഒരുവശങ്ങളിൽ നിന്നും ത്രികോണാകൃതിയിൽ ഭൂമിയേറ്റുത്ത് കൊണ്ടാണ് അവ യാമാർത്ഥ്യമാക്കാറുള്ളത്. എന്നാൽ കേഷ്ട്രം വക രോധിന്റെ ഒരുവശത്തും സ്ഥിതിചെയ്യുന്ന ദീർഘ ചതുരാകൃതിയുള്ള ഭൂവിഭാഗങ്ങൾ പുർണ്ണമായും ഏറ്റുകൂട്ടണമെന്ന തരത്തിലാണ് നിലവിൽ കല്ലുകൾ സ്ഥാപിച്ചിട്ടുള്ളത്. അർത്ഥമനാപത്രത്തിൽ സുചിപ്പിച്ചിട്ടുള്ള ഭൂമി വിവരങ്ങളുമായി ഈതിന് കൂടുതലില്ലായെന്നും കാണാൻ കഴിഞ്ഞിട്ടുണ്ട്. അതുരത്തിൽ ഏറ്റുകൊണ്ട് ശുപാർശ ചെയ്തിട്ടുള്ള ഭൂമിയുടെ അളവിനെ സംബന്ധിച്ചും നിയമത്തിലെ വ്യവസ്ഥയുമായി പൊരുത്തം ഇല്ലായെന്നാണ് പഠന സംഘത്തിന് നിരീക്ഷിക്കേണ്ടി വന്നിട്ടുള്ളത്.

ക്രമനമ്പ-3

ഡെവലപ്പർ ശുപാർശ ചെയ്തിരിക്കുന്ന ഭൂമിയേറ്റുക്കൽ മുഖ്യമായുള്ള രോധ് വികസനത്തിന് ഉൾനാടൻ ജലഗതാഗത സംവിധാനമായോ, കരിയ്ക്കെക്കം പ്രവേശാത്ത് നിർമ്മിച്ചിട്ടുള്ള സ്റ്റീൽ ലാറ്റീസ് പാലവുമായോ യാതൊരു ബന്ധവും കാണുന്നില്ല. കരിയ്ക്കെക്കം കേഷ്ട്രത്തിലേക്കുള്ള സ്വകാര്യ രോധിന്റെ വികസനത്തിനാണ് ഈ ഭൂമിയേറ്റുകൂന്നതെന്നതാണ് പ്രത്യക്ഷത്തിൽ മനസ്സിലാക്കുന്നത്. ഈ രോധിന്റെ വികസനം കേഷ്ട്രത്തിന്റെ മാത്രം ആവശ്യം/നേട്ടമായതിനാൽ സർക്കാർ ഭൂമിയേറ്റുകൂന്നതിന്റെ ഓചിത്യം പഠന സംഘത്തിന് നിഷ്പക്ഷമായി മനസ്സിലാക്കാൻ കഴിഞ്ഞിട്ടില്ല/വിശദീകരിക്കാൻ ഡെവലപ്പർക്ക് കഴിഞ്ഞിട്ടില്ല. അതുകൊണ്ട് തന്നെ രോധുവികസനമെന്ന ഈ പദ്ധതിയ്ക്ക് വേണ്ടിയുള്ള ഇതര സ്ഥലങ്ങളുടെ പരിശോധന യ്ക്ക്/പരിഗണനയ്ക്ക് യാതൊരു പ്രസക്തിയുമില്ലായെന്നാണ് പഠന സംഘം നിരീക്ഷിച്ചിട്ടുള്ളത്.

ക്രമനമ്പർ-4

നാല് കുടുംബങ്ങളെ കുടിയോഴിപ്പിക്കുന്ന തരത്തിലുള്ള ശുരൂതരമായ ആഘാതങ്ങളാണ് ശുപാർശ ചെയ്തിട്ടുള്ള ഭൂമിയേറ്റടുക്കൽ പ്രദേശത്ത് സൃഷ്ടി കുന്നത്. പാർവ്വതി പുത്തനാറിന്റെ തീരത്ത് കുടി കടന്നപോകുന്ന ഉദ്ദേശം 08 മീറ്റർ വീതിയിലുള്ള പൊതു രോധിൽ നിന്ന് കേഷ്ട്രത്തിലെ വക്ക് രോധിലേക്ക് തിരിയുന്ന ഭാഗത്ത് കേഷ്ട്രത്തിലേക്കുള്ള വലിയ വാഹനങ്ങളുടെ സഞ്ചാരം എല്ലുപ്പമാകുന്നതിനുള്ള വീതി കുടക്കൽ പദ്ധതിയെ പ്രദേശവാസികൾ ആരും തന്നെ സ്വാഗതം ചെയ്യുന്ന സാഹചര്യമില്ല. ഈത് പ്രദേശവാസികൾക്ക് യാതൊരു തരത്തിലുള്ള പ്രയോജനങ്ങളും നൽകുന്നില്ലായെന്നതും കേഷ്ട്രത്തിലേക്ക് വരുന്ന വലിയ വാഹനങ്ങളുടെ യാത്ര സുഗമമാകുന്ന വിഷയം മാത്രമായതിനാൽ ഇതിൽ പൊതു ആവശ്യം അന്തർലീനമില്ലായെന്നുമാണ് നിരീക്ഷിക്കാൻ കഴിഞ്ഞിട്ടുള്ളത്. പൊതുഗതാഗത ത്തിന്റെ ഭാഗമായിട്ടുള്ള ബസുകൾ പോലും വരെ വളരെക്കാലമായി ഈ രോധി ലും സഞ്ചരിച്ച് കേഷ്ട്രത്താക്കണ്ണത്തിലുണ്ടാക്കുന്നതും കരിയ്ക്കുകും പ്രദേശത്ത് റൂട്ടിൽ ലാറ്റീസ് പാലം നിർമ്മിച്ചതുകൊണ്ടോ, അതിന്റെ അഗ്രങ്ങളിൽ ബും ബാരിയർ നിർമ്മിക്കുന്നത് മുഖേനയോ പ്രസ്തുത രോധിലുടെയുള്ള വാഹന ഗതാഗതത്തിന് യാതൊരു തടസ്സവും പുതിയതായി അവിടെ സൃഷ്ടിക്കുന്നതായി പഠന സംഘത്തിന് കാണാൻ കഴിഞ്ഞിട്ടില്ല അമൈവാ ഡെവലപ്പർക്ക് രേഖാമുലം വിശദീകരിക്കാൻ കഴിഞ്ഞിട്ടില്ല.

ഇപ്രകാരം നിർദ്ദിഷ്ട ഭൂമിയേറ്റടുക്കൽ മുഖേന പ്രദേശത്ത് ഉണ്ടാകുന്ന ശുരൂതരമായ ആഘാതങ്ങളെ പദ്ധതി മുഖേന പ്രദേശ വാസികൾക്ക് ലഭിക്കാവുന്ന പ്രയോജനവുമായി താരതമ്യം ചെയ്യുന്നോൾ, ആഘാതങ്ങളാണ് മുന്നിട്ട് നിൽക്കുന്നതെന്നും, പദ്ധതി കൊണ്ട് ബാധിത സമൂഹത്തിന് ഒരു പ്രയോജനവുമില്ലാത്തതിനാൽ ബാധിത സമൂഹത്തിനുണ്ടാകുന്ന ആഘാതങ്ങളെ ദുരീകരിക്കുന്നതിന് പദ്ധതി അൽപ്പം പോലും സഹായമാകുന്നില്ല/കാരണമാകുന്നില്ലായെന്നുമാണ് നിരീക്ഷിക്കാൻ കഴിഞ്ഞിട്ടുള്ളത്.

ക്രമനമ്പർ-5

നിർദ്ദിഷ്ട ഭൂമിയേറ്റടുക്കൽ ശുപാർശയിൽ ഒരു പൊതു ആവശ്യം കണ്ണെത്താൻ കഴിഞ്ഞിട്ടില്ല. അതുകൊണ്ട് തന്നെ ഇതിലേക്ക് വേണ്ടി ഏതെങ്കിലും പൊതു സ്ഥലമോ ഉപയോഗിക്കാതെ കിടക്കുന്ന സ്ഥലമോ ഉപയോഗപ്പെടുത്താനുള്ള സാധ്യതയും അപ്രകാരമുള്ള ഭൂമി ഡെവലപ്പറുടെ കൈവശത്തിലാണോ എന്ന സംഗതിയുടെ പരിശോധനയ്ക്കും യാതൊരു പ്രസക്തിയും കാണുന്നില്ല. കേഷ്ട്രത്തിലെ വക്ക് കുടുംബ വിഷയമായതിനാൽ ഈത് പ്രദേശവാസികൾക്കാർക്കും പ്രയോജനം ചെയ്യുന്ന ഒരു പദ്ധതിയായി കാണാൻ കഴിഞ്ഞിട്ടില്ലായെന്നതാണ് പ്രധാന വിഷയമായി നിലനിൽക്കുന്നത്.

അഭിപ്രായം/ശുപാർശ

പാർപ്പതീ പുത്തനാറിലുടെ ജലഗതാഗതം ഒരുക്കുന്നതിനായിട്ടാണ് കേഷ്ട്രേം വക രോധിൽ പുഴയ്ക്ക് കുറുകെ ഉണ്ടായിരുന്ന ഇരുവ്വ് പാലത്തെ കേഷ്ട്രേം ട്രസ്റ്റിനെ കൊണ്ട് തന്ന പൊളിച്ച് മാറ്റി സർക്കാർ ചെലവിൽ സ്ഥിൽ ലാറ്റീസ് പാലം നിർമ്മിച്ചിട്ടുള്ളതെന്ന് കാണേണ്ടിവരുന്നു എൻ. എന്നാൽ പൊതു രോധിൽ നിന്ന് കേഷ്ട്രേം വക രോധിലേക്ക് തിരിയുന്ന ഭാഗത്ത് കേഷ്ട്രത്തിലേക്കുള്ള വലിയ വാഹനങ്ങളുടെ യാത്ര എളുപ്പമാക്കുന്നതിന് ബൈൽ മാത്രമുകൾ നിർമ്മിക്കുവാനുള്ള ഭൂമിയേറ്റുകലിൽ പൊതു ആവശ്യകത ബോധ്യപ്പെടാൻ കഴിഞ്ഞിട്ടില്ല.

പ്രദേശവാസികളാരും ആവശ്യപ്പെട്ടിരുന്ന ഒരു വികസന പദ്ധതിയായി ഇതിനെ കാണാൻ പഠന സംഘത്തിന് കഴിഞ്ഞിട്ടില്ല. കേഷ്ട്രത്തിലേക്ക് എത്തുന്ന വാഹനങ്ങൾക്ക് എളുപ്പത്തിൽ വളഞ്ഞുപോകുന്നതിനും, പാർക്ക് ചെയ്യുന്നതിനുമാണ് ഇതിലുടെ ലക്ഷ്യമിടുന്നതെന്നാണ് സമീപ വാസികൾ അറിയിച്ചിട്ടുള്ളത്. കേഷ്ട്ര ഭാരവാഹികൾ ഏറ്റുകേണ്ട നിർദ്ദിഷ്ട രോധ് വികസനത്തിന് പാർപ്പതീ പുത്തനാറിന്റെ വികസനവുമായോ, അവിടെ നിർമ്മിച്ചിട്ടുള്ള സ്ഥിൽ ലാറ്റീസ് പാലത്തിന്റെ നിർമ്മാണവുമായോ ഏതെങ്കിലും തരത്തിൽ ബന്ധം വരുന്നതായി മനസ്സിലാക്കാനും കഴിഞ്ഞിട്ടില്ല. ഡെവലപ്പറുടെ പ്രതിനിധി വെളിപ്പെടുത്തിയിട്ടുള്ള രൂപരേഖ പ്രകാരം ഇതിനകം നിർമ്മിച്ചിട്ടുള്ള സ്ഥിൽ ലാറ്റീസ് പാലത്തിന്റെ രണ്ട് അഗ്രങ്ങളിലും ബും ബാരിയർ നിർമ്മിക്കേണ്ടതുണ്ടെന്ന് കാണുന്നു. എന്നാൽ ഈ പാലത്തിനോട് ചേർന്ന് തന്ന നിർമ്മിക്കേണ്ടതായിട്ടുള്ളതിനാൽ, പുഴയുടെ തീരത്തുകൂടിയുള്ള പൊതു രോധിലെ വാഹന യാത്രയ്ക്ക് ഒരു തരത്തിലുമുള്ള തടസ്സങ്ങൾ/ബുഖിമുട്ടുകൾ ഈ ഉണ്ടാക്കുകയില്ലായെന്നുമാണ് പഠന സംഘത്തിന് വന്നതുതാപരമായും നിർീക്ഷിക്കാൻ കഴിഞ്ഞിട്ടുള്ളത്.

കേഷ്ട്രേം ട്രസ്റ്റ് നികുതി അടച്ച് വരുന്നതും, അവരുടെ ഉടമസ്ഥാവകാശത്തിലുള്ളതുമായ രോധിനെ കേന്ദ്രീകരിച്ചാണ് ഈ വികസനം നടത്തുന്നതെന്നത് ശ്രദ്ധയമായ സംഗതിയാണ്. പ്രദേശവാസികൾക്ക് യാതൊരു പ്രയോജനവും പ്രദാനം ചെയ്യാത്ത ഈ പദ്ധതി മുഖേന വിദുര സ്ഥലങ്ങളിൽ നിന്ന് കേഷ്ട്രത്തിലെത്തുന്ന വലിയ വാഹനങ്ങളുടെ യാത്രയ്ക്ക് മാത്രമാണ് ഏതെങ്കിലും തരത്തിലുള്ള പ്രയോജനം ലഭിക്കുന്നതെന്ന ബാധിത സമൂഹത്തിന്റെ ആക്ഷേപത്തെ തളളിക്കുള്ളയാൻ തക്ക ഒരു സാഹചര്യവും പഠന സംഘത്തിന് മനസ്സിലായിട്ടില്ല / ലഭ്യമായിട്ടില്ല / ഡെവലപ്പർക്ക് വിശദീകരിക്കാൻ കഴിഞ്ഞിട്ടില്ല.

പദ്ധതിക്ക് വേണ്ടി ഉപയോഗപ്പെടുത്തുന്ന കേഷ്ട്രേം വക ഭൂമിക്ക് സർക്കാരിൽ നിന്ന് ന്യായമായ നഷ്ടപരിഹാരം ലഭിക്കണമെന്ന അഭിപ്രായം കേഷ്ട്രേം ഭാരവാഹികൾ പൊതുചർച്ചാവേളയിൽ മുന്നോട്ട് വച്ചിട്ടുണ്ട്. അതിനാൽ ഇലക്ട്രിക് രൂം നിർമ്മിച്ചിരിക്കുന്ന കേഷ്ട്രേം വക ഭൂമി

യുടെ ഏറ്റൊക്കലീന് ജലഗതാഗത സംവിധാനവുമായി ബന്ധമുണ്ടെന്ന് കാണേണ്ടി വരുന്നതിനാൽ അത് ഏറ്റൊത്ത് ഡെവലപ്പർക്ക് ലഭ്യമാ കേണ്ടതുണ്ടെന്ന് നിരീക്ഷിക്കുന്നുണ്ട്. എന്നാൽ പ്രസ്തുത കേഷ്ട്രേം വകഭൂമി ഏറ്റൊത്ത് നൽകണമെന്ന് ഡെവലപ്പർ അർത്ഥനാപ്രത്യയിൽ ആവശ്യപ്പെട്ടിട്ടില്ലായെന്നത് ശ്രദ്ധേയമായ സംഗതിയായി തന്നെ നിലനിൽക്കുന്നുമുണ്ട്. നിർദ്ദിഷ്ട വികസന പദ്ധതിയിൽ കേഷ്ട്രഭാരവാഹികളുമായി ബെളിപ്പെടുത്താത്ത ചില ധാരണകൾ ഡെവലപ്പർ ഉണ്ടാക്കിയിട്ടുണ്ടെന്ന് ബാധിത സമൂഹത്തിന്റെ ആക്ഷേപങ്ങളും ശ്രദ്ധേയമാണെന്ന് പഠന സംഘം നിരീക്ഷിക്കുന്നുണ്ട്. ഭൂമിയേറ്റൊക്കലീന്റെ ആവശ്യം റിക്രിസിഷൻിൽ സുചിപ്പിച്ചിട്ടുള്ളതുപോലുള്ള ഉപയോഗത്തിന് വേണ്ടിയല്ലായെന്നും പഠനസംഘത്തിന് മനസ്സിലാക്കേണ്ടി വന്നിട്ടുണ്ട്.

സംയുക്ത പരിശോധനാ ബേളയിൽ ഡെവലപ്പറുടെ പ്രതിനിധികാണിച്ച് തന്നീരുന്ന അലൈൻമെന്റിൽ നിന്ന് വിരുദ്ധമായ രീതിയിലാണ് പ്രദേശത്ത് നിലവിൽ അലൈൻമെന്റ് കല്ലുകൾ സ്ഥാപിച്ചിരിക്കുന്നത്. ആദ്യം തീരുമാനിച്ചിരുന്ന അലൈൻമെന്റ് മാറ്റി പുതിയ അലൈൻമെന്റ് തീരുമാനിച്ചതോടുകൂടി അർത്ഥനാപ്രത്യയിൽ സുചിപ്പിച്ചിട്ടുള്ള ചില സർവീസ നമ്പരുകൾ ഒഴിവായതായും വേരെ സർവീസ നമ്പരുകൾ ഉൾപ്പെട്ട് വരുകയും ചെയ്യുന്ന സാഹചര്യവും ശ്രദ്ധിക്കാൻ കഴിഞ്ഞിട്ടുണ്ട്. പല തിരെയ സംഖ്യയിച്ച് ഡെവലപ്പറോട് ആവശ്യപ്പെട്ടിരുന്ന വിശദ വിവരങ്ങൾ ഓർമ്മ കുറിപ്പ് നൽകിയിട്ടും ലഭ്യമാക്കിയിട്ടില്ലായെന്നത് ഇത്തരംത്തിൽ ശ്രദ്ധേയമായ സംഗതിയായി തന്നെ നിലനിൽക്കുകയുമാണ്.

ഡെവലപ്പറുടെ പ്രതിനിധിയിൽ നിന്ന് അറിയാൻ കഴിഞ്ഞിട്ടുള്ള രോഡ് വികസനത്തിന് ഉൾനാടൻ ജലഗതാഗത സംവിധാനവുമായോ, ഈ തിനകം പ്രദേശത്ത് നിർമ്മിച്ചിട്ടുള്ള റൂൾൽ ലാറ്റിന് പാലവുമായോ ഒരു ബന്ധവും ഉണ്ടെന്ന് കാണാൻ കഴിഞ്ഞിട്ടില്ല. ഇപ്രകാരം പൊതുആവശ്യകത വെളിവാകാത്തതും, പ്രദേശവാസികൾക്ക് യാതൊരുവിധ പ്രയോജനങ്ങൾ/നേട്ടങ്ങൾ പ്രദാനം ചെയ്യാത്തതും, എന്നാൽ നാല് കുടുംബങ്ങളെ കൂടിയൊഴിപ്പിക്കുന്ന തരത്തിൽ പ്രദേശത്ത് ഗുരുതരമായ ആശ്വാതരങ്ങൾ സംശ്ദിക്കുന്നതുമായ നിർദ്ദിഷ്ട ഭൂമിയേറ്റൊക്കൽ ശുപാർശ സംഖ്യയിച്ച് ഭൂമിയേറ്റൊക്കൽ നിയമത്തിലെ വകുപ്പ് നാലിലെ പ്രധാന വ്യവസ്ഥയുമായി പൊരുത്തപ്പെടാത്തതിനാൽ നിലവിലെ അലൈൻമെന്റ് പ്രകാരമുള്ള ഭൂമിയേറ്റൊക്കലുമായി മുന്നോട്ട് പോകാമെന്ന് പഠനസംഘം അഭിപ്രായപ്പെടുന്നില്ല.

എന്നാൽ പാലവും ബും ബാരിയറും ലിഫ്റ്റ് ചെയ്യുന്നതിനുള്ള സംവിധാനവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട ഇലക്ട്രിക് റൂം നിർമ്മിച്ചിട്ടുള്ള കേഷ്ട്രേം ട്രസ്റ്റിന്റെ ഉടമസ്ഥതയിലുള്ള സമീപ ഭൂവിഭാഗം ഏറ്റൊക്കേണ്ടതായിട്ടുണ്ടും അതിൽ പൊതു ആവശ്യകത ബോധ്യപ്പെടുകയും ചെയ്തിട്ടുണ്ടെന്ന് അഭിപ്രായപ്പെടുകയും ചെയ്യുന്നു.

അനുബന്ധം-1

4(1) വിജ്ഞാപനം

കേരള സർക്കാർ
Government of Kerala
2023

Regn.No. KERBIL/2012/45073
dated 05-09-2012 with RNI
Reg No.KL/TV(N)/634/2021-2023

കേരള ഗസറ്റ്
KERALA GAZETTE
അസാധാരണം
EXTRAORDINARY

ആധികാരികമായി പ്രസിദ്ധീകരിച്ചതുന്നത്
PUBLISHED BY AUTHORITY

വാല്യം 12 Vol. XII	തിരുവനന്തപുരം, തികച്ച Thiruvananthapuram, Monday	2023 സെപ്റ്റംബർ 25 25th September 2023 1199 കാന്തി 8 8th Kannu 1199 1945 ആഷ്ടി 3 3rd Aswina 1945	സംഖ്യ No. 3137
-----------------------	---	---	----------------------

പ്രഭാഷം 4
ചട്ടം 11(3) കാണ്ണക

വിജ്ഞാപനം

നമ്പി.കെ.2/573935/2023

20 സെപ്റ്റംബർ 2023

ചുവവട പട്ടികയിൽ വിവരിക്കുന്ന ഭൂമി രൂപീ രൂപീ പൊതു ആവശ്യത്തിലേക്കായി അതായത് തിരുവനന്തപുരം താലൂക്കിൽ പാർപ്പിതി പുത്രനാർ വികസനവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് കരികകെം സ്പൂരീൽ ലാറ്റിൻ പാലം നിർമ്മാണത്തിന് സ്ഥലം ഏരോടുകൂടുതുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് ആവശ്യമുണ്ടായെങ്കാമെന്നോ കേരള സർക്കാരിന് ബോധ്യരൂപത്തിനാലും

ഭൂമി ഏരോടുകൂടെ നൃഥമായ നഷ്ടപരിഹാരത്തിനും സുതാര്യതയ്ക്കും പുനരധിവാസത്തിനും പുനസ്ഥാപനത്തിനുമുള്ള ആകട്ട 2013 ലെ (2013 ലെ 30-ാം കേന്ദ്ര ആകട്ട) 4-ാം വകുപ്പിന്റെ (1)-ാം ഉപവകുപ്പുനുസരിച്ച് കേരള സർക്കാരിൽ നികച്ചിപ്പത്തോടുള്ള അധികാരം വിനിയോഗിച്ച് താഴെ പട്ടികയിൽ വിവരിക്കുന്ന പ്രദേശത്ത് രൂപീ സാമൂഹിക ആഘാത വിലയിരുത്തൽ നടത്താൻ തീരുമാനിച്ചിട്ടുള്ളതാണ്.

This is a digitally signed Gazette.
Authenticity may be verified through <https://compose.kerala.gov.in/>

ആയതിനാൽ, ആക്കിൽ പരാമർശിക്കും പ്രകാരം സാമൂഹികാഭാരത നിർവ്വഹണ പദ്ധതി തയ്യാറാക്കുന്നതിനും തിരുവന്നപുരം ജില്ലയിലെ സാമൂഹിക ആഖാത വിലയി രൂത്തൽ പഠന യൂണിറ്റായ സെസ്റ്റർ ഹോർ ലാൻഡ് ആർട്ടി സോഷ്യൽ സ്റ്റേറ്റ്, പാഞ്ചാംക്ര, തിരുമല-പി.ഒ എന്ന സ്ഥാപനത്തിന് അനുമതി നൽകിയിരിക്കുന്നു. ടി പ്രവൃത്തി രണ്ടുമാസകാലയളവിനുള്ളിൽ പുതിയൊരുംഖണ്ഡത്തും ധാരാളം കാരണവ ശാഖയും ആറുമാസത്തിൽ അധികമാക്കാൻ പദ്ധതിയായതുമാണ്.

പട്ടിക

ജില്ല: തിരുവന്നപുരം

താലുക്ക്: തിരുവന്നപുരം

വില്ലേജ്: കടകംപള്ളി

ക്രമ നമ്പർ	ബ്ലോക്ക് നമ്പർ	സർവ്വേ നമ്പർ	വിവരണം	എക്രോഡുക്കേണ്ട ഏക്കാഡേമിക്കും (Are)	അമ്പിയുട
1		1722	പുരയിടം / നീലം	1.44	
2		1737	പുരയിടം	1.80	
3		2021	പുരയിടം	2.93	
4		2023			
5		2025	പുരയിടം / നീലം	1.30	
				7.47 Are	

(ഒപ്പ്)
ജില്ലം കൗൺസിൽ,
തിരുവന്നപുരം

വിശദീകരണ കുറിപ്പ്

ഈ വിജ്ഞാപനത്തിന്റെ ഭാഗമാകുന്നതല്ല എന്നാൽ പൊതു ഉദ്ദേശം വെളിപ്പെട്ടു തന്നെന്നതിൽ ഉള്ളഭേദിച്ചുകൊണ്ടുള്ളതാണ്.

തിരുവന്നപുരം ജില്ലയിൽ തിരുവന്നപുരം താലുക്കിൽ കടകംപള്ളി വില്ലേജിൽ 2013 ലെ ഭൂമി ഏറ്റൊടുക്കാവിൽ നൂറ്റായായ നഷ്ടപരിഹാരത്തിനും സുതാരൂതയ്ക്കും പുന്നരിവാസത്തിനും പുന്നസ്ഥാപനത്തിനുള്ള അവകാശ നിയമനത്തിലെ വ്യവസ്ഥ കൾക്ക് വിഡ്യയായി സാമൂഹിക ആഖാത വിലയിരുത്തൽ പഠന നടത്തുന്നതിനും സാമൂഹിക ആഖാത വിലയിരുത്തൽ പഠന യൂണിറ്റായ സെസ്റ്റർ ഹോർ ലാൻഡ് ആർട്ടി സോഷ്യൽ സ്റ്റേറ്റ്, പാഞ്ചാംക്ര, തിരുമല-പി.ഒ എന്ന സ്ഥാപനത്തിന് അനുമതി നൽകിയിരിക്കുന്നു. ആയത് കേരള ഭൂമി ഏറ്റൊടുക്കാവിൽ നൂറ്റായായ നഷ്ട പരിഹാരത്തിനും സുതാരൂതയ്ക്കും വൂഡ് റെഡിപാസ്റ്റത്തിനും പുന്നസ്ഥാപനത്തിനുമുള്ള അവകാശ ചട്ടങ്ങൾ 2015 ലെ വ്യവസ്ഥ കൾക്ക് വിഡ്യയായി ചട്ടം 11(3) പ്രകാരം വിജ്ഞാപനം പ്രസിദ്ധീകരിക്കുന്നതുണ്ട്.

(ഈ വിജ്ഞാപനം മുകളിൽ പരാമർശിച്ച ലക്ഷ്യം കൈവരിക്കുന്നതിലേക്കായി മാത്രം)

PUBLISHED BY THE SUPERINTENDENT OF GOVERNMENT PRESSES
AT THE GOVERNMENT CENTRAL PRESS, THIRUVANANTHAPURAM, 2023

This is a digitally signed Gazette.
Authenticity may be verified through <https://compose.kerala.gov.in/>

Digital signature by Veeran T
Date: 2023.09.25 07:48:41 +05:30

അനുബന്ധം - 2

**ബാധിത വ്യക്തികളെയും ചമയങ്ങളെയും
സംബന്ധിച്ച വിശദാംശങ്ങൾ**

ക്രമ നം.	പേരും മേൽവിലാ സവും	സർവീസ് നമ്പർ	സബ്. നമ്പർ	തണ്ട്. നമ്പർ	നഷ്ടപ്പെടുന്ന ആസ്തികളുടെ വിവരം
1	1)ജയറാം, 2)ഗായത്രി, 3)പ്രശാന്ത്.ജെ.എസ്, ജയ നിവാസ്, റ്റി.സി.31/387, ആന യൻ	1722	7/4	48725	ഇല്ല
2	ഭാനുമതി രാധ, വയലിൽ വീട്, കരിയക്കും.	2025	ബി1/1	17153	ചുറ്റുമതിൽ, ഷീറ്റ് ഇട വീട് പുർണ്ണം
3	ഭാനുമതി രാധ, വയലിൽ വീട്, കരിയക്കും.	2025	ബി1/2	40962	ഇല്ല
4	ലൈലാ ശാന്ത, വയലിൽ വീട്, കരിയക്കും.	2023	എ4/2	27296	ടെന്സ് വീട് പുർണ്ണം
5	1)ഭുവനേന്ദ്രൻ, 2)ലതിക 3)ജോയി, 4)ഷാജി, വയലിൽ വീട്, കരിയക്കും.	2023	ബി1	27628	ഷീറ്റ് ഇട വീട് പുർണ്ണം
6	പ്രസിഡൻസ്, കരിയക്കും ദേവി കേഷ്ട്രം, ടെസ്റ്റ്	1737	5-8 5	39960	ടെന്സ് കെട്ടിടം

CENTRE FOR LAND AND SOCIAL STUDIES

Reg.No.5059/2019

T.C-39/457, Pangode, Thirumala.P.O, Thiruvananthapuram-06

No. CLASS /LA/TVPM /002/2019(24)

Dated 11/10/2023

**The Executive. Engineer,
Inland Navigation (Water transport Divsion),
Asramam, Kollam.**

Sir

Sub: Land Acquisition- Construction of approach road to steel Lattice palam at Karikkakam- SIA Study- details of the project- req

Ref: 1. Letter No K.2/573935/23 dated 05/10/2023

2. Notification u/s 4(1) published in Gazette No 3137 dated 25/09/2023

Kindly see the reference. This firm has been entrusted with the study of Social Impact Assessment pertaining to the acquisition of land for construction of approach road to steel Lattice palam at Karikkakam of Thiruvananthapuram Taluk. The Study team has visited the proposed site on 09/10/2023 to ascertain the alignment of land under proposal of acquisition and to collect preliminary information. Moreover a series of qualitative and quantitative information on various aspects will need be collected from different areas like scheduled site, its vicinity, families which are likely to be affected / benefitted, Requiring body, Land Acquisition Officer, Local bodies etc.

In the circumstance, on the strength of the provisions in sub rules (2) and (8) of Rule 12 of the RFCLARR Rules 2015, it is requested to your good self, being requiring body, that to make available information about the scheduled project, in response to the following questionnaire on the basis of Detailed Project Report and allied records, which are required to incorporate in the study report.

1. Aim or objective of the proposed bridge
2. Total land requirement for the project including that proposed for acquisition.
3. Whether the extent of land proposed for acquisition is the absolute bare - minimum extent needed for the project.
4. Whether the land proposed for acquisition in the scheduled area is a demonstrable last resort.

Contact : 9497786008, 9495627964
9447241691, 9446029769

www.classtvpm.in
e-mail:classtvpm@gmail.com

5. Whether land at an alternate place has been considered and found not feasible for the project.
6. Whether any land is already purchased, leased or acquired by the requisitioning body and the intended use for each plot required for the project.
7. Details of project size, location, capacity, outputs, production target, cost and risk.
8. Details of phases involved in the construction of proposed project.
9. Details of core design features, size and type of facilities pertaining to the bridge and approach road.
10. Need for ancillary infrastructure facilities for the bridge and approach road.
11. Details of work force requirement (temporary and permanent) for the project
12. State applicable laws and policies to be followed in the construction of the bridge.
13. State background of the project including developer's/Requiring Body's background and governance structure.
14. Whether any measures has stated in the detailed project report to be introduced in connection with Social Impact Management Plan.
15. Whether any measures to be undertaken in connection with the Social Impact Management Plan that committed by requiring body in the project report.
16. Annual budget, plan of action and funding source with breakup , and requirement and availability of fund related to the project.
17. Whether any environment impact assessment study has been conducted and details of any technical feasibility reports.

The information are expected to be available either through hard copy or email at the earliest as specified in the said rule. (If any, queries, please feel free to dial 9446029769 -Project Director).

With Regards

Project Director.

Copy to 1. The District Collector, Thiruvananthapuram for kind information
2. The Special Tahsildar, LA KIIFB,Unit II, Thiruvananthapuram.

അമ്പുബന്ധം - 4

പലവതിയെ സംബന്ധിച്ച അധിക വിവരങ്ങൾക്കായി
അർത്ഥനാഡികാരിക്ക് നൽകിയിരുന്ന ഓർമ കുറിപ്പ്

CENTRE FOR LAND AND SOCIAL STUDIES

Reg.No.5059/2019

T.C-39/457, Pangode, Thirumala.P.O, Thiruvananthapuram-06

No. CLASS /LA/TVPM /002/2019(24)

Dated 09/02/2024

**The Executive Engineer,
Inland Navigation (Water transport Division),
Asramam, Kollam.**

Sir,

Sub: Land Acquisition- construction of Steel Lattice Bridge at
Karikkakam- SIA Study- details of the project-called for- reg.

- Ref: 1. Letter No K.2/573935/23 dated 05/10/2023 of the District Collector
2. Notification u/s 4(1) published in Gazette No 3137 dated 25/09/2023
3. This firm's letter of even No. dated 06/10/2023 and 06/02/2024

The District Collector has mentioned in the notification u/s 4(1) that the land is being acquired for construction of a steel lattice bridge in the existing road leading to Karikkakam temple from National Highway at Karikakam area in connection with the development of Parvathi Puthanar. But it is understood that the construction of a steel lattice bridge across the Parvati Puthanar, has already been completed by utilising puzha puamboke & road puramboke and the bridge is being used by the public.

The public of the locality /affected community are of the opinion that the existing road coincide to the bridge has enough width matching newly constructed bridge, and hence there is no need to widen the existing road by acquiring private land.

It is understood that a 5 meter wide road is also being constructed on both banks of Parvathi Puthanaar, which is being developed to a width of 25 meters as a part of inland navigation. The study team needs to analyse whether the land proposed for acquisition serves a public purpose, whether the extent of land proposed is the absolute bare-minimum extent needed for the project, whether acquisition of land at less displacing alternate places have been considered and found not feasible and whether overall potential benefits outweigh the social impact and assessment cost etc. To analyse the issues

Contact : 9497786008, 9495627964
9447241691, 9446029769

www.classtvpm.in
e-mail:classtvpm@gmail.com

certain specific details/remarks about the project were requested from the Developer on 11/10/2023 but no response has been received till now.

Moreover the stones now planted shows different alignment from that shown by your representative during the joint inspection held on 9/10/2023. Therefore, there is a situation where locals are raising serious objections and obstacles against the proposed land acquisition. Due to non-availability of information requested for about the scheduled project, the study team is unable to analyze the requirement of proposed land acquisition in accordance with the provisions of the Act / Rules.

In this connection, it is requested to furnish the details called for as per this firm's letter dated 11/10/2003, along with replies on the points mentioned above urgently in order to finalise the study. A copy of sketch indicating the alignment of the land proposed to be acquired is also required. Copy of the letter dated 11/10/23 sent to you, is enclosed for ready reference. It is informed that the said information is requested on the strength of the provisions in sub rules (2) and (8) of Rule 12 of the RFCTLARR Rules 2015.

With Regards

Project Director.

Copy to 1. The District Collector, Thiruvananthapuram for kind information and urgent action u/r 12(2) of the RFCTLARR Rules 2015
2. The Special Tahsildar, LA KIIFB, Unit II, Thiruvananthapuram

അനുബന്ധം - 5
പൊതുചർച്ചയിലെ ഹാജർ

വൈത്തു പരിപ്രയിലെ എജർ

1.	DG. திருவாரூப வெங்கள்	(Signature)
2.	M. B. திருவாரூப வெங்கள் நிலைகள் போன்ற சமீபத்திற்கு (Signature)	(Signature)
3.	T. Rajeshwaran வெங்கள்	(Signature)
4.	MCG, d.v.w AE, 02nd floor.	(Signature)
5.	கொண்டா.	(Signature)
6.	Santhosh	(Signature)
7.	Nowshad.T Sol Taher, LA, KIFB, Unit-2	(Signature)
8.	வி. வி. ர. வி. R.V manager, ICGT	(Signature)
9.	கொண்டா பல்ளை பல்லை பல்லை பல்லை	(Signature)
10.	Shrikumar RT, LA KIFB 2	(Signature)
11.	Arjun.M Clerk, LA KIFB 2	(Signature)

SOCIAL IMPACT ASSESSMENT
STUDY

Construction of Steel Lattice Bridge
at Karikkakam

Thiruvananthapuram Taluk

FINAL REPORT

By

**Centre For Land And Social Studies,
Pangode,Thirumala PO, Thiruvananthapuram.06**